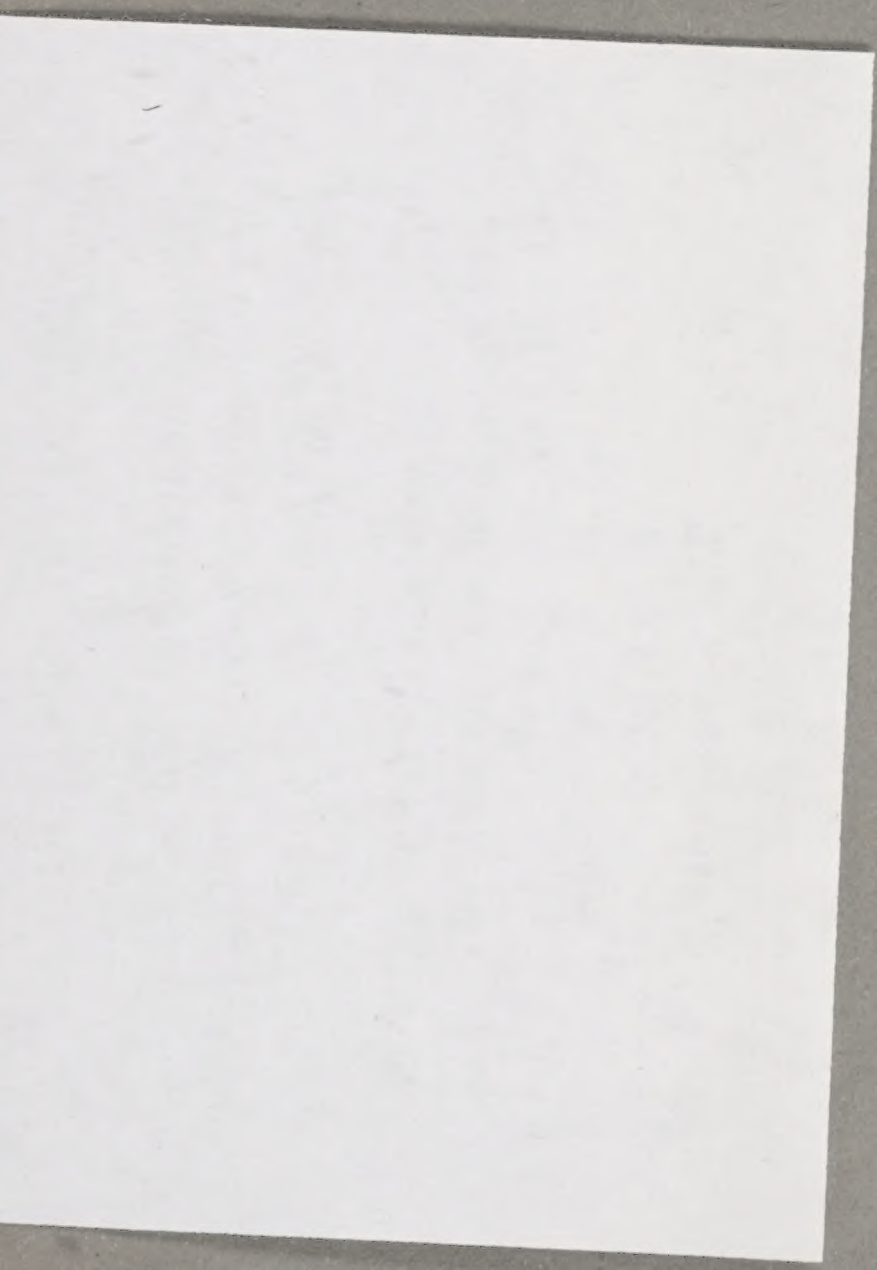


مآثر ادیب

اورنگ فخریہ

OHIO STATE
UNIVERSITY
LIBRARIES



مآلہ ادیب

اوروک و قحبہ

طابع و ناشری
خلق کتابخانہ سی صاحبی
عبد العزیز

استانبول محمود بك مطبعہ سی

۱۹۲۶

مقالہ ادیب

اوروک و قحبہ



طابع و ناشری
خلق کتابخانہ سی صاحبی
عبدالعزیز

استانبول محمود بک مطبعہ سی

۱۹۲۶

A3 V78
1926

مهرسز نسخہ لڑ ساختہ در

عليه قصبه به کلپور

« طوپراغکز طوپراغم ، اویکز اوم ؛ بوراسی ایچین ، بو دیارک
چو جقلری ایچین بر آنا ، برایشیق اولاجغم وهیچ برشیدن قورقمايه جغم ؛
واللهی و باللهی ! »

عليه قصبه به معلمه اولارق کلدی . یوزی ، هنوز آچیلمايان برکل
غنجه سنک محجوب حمرتی ، چکنکن کوزلکنی طاشیوردی . پنبه ،
اینجه یوزی اوستنده ایکی قوجامان منکشه کبی سیاه کیرپیکلی کوزلری ،
کوچک برچوجق بورنی ، یوزینک بوتون بو متردد و جاذب اینجه لکی
ایله تضاد یاپان برنار چیچکی غنجه سی کبی غریب بر آغزی واردی .
بر آز یوموشاق و قیویرجیق سیاه صاحپری ، اعتنا ایله اورتدیکی صیقی ،
سیاه باش اورتوسنک آلتندن شقاقلرینه ، ا کسه سنه بوشانیور ، یناقلرینه
بوینده دوکولیوردی .

عليه رقیق ، کوزلی اکللی اوموزلی یمندن قفقاسه ، قفقاسدن
سورییه کچمش وغائب اولمش قهرمان ، فقط اسمسز و طالعه سز بریوز
باشی ایله ، دال کبی نارین ، زواللی و حساس فاتحلی بر ورم قادینک
چو جغنی ایدی . عسکر باباسی اوکا هنوز انکشاف ایتمین درونی قدرتی ،

ورم آناسي ورم لڪ اڙي و مرضي حساسيتني و یرم شدی . آناسني
چوق کوچڪ ايڪن غائب ايتش و بوتون چوجقلني دارالمعلماتڪ تحته
صره لري اطرافنده ڪچم شدی . بوتون یتیم قیزلر کي شفاسنر بر شفقت
و محبت احتیاجی ، ینه بوتون کیمسه سز لر کي هر نظر دن ڪندی روحنه
قاچان ، کومولن چڪنڪن و صموت بروحي واردی . آنهسي اولد ڪدن
صوڪرا باباسنڪ ايزني قفقاسلرده غائب ايتدی و بوتون سومڪ احتیاجني
سر خدمه کلي قادينڪ اختيار و تنبل کديسنه انحصار ايتدی . صوڪ
سنه سنده عصبي و آتشلي بر ڪنج معلمه نڪ « آناطولیده چالیشڪز »
تلقیني ، هر ڪسڪ بر مودا ديه ساده جه بحث ایدوب مناقشه یورو تديکي
بو فکری روحنه یاقیجی و مثبت برامل اولارق یرلشدی . شهادتنامه
آلیر آلماز طشرده ایش آلمق ایچون معارفڪ قوریدورلرنده دولاشمغه
باشلادی . فاتحده فقیر و ترس اختیار بر خاله نڪ اونده او طور ییوردی .
بسیط بر یا غمورلق ایچنده دالغالانان اینجه وجودینڪ ، سیاه باش اورتوسی
ایچنده حساس بر چیچڪ کي آچیلان کوزل باشنڪ دعوت ابتدیکی ، جذب
ایتدیکی اعلان عشقلر و تعقیبلراونی لاقید براقدی . معارفڪ قوریدورلرنده
ایش بکله ین بورغون و مایوس یوزلی معلمه لرك طشره خدمته دن ،
وبادن اور کر کي قاچان ، استانبولده بر یر بولایلمڪ ایچون هر ذلته
قاتلانان طورلرینه استخفافله باقدی . نهایت هیچ بر کیمسه نڪ
کیتمه دیکی [***] قصبه سنڪ منحل معلمکني ڪندیسنه و یردکاری زمان
تک واسکی بر صندوقله حیدر پاشادن ترنه یندی کیتدی .

صباح خبلی ایر ڪندی ؛ صندیغنی آرابهده براقدی ، معارف دائره سنه
کیردی . اودانڪ قاپیسنده بر کوزی کور ، باشی بیاض پاچاوره ايله

صارىلىش اختيار بر آدم صاچ بر منغالدە كور ياقىور، بر آياغى قوپوق
حصير اسكمله يى عىنى زمانده ديواره داييارق موازنه ياپديروب اوستنه
اوطورمغه چالشيوردى . يردە قبارمش كيرلرك ، اوزرى صولانمش
صيقجە تصادف ايدىلن ، دونمغه يوزطوتمش توكروك وبالغاملرە باصماق
ايچون احتياطلە يورومك لازم كليوردى ؛ لوش و طوانى اورومچكىلى
بو دائرەنك چوق آغىر ، چوق انسانك ايچنە چوكن بر قوقوسى
واردى .

— معارف مديرى بكي كورمك ايستەيورم .

بو قوقولى ، بچارە محيط اونك نازلى سسنة سرت بر پردە علاوہ
ايتىلدى . اختيار خدمە دائرەيە كلن قادينلرى قدرتنى اظهار ايچون
يكانە وسينە تاقى ايتديكى حالده عليەنك سسى اونى صارصدى :

— زاباح زاباح مدير بكي نردن بولاجاآن ؟

— كانجەيە قدر بکلرم .

خدمە دوندى ، محيطلە تضاد ياپان تازە و نرمن خيال اونك كهنە
قلبنده قارما قاريشيق حسلر اويانديردى . حدتلىنمكى ، آزارلامقى
لازم ، مشفق بر طور آلمقى لازم بيلمەيوردى . غيراختيارى اطرافنە
باقيندى . كندى دە بيلمەيەرك اولدجقە يوشاق بر سسلە :

— بورلارده نرەدە اوطوروب بکلەيەجەن ؟

— آياقده بکلرم .

— بو اسكمله يە اوطوماكى ؟

عليە خدمە دن كينەجكى مکتب حقتندە معلومات آلمغە چالشيدي .
نهارى ايدى ؛ معلمەر او طوتوب اوطورييورلردى . او بولاق قابلى

ايدى ؟ خدمه ، تىك چىپاقلى كوزىنى قىصه رق دوشوندى ، كىنج قىزه
باقىدى ، اشرافىك اوغللىرى ، يىكى معارف مديرىنىك اوندن جمعه كونلىرى
طاشان دومبهلك سىلىرىنى ، قولتوغنىك آلتىده طاشيدىغى بياض صويى ،
كىدن معلمه نىك ماجراسىنى دوشوندى . بونلىك هېسنى اونوتىمىق ايچون
صوردى :

— اورتالىق استانبولده ناصل كىديو ؟

مردىونلردن خىلى ترس بر سىس ، بر ازده اقناعه چاليشىر بر
اصرارله دىيوردى ، كه :

— سىز اوقادىنىك ناموسىز اولدىغى ، اھالىنىك ايسىتەمدىكىنى
مضببطه ايتە كىز لازم .

قالىن وخوش بر ارىك سىسى :

ناصل ايدەك افندىم ، غارىنىك بر كوتولكىنى غوزومزله
غورمه دوگ . بهتان اولمە مى ؟

— ناصل بهتان بن كوردىم يا ! محاسبه جىنىك قارشىسىندە صباىلرە

قدر اىچوب شىقىر شىقىر اوينادىغى بن كوردىم يا !

— سىز يازسە كىز دھا بر تاثيرى اولو . . .

— اولماز ، او مىر كىزدە هر شىئى نىم اوستىمە آتاجق ، ناظرە

شكايت ايدە جىك . سىز بر مضبطه يامالىسىكىز .

— ھلە بن بر بزم اشرافە بر دانىشام باخام !

او قدر دالمشلىردى ، كه صوفەدە يىناقلىرى آل آل اولمش ، بر آاز

اور كمش ، بر آاز عصيانلە كوزلىرى بويومش عليه يى آنجق برون بروھ
كلنجە كوردىلر :

معارف مديرينڪ طوپارلاق سياه صقالی، بولانيق سونه په و صرائی
 کوزلری، حيله کار اوزون يوزی آلتیده ايكرنج، اينجه دوداقلی بر
 آغزی واردی. ياننده کی مجلس اداره اعضا سندن یرلی عمر افندی
 آبابی صاریقلی، تمیز يوزلی، قیر صقاللی طشره نك بعضاً انسانك جانی
 کورن کورمش کچیرمش محزون سياه کوزلریله انسانه باقان بر سیاسی
 واردی. ايكیسی ده علیه بی کورونجه شاشیردیله. معارف مديرينڪ
 بولانيق کوزلری دها بولانندی، برونی اوزادی، بوتون يوزی دها
 حيله کار، وکبر ايله ریا کار بر تواضعی قاریش دیران طورینی آلدی،
 تهالکله :

— صفا کلدیکز خانم قیزم؛ اودایه بویوریکز ده مقصد زیارت کزی
 اکلایکز، دیدی.

عایه کندینه یواش یواش یاقلاشان، نفسی و ییپرانمش، یاغلی
 ره دینغوتی عجائب قوقان آدمه گندی آراسنه قیریق اسکمله بی قویق
 ارزوسنی دیویوردی، فقط جسور اولمغه چالیشان برسسه :

— بن استانبولدر کلن یکی معلمه یم، افندم نروده قالا جغم،
 مکتبم حقنده معلومات آلمغه کدم، دیدی.

معارف مدیری عایه بی اوداده مذا کره دعوت ایتدکجه او
 آکلامامش کبی، ایشنی آیاقده اوراجقده حله چالیشیوردی.

مدیر بکک تبسمی، کور خدمه نك غریب صیریتیشی اونده بر
 تهالک حسی، نه ایچین اولدیغنی بیلمه دن سپر آلان معنوی بروحیت
 یاممشدی. مدیر اوکا مکتبه یانوب قالمغنی تکلیف ایتدیکی زمان
 عمر افندی اولدقجه اندیشه لی :

اڪسوك اُتڪ ، ناصل اولوو ؟ يانوكده غانطارجيلرڪ حسينيڪ
اوى ده ...

مدير تهورله آتيلدى .

— سز طشره ذهني ، بوستانبوللى مدنى خانلر يالڪز اودهده
ياتار ، نه ظن ايديورسكز ؟ بوياشده ياپ يالڪز طشرهه چيقدقن
صوڪرا ...

عليه قانطارجيلرڪ برتهلكه اولديغنى ، معارف ميرندن اولانجه
شدتى ايله ايكرنديكىنى حس ايتديكى ايچون درحال عمر افندينى
طرفنه كچدى .

— بورانك ناموسلى واختيار برعائلهسى ايچنده بكا براوطه بولمق
قابل اولورمى ؟ ديدى .

— بن بزم اوده بر دانيشام ، بلكه بزم اوه آليز .

— عمر افندى كنديكه ايشته كيراجى ده بولك .

مدير بك كوچك بولانيق كوزلرني قيرپدى .

بوصحنه دن عمر افندى كاثوم خالهيه بحث ايدركن كوزلرى ياشله

دوليوردى .

— تصوير كى بر غيز ، بزم ايرحتلى امينه يي آندم ، ديمشدى .

او ايرض (عرض) دشمنى پاپاس زفاتلى (صفت) مدير غيزه همان
غوز آتدى . غيز اويله ارسلان يوركلى كه

نهايت كاثوم خالهي اقناع ايتدى وقارى قوجه برابرجه دائرهه
عليه يي كتيرمكه كيتدكلرى زمان كوزلرى آتش كى يانيور ؛ ديشلرى
صيم صبقى كيدن قاچان كوچك برقاره كى ميرك اوداسنده بركوشهه

صیقیشمش بولدیلمدیر بوتون حیلہ و قوت و قدرتنہ رغماً اوتہ کی معلمہ لہ
 اوینادیغنی اویونی علیہ در حال اوینامنی مناسب کورمہ مش ، بو دفعہ
 اہالیدن مضبطہ ایستہ یه جک بر وضعیتہ دوشمہ دن املنی یرینہ کتیرمکہ
 قرار ویرمشدی .

کیجه اوجاغک قارشیسندہ یاتان علیہ کاشوم خالہنک قاتی اللرینی
 خارق العادہ یوموشاق بر تماسلہ صاحبزادہ دویوردی :
 — غیزم ، پامبیق غیزم ...

اودانک دیشندہ عمرافندی ایقلری اوجنہ باصارق ایچری یه قورو
 اینجیر دولو بر طاباق اوزاتیوردی :

— کاشوم ، علیہ خانم بلکہ بر آزیمش یر !
 علیہ صیجاق بر قلب هواسنک کندینی صاردیغنی دوییدی ، اینجه
 قوللرینی کاشوم خالہنک باش اورتوسیله صاریلی اختیار بویننہ دولادی .
 آنا قیز کی اوپوشدیلمر . ایکی اختیارک قیمتی ورحمتلی امینہ سنک یرینی
 بردنبرہ دولدیلمشدی .

— ۲ —

علیہ مکتبہ

علیہ بر هفته مکتبہ کیدوب کلدکن صوکرہ ، اوجاغک قارشیسندہ
 یاتارکن ، کاشوم خالہنک ناصرلی اللری صاحبزادینی رقتلہ اوقشارکن
 کوزلرینک دالیدینی علولردہ دماغنک رؤیت ساحہ سنہ کیرن یکی صحنہ لہ
 شونلردی :

مكتىبىڭ پىس وقاراڭلىق طوپراق آلولۇسىنى قوقۇسىنى مانع اولام.
 مادىنى قىرىق قاپىلى خىلا ، معارف مەدەرىنىڭ شەھەلى ايشلىرىنى ئالت اولان
 ايكىنچى مەلۇمە خىلجە خانىڭ راستىقلى قاشلىرى ، الندىن دوشمەن
 سىغاره سىندىن صاپ صارى اولان قىنىلى اللرى ، صوكرام بو قادىنىڭ
 كىندىسىنى اسكى سىرايلىرىدىكى بىر كوزدە قارشى اختيار وكونى كچمىش
 كوزدەلرە مبالغەلى تەبىئىيەتلىك قارىشىشلىق غىظلىرى ! مەخلىسىنى خاڭ
 اولان بوخىلاڭ بىرە جانلى طرفى باردى . بەزى قوشوشان چوق
 زىمان ما كىنە كى صەرەلە ياپىشلىق خىستە وصولوق يوزلىرىلە اوطوران ،
 استانبول سىرست وياراماز چوقچىلىرىنىڭ يوزلىرىنى بىكزەمىن ياغلى ،
 كوچك پوسكولسىز فىلىرىلە قىز چوقچىلەرى تەكلىم ايدىن ارڭك چوقچىلر
 كوزىنىڭ او كىندىن كىلۇب كچىوردى . قىزلىر او قدر شايدان مەرحەت سىلىك
 ايدىلرەكە غەلى اوزىرىندە ياللىز مەرحەت ايزلىرى بىراقىورلىرى . فقط
 اوغلانلار دىھا مەتجاوز ، دىھا جانلى ايدى و اولدقچە قىسبە خەلقنى تەمىل
 ايدىن سىنفلەرى غەرىب سورتىدە بىر بىكزەمىشلىرى باردى .

اولا قىسبە اصنافنىڭ چوقچىلىرى باردى . بونلر سىناڭك صاغلام
 واڭ چوقچە بىكزەمىن بىر سىنقىدى . ا كىترىسىنىڭ يىووالاق قىرمىزى بىناقلرى
 يانلىق يوزلىرى ، سىياھ كوزلىرى باردى . ياللىن آياق ، يامالى شالوارلىرى
 كىلرلر ودىكىلرلى كى بورونلرى آقار واللىرى سىم سىياھىدى . بوكارغىما
 غەلى اونلرى ك چوق سىومشىدى .

بونلردە اوتە كى ارڭك چوقچىلر كى قىزلىرە قىرست بولدىقچە صاچلىرىنىڭ
 چىكىور ودىكىورلىرى . فقط كىندى قىز قىردە شىلىرىنى ، حتى كىندى
 سىنفلرىدىن اولان قىزلىرى اوتە كىلرە قارشى ھامىيە ايدىيورلىرى .

مەلەمە خەدىجە خانم بۇ صنفە ھېچ اھمىت وېرەن ، درس ساعەتەندە اكثرى سىغاردەنى ياقار ، ساقزىنى چىكەنەر ، اوكلارېنە يازى مشقى دېە آتەدىنى ازلى بىر بىسملە ھەر ھانكىسى باشنى قالدېراجق اولورسە « سنى كور اولاسىجە پىنج » دېە اوستەنە سالدېردى .

عددى آز اولماسنە رغماً امتيازلى ايىكى صنف چوجق ، اشراف چوجقلرلە مأمور چوجقلرېدى . اشراف چوجقلرېنك اكثرىسى جىلېز ، فنا باقىلامش ، سەموكلې ، كېرلى ، فقط متحکم و اخلاق سزدى . ھېسەنك جېيەندە بىر طبقە توتۇنى وار . ھان ھېسى خەدىجە خانمە قارشىيىقلى سىغاردەلرېنى ياقارلر ، آولى دە چومەلېرلر .

ھەم سىغاردە دومانلرېنى سادورور ، ھەم اولرندە اولانى بېتىنى اكلا . دېرلردى ، بوقارنى شېش ، نفسى قوقاز ، يارى سىقۇ ، مرضى چوجقلرى عليه سۈمەمشدى .

كوچك و عىلىل وجودلرندە اويلا مرضى ووقىندىن اول يتشمش بىر جنسيت وسفاھت و بونى اويلا مرآتى بىر شىكلەدە اورتەلرى و اويلا مطلق صورتەدە چالېشمەقدىن قاچان تەبىل بىر حاللارى واردى كە ھەر حالەدە اشرافك مستەقىل وارثلرى اوزون مەنەلرەك دامە دامە بىر كەلدىر دېكى ثروت اچون چوق تەلەكلى كورونىورلردى . بونلرەك قارشىيەندە بىر دە بونلرەك تحكەم و كبارلق يارېشى ايدىن سوسىلى بويوك مأمور چوجقلرى واردى .

عليه ايلك صنفە كېرەدىكى زمان نېجرەلرېنە كاغد ياپېشمش پېس درىخانەدە اېچە بىرېكەش سىغاردە دومانى ، لاابالى صرىتان بىر سورى كوچك يوز كوردى . صنف اولانجە قوتىلە يىكى ، يالەكز و ضعيف كورونىن مەلەمە قفا طوتغە قراز وېرەش كورونىورلردى . اونى شېمەدى

ياري گولدورن ، ياري قىليني حالا حدتە خەلجانلاندايرن حادثەيى خاطر-
لايوردى . يىناقلرى چقور چقور ، مائى كوزلى طوپارلاق براوغلان ،
بواشراف اوغللارندن قنطارجىلر ك حسيىنك كوچوك اوغلنك آياغە
صرەنك آلەندەن آياغى ساللاركن چارپەشىدى .

ايلك دقتى و وظيفەيى تەبىئەتە چالیشان عليەنك ، قارشىسىندەكى
مەتساند ، قاپالى و ياراماز كىتەنك صامت و آ كلامەغە عزم ايتىش
عنادى قارشىسىندە يواش يواش يىناقلرى قىزارمەغە باشلامشىدى . بىردىنبىرە
كوشەدە بىر واويلا دويدى . توزلى تىختەلر ك اوسەتەندە قنطارجىلر ك
صبرى ايله يوزىنى بىردىنبىرە سومكە باشلادىغى چوچىنى يووارلانير بولدى .
صبرى كوچوكى ياتىرمش ، قىفاسنى اكەش ، اكەسەنەنە آلايىلدىكەنە
يوسىرۇق آتوردى . چوچىلر ك ھېسى قارىشىش ، درسەخانە ، قول
باجاق بىر بىرەنە قارىشىش آلايىلدىكەنە قىياد باشلامشىدى .

عليە بوكا قارشى آلاچىنى وضعىتى قرارلاشدىرمەدن خەدىجە خانم
الەندە بىردىنكە قوشمىش ، صاغە صولە دىكنكى صاللامغە باشلامش
وعاصل اولان قارغە شالقمە ھەن صىرىنك دوكدىكى كوچوكى قولاقلىرىدىن
ياقالامش . اودە دوكمە باشلامشىدى .

او زمان عليە فوران ايتدى .

— او چوچىنى براق ، ديدى .

صوكر صبرىيى كەندى ياقالادى . خەدىجە خانمك اللەينە ويردى .

— بونى شىمەدى آشاغىيە كوتور . اوينە كوندەر اوصلو اولونجەيە

قدر مەكتەبە كەلسون ! ديدى . خەدىجە خانمك اونك اشراف چوچىنى

اولدىغى ايضاحنى ھېچ دىكلەمدى وبو درحال سەكونى اعادە ايتدى .

اوندىن سوڭراكى حياتى مأمور خانلىرىلە ، اشراف اوغللىرىنىڭ مەكتەپى
 بىر بىر كىلۇب تەيىنلىرى ، غوغالىرىلە كېلى . فقط او ھەر شەيئە رغما
 مەكتەپىدە سىكونى و آسايىشى اعادە ايتدى . بىلكە ناصلىسە بوايشىدە كەندىنە
 مەكتەپلە علاقەدار اولان مەعارف مەدىرى يارىدىم ايدىيوردى . بونىكلە
 برابر الكچوق مشكلاتە مەعارف مەدىرىنىڭ خانى اونی معروض ايتىشى .
 چوچىغىنە مستىئنا مەاملە ياپىلماسىنى طلب ايدىيور ، غلىبەيە :

— « خوجە پارچەسى ، قوجامىك ھېكتىز حلايقىسكىز ، ايسىترسەك
 ھان غزل ايدىرز » دىيە باربار باغىريوردى . تەلىكەسىنى سوڭرا اكلادىنى
 بىر صحنە داھا واردى كە اودە قىنطارچى حسين افندىنىڭ بويوك اوغلى
 اوزون حسينىڭ مەكتەپى كلىشى ايدى .

غلىبەنىڭ درس وىردىكى اودانك يان پنجرەلىرى قالىن صاچاقلى ،
 قوجامان بىر اۋە باقىيوردى . غلىبە صىرالرك آراسىندە دولاشىركن بىر كۈن
 غىراختىيارى اوقالين و بىر آز قورقونچ اۋك پنجرەسىنە طونىش كى ياپىشمىش
 غىرىب سارى بىرچەرە كوردى .

درىن ودالغىن درس خانەنىڭ جاملىرىنى دەرلەرك كەندىسە دالان ايكى
 دونوق سىياھ كۈزە اوزون ، سارى يىچىمسىز بىر يۈز ، آزىچق چارپق
 اوزون بىر بىرون كورونىيوردى . بىر آز مەردى ، بىر آز جەلىز و كەندى
 كەندىنە چكىلمىش اشراف دلىقانلىلىرىنىڭ خصوصىتلىرىنى ، ضعفلىرىنى
 مەتكائف بىر صورتدە كەندىنە طوپلامىش بىر باشدى . غلىبە بوباشى كورمىش
 كى درسلىرىنە دوام ايتدى ، چوچوقلىرلە مشغول اولدى ، فقط بو
 ثابت و غىرىب انسان يۈزى اۋنى آزىچق توحش آزىچق استىكراھلە
 ذھان بورغولىيوردى . كىرچە مەعارف مەدىرىنىڭ دە ياغلى يەقىسى اوستىندە كى

طوب صقاللی مرأی یوزی ، بولانیق کوزلری ، سفیه وچبرکین آغزی
اونی عینی استکراهلہ دولدوریوردی . فقط ناصلسہ اوندن قورقپورہ
مہرہانکی دقیقہ قاپیدن دیشاری آتایلہ جک قدرتی کندیسندہ حس
ایدیوردی . بوداھا تہلکلی ، داھا تہلکہ نقطہ لری واضح اولمایان برقورقو
تلقین ایدیوردی .

قنطار جیلرک حسین افندی نیک کوچوک اوغلی صبری بی علیہ دیشاری
آتدینی کوندنبری صنفده سکونت تأسس ایتمش ، کوچوک کوزلرده
کونلردنبری علیہ نیک درس لریلہ اویاندرمغه موفق اولامادینی دقت وعلاقہ
اولانجه آتشیاه یکی معلمہ یه قارشى اویانمشدی . کوچوک حیاتلرنده
براشراف چوجقنه هنوز بویله معاملہ ایدن معلمہ کورمہ مشیلردی .
اصناف و کوچوک مأمور چوجقارینک کوزلرنده کی دقتده پرستش ایله
قاریشیق برمنت واردی . اشراف وبویوک مأمور چوجقارلی سینمش ،
فقط متیقظ ومنتظر کورونیورلردی .

بردنبرہ درس خانہ نیک قاپیدی اورولمادن بر ضربہ ایله آچلمش ،
اوکده کونلردنبری یان پنجرہ دن مکتبی کوزتلہ یں آدام ، صاپ صاری
وحدید بر سیا ایله ، النده کوچک صبری ایچری یه دالمشدی . دونوق
سیاہ کوزلری پارل پارل یانیور ، براز چاتیق آغزی چوق چبرکین
بر تقاص ایچنده حایقیریوردی اونک نہ دیدیکی اکلاشامادن ، علیہ داھا
قدرتلی بر حدتله قاپی یه دوغرو یورودی . عسکر باباسنک صاغلام
اراده سندن توارث ایتدیکی سکونله و قوتلی بر سسلہ :

— سز کیمسکز ، نہ حقله قاپی بی اورمادن کیریورسکز ؟

— بن قنطار جیارک حسین افندی نیک اوغلی اوزون حسین افندی یم ،

سز نه حقله بر اشراف چوجغه سؤ معلمه ايدييورسگيز ؟
 اوزون حسين افندي اكيثيتله اولديغي كې استانبولده حقوق
 فاكولته سنه سنه لرحه دوام ايتش نسبة درست استانبول لهجه سي ،
 فقط مبذول مجله تعبيراتي ايله قونوش-يوردى . معلمه خديجه خانم
 صبرينك الندن طوتوب اوينه اعاده ايتديكى زمان پنجره دن مكتي
 كوزتله ين حسين افندي فوران ايتش ، بن او قجه يه كوسته ريرم ، ديه
 اوندن فيرلامش او حيزله يوقاري يه چيقمش ، اچري دالمشدى .
 آرقه سندن معلمه خديجه خانم متحسس كوزلر ليله باقيور ، صبرى صيريتيور ،
 چوجوقلر بويوك بر مراقله صحنه يي تعقيب ايدييورلردى . دال كې بر
 قيزك فضله اولارق بر نوع اشراف و معارف مديرينك كيغلرينه نوره
 ده كيشن يالگيز اونلره اكيملكله قصبه ده قالابيلن برقادينك اوزون
 حسين افندينك يوزينه قورقوسز كوزلرله باقوب بروالى عظمتيله اوني
 توپخنه فنا حالده شاشيرمى . حسين افندي ده هر هانكي قادين
 اوستنده تصرف شخصى و تحكىمى طبيعى بولان بر ذهنيته آلتندى تحتى
 سالانان بر حكمدار كې تلاش-ه دوشمش ، مغلق بر غضب صوكنه
 قدر ، حقنى قدرتى محافظه ايچون سالانان بروضعيت آلمشدى .
 حتى استانبول شيومنى اونوته رق :

— سن كيم اوليوك غارى ؟ ديه حايقيردى .

سن معلمه دكليسك ؟ سن بو قصبه نك معلمه سي دكليسك ؟ نه حدينه
 بر اشراف چوجغنى قوغيوك ، نه حدينه بنم صورتمه حايقيريوك ؟ استانبولك
 حياسز غاريلرينه ، اركلرك صورتمه حايقيران ، يول ايز بيلمه ين غاريلرينه
 بوراده لزوم يوق . نه اوقوتما كى ، نه ده سنى ايسته يوز .

عليه نك پنبه يوزى ، دوداقلرى قدر قىزاردى ، اونك ده محيطنك ،
 دوشونجه لر ينك ، تحصيلنك بريكديرديكى جنسيتنك شرفنى محافظه ايتك
 ايچين طويلانان عزم و آرزوسى غليان ايديوردى . فقط نه برضعف ،
 نه كوز ياشى ، نه ده قورقو كوستردى . علو يناقلرى و علو كوزلريله
 كندى ده حيرت ايتديكى ساكن ، فقط بر آرز بر دنبره قالينلاشان بوغوق
 بر سسله :

— شيمدى بورادن ديشـاري چيـقك افندى ، ديدى . قصبه
 ديمك سز دكلسكز ، ن آناطوليه چوجقلرينى اوقوتمق ايچين كدم .
 بو قصبه ده سزك كى تربيه سى قحط آدمرك يوزندن قالامارسهم ، باشقه
 يره كيدر ، وظيفه مى ياپارم . چيقيـكـز و بنى معارف مديرينه شكـايت
 ايديكز . فقط بن ده برقادين مكـتـبـه خصوصى او طه سنه كيرركى ، هم ده
 سويله ديكنى بيلمز بر طرزده كلن سزى شكـايت ايدـه جـگـم . هايدى ،
 چابق شيمدى !

بونلرى سويلر كن يواش يواش كوزلرى حسين افندينك كوزنده
 قاپي يه دوغرى يورودى . او قدر قوتلى ، او قدر اينجه ، كنج وجودى ،
 صحتى و توازنى ايله حسين افنديدن دها قوى ، منكشه كوزلرى اويله
 علو ايچنده ايديكه حسين افندى سرعتله چكلىدى . تماميله قاپي ي قاپادى .
 برشى اوله مش كى چوجقلرله مشغول اولدى .

يالـكـز آقشـام دونـر كن چوجقلرك بوشايان حيرت شيشى بر آرز دها
 كورمك ايسته يورلر مش كى اوزاقدن كندى تعقيب ايتدكلرينى كوردى .
 معلمه خديجه خانم آريلير كن اوكا بر مجنونه باقار كى قورقش كوزلرله
 باقدى .

عليه بوتون صيقتيلارنى ، يورغونلقلارنى كلثوم حالا ايله عمر افندينىك ياننده اونودىيوردى عليه بردنبره اونلرك (ايرحتلى) رحمتلى امينه لرلرنيك بوش ويارالى قىلارلندهكى يرينى آلمشدى . او كلدى كللى تمىز اورتولى مندرلرى ، اينىك پردهلرلى ايله اويقوده اولان او اويانمش ، رنكلنمش ونشئه لنمشدى . شيمدى پنجرهلرلنده قرمزى ، طورونجى صاردونيه لر آچيور ، كوشه مندرينىك يانندهكى اسكمله لرك اوزرلنده غزته لر ، كتابلر دورىيور ، اورئاده عليه نك يازى يازديغى ، فقط عيىنى زمانده يمك ييدكلرى ، چاى ايچدكلرى ماصه دورىيوردى . قارى قوجه عليه نك خاطرى ايچين يرده سيني ده يمك ييمكدن صرف نظر ايتمشلر ، اونكله ماصه ده ييورلردى .

قنطارجيلرك حسينىك مكيته تهريده كلديكى كونك آقشامى عليه وقعيني عمر افندى ايله كلثوم حالايه آكلاشمشدى عمر افندى بردنبره جبهه سنى طوپلامش مندرىك اوزرينه بغدادش قورمش ، اوستى آبانى صاريللى فسنى آرقه يه ايتمش ، دوشونىيوردى . كلثوم يرده ديزيني ديكلمش چوراب اورويوردى . باش اورتوسى آلتندن بوروشق وايى يوزى درحال كولكله لندى . عليه ماصه نك باشنده چوجق وظيفه سى تصحيح ايدىيوردى . بو ايى اختيارلرك شو حادثه نك نشئه لرني قاجيرديغنى كورونجه اونلرى كولدورمكه ، ايشى بر شقه كى تلقى ايتمكه چاليشدى . عمر افندى باشنى صاللادى . عليه بر ملك كى ، او شيمدى يه قدر قصبه يه كان اكسيك اتكلرك بو قنطارجيلرك اوزون حسين ايله معارف مديرى يوزندن اوغراديغى بلالرى بيلمه يوردى . اونلرك نه الله دن

قورقۇلرى ، نەدە پىغمبىردىن حجابلىرى باردى ، ھالە بويە كەسەسز وگىنج
بر قىز بولورلرسە . . . عليه كولدى .

— كەسەسز مى ؟ ديدى . كىم سويلەمش عمر بوي (بابا) ايله
كلشوم آنانك چوجقغه ناصل اولاشلارمش باقىم ؟

اختيارلارك درحال يوزلرى دكيشدى ، ايگيسنك دە براق كوزلرندە
خارق العادە بر محبت و رقت پارلادى . ايگيسنك دە يناقلىرىنە ياشلار
دو كولدى ، ايگيسى دە عليه يى محبت و وفانك يكيلىمىز قوتيله ساران بر
سەيلە :

— سكا آرتق بر امينه ديه جىز ، ديدىلر .

وعليه يارى جدى يارى كولهرك كلشوم آنانك بويىنە ساريلىر كن :

-- سىزك طوپراغىز بىم طوپراغم ، سىزك اويىكىزك بىم اوم ،

بوراسى ايجون ، بورانك چوجقلىرى ايجون برايشيق ، بر آنا اولاجىم

وهيچ بر شيدىن قورقمايه جىم ، واللہى ، وباللہى ديدى .

حقيقت عليه بوتون ديدى قودىلرە ، بوتون مشكلاتە رغماً قلىنك

اك كىنج واك ايمانلى قدرتيە مکتبەدە چاليشيوردى . معارف مديرىنك

شېھلى ياردىمنە ، قارىسنك قصقانچ بھتانلىرىنە ، حسين افندينك تھلىكلى

غىظىلدىن دوغان اطرافندەكى وخيم هوايه رغماً موقع قازانيوردى .

اولا قصبەنك ىرلى قازىنلرىنك محبتلىرىنى قازانمشدى . مکتبەدە چوجىنى

اولان ھر آنا ، اوکا بويوك بر محبتلە سارلمشدى . فضله اولارق حسين

افندينك عيىطندەكى احتراض و بر آزدە انجذاب اونی عمر افنديدىن

اللھك امريله ايستەمسەنە منجر اولمش وعليه درحال رد ايتمشدى .

بوندىن سوكرە صرە ايله اشراف اوغللرىنك طلبلىرىنى برر برر ردى اوکا

چوقايى براسىم ياپمىشدى. طبيعى بومعارف مديرىنىڭ اميدلىرىنى قىزارتمىش،
 اوتتە دەرىدە ئاليە نىڭ كىندىسەنە عاشق اولدىنى ايچون كىنجلىرى دە ايتىدىكى
 سويلەمىشدى. بويرلى قادىنلار دە محبتلىرىنە مقابل مأمور خانلارندىن اوکا
 قارشى پىك قوتلى برخصومت اويادرمىشدى. بر زمان كىلدى كە بوتون
 قصبە لە وعلەيندە يالگىز عليە ايله علاقه دار، يالگىز عليە يى قونوشىوردى.
 حتى عليە يونانلىلار كى ازىمىر اشغالى قدر هيچانلى بر موضوعدى.
 فقط هنوز بو علاقه فضايە تەلىكلى دىكلى. چونكى حالا اونى تەيز
 و آچىق يوزى، قىالى باشى ايله اللرى جىيىندە دولاشىر كى كوردن
 هر قصبە ار كىكەنك قىلىندە اميد تامما سونمەمىشدى. يالگىز بوتون
 قصبە خلقى اوضاع وحياتىلە علاقه دار ايتىكە موفق اولان بو قادىن
 اوزون حسين افندى يە معادل بىلكە دىھا تەلىكلى بر دشمنى حاجى فتاح
 افندىنىڭ شىخىندە پيدا ايتدى، فتاح افندىدە بو حقيقى قناعت تەصب
 و غلىانە بىلكەدە عليە نىڭ چوق آچىق و تەيز حياتىلە ضەعف و يردىكى
 قرە قوتىڭ غىرتى سبب اولمىشدى و اونىڭ ايچون مەلىكلى.

-- ۳ --

حاجى فتاح افندى ايله طوسون بىك

عليە مسئلەسەنە قصبەدە آنجى يونانلىلار كى ايلرى حرىكتى ايله
 قواي ملىە نىڭ چارپىش مەسى عىنى درجەدە بر قونلە حىسلىرى
 تحريكە رقابت ايدەيلىدى. مەلىكت درحال ايكى يە آيرلىدى همان
 هر كىس يونانلىلرى ايسىتە مەمكەدە متفق اولماقە برابر بر قسم عىن

درجه ده قوتله قواي مليه يه عليهداردی . هله معارف مدیری کبی
استانبول فرید پاشا حکومتنه باغلی اولانلر برده شخصی قورقورله
تیره یوردی . اشرف قواي مليه نك برنوع بولشه ویکلك و اشرافك
ماللرینی الوب خلقه داغیداجق رشی دیه تنقی ایتدکاری ایچین اندیشه ده
ایدیلر . هله یونانلیلرک متادیآ ایلرله مسی قواي مليه نك اردوسز کونلری
اونلری بوتون بوتون یکی مقاومت قوتنه علیهدار یامشیدی . بوتون
بونلر آراسنده علیه ده کوزلای و کنجلی خارجی خنده بر شخصیت
اولیویرمشدی . او چرق جوشغون بر روحله چوجقلره ملی مارشلر
اوکره تیور ، هریرده مملکتی آلان ییبانجیلرک شدتله علیهنده بولنیور ،
چوجقلری اللرنده باراققلره سوقاقلرده برار خلقه مکتبی قاریشدییران
ملی هیجانله دولاشدیریوردی . بو طبیعی اوله رقی اوکا قوتله بر قواي
مليه طرفدارلنی رنکی ویریوردی . ایشته قصبه ده ایشلر بومرکزه
اولدینی کونلرده برحادثه کنج قیزک حیانتده ایکی بویوک عامل اولان
سیای حاجی فتاح افندی ایله طوسون بکی اونک قارشیسنه آتدی .
بو برجمه کونی وجمه وقتی اولدی . او چوجقلری طوپلامش ،
بایراق ، شرقی هپسی تمام طابور حالنده کزیمکه چیقارمشدی .

عینی زمانده ده جمعه نمازندن صکره حاجی فتاح افندی خلقی میدانده
طوپلامش یوکسک سسله قواي مليه علیه نه وعظ ایدیوردی :

— بیقسزلری ، کاوورلر کبی یقهلق طاقانلری ، دین دشمنی
اولانلری ایسته میکز ! اونلرکه اللرینه قدرت کچر کچمز مقدساتی
چیکنهر ، قادینلریمکز اورتولرینی قالدیرر ، سنت و فرضی انکارایدیرلر
اونلری ایسته میکز ! ای اهالی اونلرک قانی کفارک قانی کبی حلالدر .

حتى دىرم كە ھىرھانىكى بر قوت و حكومت نردن كلير و كىم اولورسە
 اولسون جامعلرىمىزى ، دىنمىزى صىانت ايدرسە اوكا بىعت ايدىكىز !
 عليه چو چقار ك باشىندە قىصبەنك صوك دار سوقاغنەن ميدانە
 چىقىوردى . قارشوسىندە قىصبەنك بياض منارەلى اسكى و كوزل جامى
 كوز قاشدىرىچى كوكە داينمىش ، اسكى بر قىبارتمە كى دوروپور ،
 او كىندە قويو بر كىتلە حاجى فتاح افندىنك كونىشە بوتون خصوصىتى
 ايله ميدانە چىقان قىر صقاللى سارى و خدە ايله تەصب بايراغى كى
 كىندى سوزلرلە غشى اولمش باشىنە باقىورلردى . عليه ايشتە بو آندە
 « يورويەلم ايلرىيە » دىە حايقىرا حايقىرا مارش سويلەركە آدىنى
 اويدورمىش كىدن بايراقلى چو چوقلرلە ميدانە چىقىدى . بوتون بسىط
 دوشونجەلى ، فقط صىجاق و تىمىز قىلىلى انسانلر كى چوق قوتلى بر عصيان
 واستىكراە دويدى . اساساً صوك كونلردە معارف مديرى ايله قنطار حيلرك
 حسين افندى مختلف زمانلردە زواللى چو چى تضييق ايتىش دور مىشاردى .
 بر آرز فضلە يورغون ، و ھىر خارچى ضربەنى مبالغە ايله تلقى ايدەن
 بر حساسيت حاصل اولمشدى . اورادە سىس سىزلىكلە دوران سياه كىتلەلچنە
 اسمىز بر اذا و يريور ، مبهم بر شىكلە قور قودىيوردى . خلق نە
 دوشونىيوردى ؟ اكر اونلر حاجى فتاح افندى ايله ايسەلر كىندىسىدە
 امين دىكلى . او كىندىنى حاجى فتاح افندىنك « بىقسىزلر ، يقەلقليلر »
 دىە توصيف ايتدىكى وقانلرىنك حلال اولدىغى سويلەدىكى صنفدن عد
 ايدىيوردى . بو غلبەلق دونوب كىندىسىنى طاشلىيەجق كى كليور ،
 آرقەسى اورپەريور ، اللرى صغوييوردى . آنەنىنك مريض وضعيف
 زوحيلە اوراچقەدن دونمك دار سوقاقدە غائب اولمق ايسەتييوردى .

فقط بردن برەسینەن وەدوران چوچق كىتەسەنك او كەندە قاچامیوردی .
ویواش یواش اك قوتلی انسانلەر بەضاً عارض اولان وانسانی روحنەن
دماغەن آیروب بر كۆمە ات وسینیر یاپان مادی حتی بدنی قورقۇلردن
برینە نفسنی تسلیم ایدیوردی .

بر آراق حاجی فتاح افندینك كوچوك كوزلری دارالدى ، سسى
قیصلدی ، اللریلە اشارتلىر یاپارق خەلقە مختەص بر فیصلدی ایلە بر شیلر
تلقین ایدیوردی . او اھالینك ایكیدە بر دە بائىلرینى چوپروب كەندینە
باقدقلىرى ظن ایدیوردی ، آووجلری صغوپور ، شقاقلىرى تریلوردی .
چوچقلىرى كرى چوپرەجكمى ایلری یە یورویەجكمى بر درلو قرار
ویرەمیوردی . كوزلری قراریر کی اولدینى بر اندە ایدی . ایكى سس
بردن دویدی . صاغەن دیوارك آرقەسەنن بر باش اوزاندی ، صاری ،
كسکین ، اشتها ایلە ، غیظ ایلە فتنە ، حیلە ایلە دولو اوزون بر باش .
— كوردوكمى اشراف اولادینە حقارتی ، كوردوكمى قنطارجیلرك
حسینى بكنمەمكى ، نہایت بنم ایاغمە ، بنم قوللارك آراسنە یالوارە
يالوارە دوشەجكمسك .

بو حسینك كەندى ایدی .

صولندە برچوچق سسى واردی ، قاتی ، كۆچك وکیلری بر ال اونك
الە محبتلە صارلمشدى ، ینقلری چقور ، كوزلری مائی بر یوز اوکا
غلیانلە چورلمشدى ، اکیلدی اودە ھدایتك یوزى ایدی .

اللرنى تميزلەدیرمكە موفق اولامادینى ، فقط آتشی ورقیق قلبنە
صاحب اولدینى چوچق :

— خوجا خانم قورقما بن سكاگيم برشي ياپارسه كسهرم، دييوردي .
 بو چوجق قنطار جيلرك صبريدن قورتارديني فقير چوجقدي .
 اوزمان كندى ده حيرت ايتديكى بر سكونله باشلادى :

سنگ ايچون اى بايراغمز

اولورزده ويرمه يز

قرق كوچك بوغاز اولانجه قوتيله باغيريور ، قرق چفت كوچك
 آياق مبالغهلى بر انتظامله عليهك آرقه سسندن بوررييوردي . فتاح
 افندي بردنبره قيصىق سسنگ ال آتшли وغيظلى قوتيله باغيرييوردي :
 — كوريورميسكز؟ ار ككلرك ايچنده يوزى كوزى آچيىق ناعمرملر
 مسلمانلرك قلبنى فساده ويرمك ايچين شرقى سويليلهرك دولاشيورلر .
 بونلر ، بونلر ملعوندر ، بونلرك الله چوجقلريكزى تسليم اتمه ييكز ،
 اكر بر كون يالكلز ايچمزه يونان كيرديكى دكل ، باشمزه طاش
 ياغديغنى كورمك ايسته ميورسه كز ، بو قاريلرك اوستلرى باشلريه
 برابر كنديلرينى ده پارچالاييكز ، يوقسه جناب حقل بوتون غضبارى
 اوزر يمزدن اكسيك اولمايه جقدر .

اهالى بر كومه حالنده طوپلانمش اوكا باقيور . فتاح افندي
 حايقيريور ، عليه ده چوجقلرينه بو غلبه لغك اوكندن كچه جكى قيصة
 مسافه يى دنيا لر قدر اوزون ونهايتسز حس ايدييوردي .

هر آديم بر ساعتدن فضله كورونيور ، هر نفس آلق ابديت قدر
 اوزون كليوردى ، باشنى چويروب اهالى يه هيچ باقييوردي . تام كچديكى
 فرض ايتديكى برآن باشنى چويوردى ، كنديسنى غلبه لغك اورتاسنده

بولدى ، قيايق و غصبلى يوزلر كوردى . برىسى يوزبنه تو كورمك
 ايچون وضعيت آليور ظن ايتدى ، باشندن بر طاشك ويزلايوب
 كچه سنى بكه يوردى . بر دىبره غلبه لك اورتاسنده عمر افنديك تميز
 و طوپارلاق يوزىنى كوردى ، انديشه و الم بويوك خطراره يازلمشدى .
 تبسم ايتدى ، منكشه كوزلرنده خلقى يموشادان فقط فتاح افندي يي
 چيلديرتان بر ضيا چاقدى صوكر ا بر صحنه ترتيباتى كى بو مان ايشقه
 افقلى چوريلش اولان بوتوزلى ميدانك بياض جامعك او كنده دوران
 سياه كتله اولالا لالامغه ، صوكر ا ترددله صاغه صوله كيدوب كلكه
 باشلاديلر . يكي بر شى اولمشدى ، نه ايدى ؟ درت نعل بر سوارى
 كتله سى ياقلاشدى ، الهى كشيلاك بر قواى مليه سواريسى ايلك گونلرك
 شاعرانه چاليمى و گوستريشى ايله ميدانه گيرديله قهرال واوزون برگنج
 قوماندان النده بايراق ، دولو ديزگين هپسك او كنده ايلرلهدى . اك
 اول بر چوجوق ديزيسى او كنده بانديرا ديره كى گى نارين ، منكشه
 كوزلى عليه يي آرقه سنده گونشده آلتون بر بولوط حالنى آلان عادى
 توزلرك اورتاسنده چيچك گى يوزلرله چوجقلىرى كوردى . ايكي
 چفت گنج گوز بر برلرينه بو آلتون بولوط ايچنده باقىشديلر .
 قوماندان طوسون بك كور و آمر بر سسله داغيلان خلقه حايقردى .
 — مرحبا آرقداشلىر ، داغيلمايكز ، طوپلانك سزه
 سويليه جكلم وار .

طوسون بك چته سنى قصبه لك مختلف اولرنده حاضر ايتدكلى
 زمان طوسون بكك كنديسىنى عمر افنديك اوينه مسافر ايدلى .
 عمر افنديك بر آرز قواى مليه جى طانماسى برازده اوينك بوكامساعد

اولماسى اشرافه بو قرارى ويرديردي . فنطارجيلرك كوچك حسين
 افندي هر نه قدر بو كوزل وتهلكهلى قوماندانى عليه نك اولدينى اوه
 مسافر ايتهمك ايچون اوغراشدى ايسه ده موفق اولامادى . حاجى فتاح
 افندي بو كوربوز دايقانليرك آتلك اوستنده بوش اوواده طولاشمه لرينه
 رغماً يونانليلره قارشى موفق اولاجقلرينه اينانميورلردى . بو شبهه سنى
 قنطارجيلرك بويوك حسين افندي يه ده احساس ايتدى . عمر افندي
 ذاتاً قواى مليه جى طانمشدى . بركون يونانليلر كيرسه وقواى مليه جى
 آرارلرسه ذاتاً دوغرولنى واييلكى ايله كوزه باتان عمر افندي نى
 كوپكلر آغزينه آتويورلردى . هم بو چته لر هر يرده قادينلره صالوب
 دوريورلردى . هر كسك ناموسلى ويرلى قيزلرني بوكا معروض
 ايتمكدنسه ايسته استانبولدن گلش ، كيمسه سز بلكه ده حقيقت قجبه
 اولان عليه نى طوسونك اوكنه آنيويرمك مرجحدى . اونك
 شيمدى يه قدر ارككلره يوز ويرمه سى فلان هپ آغزى . ناموسلى
 اولسه يوزى آچيق كزرميدى ؟

بويله جه طوسون هنوز عمر افنديلره مسافر اولمادن اولادلنى عليه
 ايله مناسبتلرى اويدورولش ، غليظ تفرعاته قصبه ايچنده فتاح افندي نك
 همتى ايله يايلامشدى

طوسون قره دكز ساحلارينك يتيشديرديكى بلنده خشين
 و قارتال يوزلى ، متحكم و كوزل باقشلى بر كنچ يوز باشى ايدى .
 يونانليلرك ازميره كيرديكى كون همشهريلرندن بر چته ايله داغه
 چيقمشدى . قطى بر ايمانى ، او قدر مدهش بر كين وعصيانى
 واردى ، كه يونان اردوسى اونك چته سندن الكچوق اوركش ، بناء عليه

تورك گويلرى آراسندهده اك چوق اونك چته سنه عائد مظام حكايلهري
انتشار ايتديرمشدى . فى الحقيقه يونانيليره مظاهرتى اولديغنى ايشيتديكى
آدملره كمدهش جزالر تعين ايدىور وگنديسك بو ضعفنى كلايان
قصبه وگويلرده كى اغار بر برلرني احا ايچون طوسون قصبه لرندن
كچرگن بر برلرى علينه اك اينجه تزوير وفساد پلانلرى قورسيورلردى .
خلق او حواليده بربرلرنيه غرض باغلارلر سه هپ « طوسون بك
كلسونده بن سكا گوسته ريرم . » « طوسون بكك حشمنه سنى بر
اوغراده يمده گور . » ديه تهديد ايدىورلردى .

بو كا مقابل طوسون بك ده بر سنده دن فضله سورن بو استخلاص
سر كذشتنده اهالينك بو ضعفنى خيلى اوكرنمش و تزويرلره افساد اته
او قدر چابق قاپلمايوردى . بوندن دولاي اهالينك حاجى فتاح افدى
حقنده او دها آياغك توزيى سيلمه دن ويرديكى تفصيلاته قاپلماي .
آرتق چته سنه خيلى انتظام ورمش ، چته سنى كچينديرمك ايچون
ياپدينى تحصيلاتى اولدجه منتظم بر شكله صومش و بارز بر صورتده
داها انصافلى و حتى مساعده كار داورانىوردى . يونانيلرك كيرديكى
يرلرده خلقك متميل كورونمك مجبوريتنى هيچ اولماز سه هضم ايديه بيله جك
بر ذهنيته داخل اوليوردى .

بياض پاتسقه پرده لرك اورتاسندن تحت چارداغك يشىل يپراقلىرى
آردسنده آلتون صالقميلر آلتون آيك ايشيغنده يووارلاق ، اولغون ،
صارى پارلايورلردى . طوسون بك آلچق سديره آرقه سنى دايا مش واوزون
باجاقلرني بربرى اوزينه آتمش . باشلغنى ايتمش ، يانمش يوزنده آلنى
بياض بر لكه گى آچلمش ، سياه گيرپيكلى آراسنده صارى وپارلاق

گوزلری یوشامش ، چارداقلره دالمش دیکله نیوردی . اوزون قوللارینی نهایتلندیرن ییچیمی فقط قوی الاربخی دیزلرینک اوزرینه سکونله براقش عمر افندی یی دیکلرگی اوطور یوریوردی . بوتون قوی وقادرار ککلرک یوشادقلری زمان اطرافه ویردکلری خارق العاده رقت تسبیح چکن عمر افندی ایله سفره یی حاضر لایان کلشوم خاله نک قلبنه غریب بر صورتده نفرزایدیوردی طوسون بک اورتده کی تحتہ ماصه دن قالدیریلان دفترلر وحقه یه باقیور بو ایکی اختیارک بر مکتبلی چوجقلری اولدیغنه حکم ایدیوردی . مکتب اوکا ذهنتک حتی قلبنک چوق قدرته آلدینی گوندوزکی خولیایی تکرار ایدیوردی . آلتون توزلر ایچنده یورون چیچک یوزلی چوجقلر ، اوکلرنده کی نارین منکشه گوزلی قیز و بو گوزلرک گندی گوزلرینه دالینی اوزون وابدی دقیقه ! بو قصبه چوق گوزل بر قصبه ایدی ، توزی بیله آلتون بر بولوط گبی ، شو آصمه شوقارشیکی قرمزی داملرک اوستنده اوزانان باجا گولکلری ، آلتون آی هرشی چوق گوزلدی . دنیا بتون مملکتک سفالتنه ، اسسارتنه بدبختلغنه رغماً چوق گوزلدی . بو شیمدی یه قدر سکونلری قدرته چاربان طوسون بکک قلبنده طاتلیخی بر اضطراب بر اجی اولان چارپنتیلر براقشدی . نه اولدیغی بیلمه یوردی . هپ عمر افندیدن قصبه حقنده معلومات الیور . قصبه نک اشرافی ، بو حوالیده کی قوای ملیه یی اعاشه ایچون نایره بیله چکنی تحقیق ایتمکله مشغول گورونیوردی . فقط باشنده و یورگنده او آلتون بولوط ایچنده کی گنج یوزک هویتی متادیا بورغوگی صوران آمر بر سؤال واردی . فقط او حیاتی هپ مقصد ایچون یاشامش دمیر اراده لی ، چوق نزه حیاتی همان هان

هيچ قاديننه تماس ايتمهش بر تورك گنجي ایدی . گندی چته سنده
 اك قورقونج اعتداله احما ايتديكي آداملر كچديكي يرلرده قادينلره
 باقاندی . مملكتك ناموسي اونلره مودوعدی . مملكت اونلری بسليه جك ،
 البت بسليه جكدی . فقط اونلرده اونك ناموسنی گندی قانلریله
 متكفل ایدیلر . ايشته بوتون بونلر اونی گنج معلمه حقنده تجسس
 كوسترمكدن منع ایدیوردی . يالكرز بوطاتلی اشكنجه و متادی يكي
 چارپنتی یی آزیجق تخفیف ایدن برفكر بولمشدی . هر زمان پايدیغی
 كی ايرتسی كون قصبه نك مكتهلرینی گزه جكدی و بلكه . . . عليه
 او گوك هيچان و تهلكه سندن چوق اوزولش و بر آز خسته لاشدی .
 اونك قارشیکي گوچوك اودايه كلثوم حاله نك سردیكي شيلته يه فنا برباش
 آغریسی ایله اوزانمشدی . اونده ده مكتهده طوسون بکه چارپنتی
 ویرن آلتون بولوط خولياسنك باشقه بر جهه سی سیاه باشقلی گوزل
 و قمرال قوماندانك ارکك یوزی واردی . فقط او اینجه استانبول
 چوچنی بو چارپنتی یی طوسون بكدن داها واضح گوریور و بمجادله
 گونلرنده بمجادله قهرمانلرینك قلیلری يالكرز مملكت ایچون چارپماسی
 لازم كله جكنی دوشونیور و بو تهلكه لی مسافره هیچ گورونمه مکه قرار
 ویریوردی . حالبوکه برابر اوطورسه لر ، قونوشسه لر علیه اوکا نقدر
 قوت ویره جك ، فکرینی يکی وادیلره دوکه جك ، مملکته فائده لی
 شیار اوگرده جكدی . او بودوشونجه هپ شیطانك گندیسینی قانديروب
 اونك یانه چیقارمق ایچون ایجاد ایتدیکی بر دوشونجه ایدی . او قاپو
 آره لغندن ارگكلره گورونن هر یاقیشقلی ، نامدار آدام آرقاسندن
 قوشان بر قیز دکلدی . خایر او اسمسز حیاتی بر قهرمانلق منقبه سی

اولان برتورك ضابطنك قىزى ايدى . خاير گىندىنە حىكم ايدەجك وبو گىنج قوماندانك ياننە چىقماياجقدى .

قارشىلىقلى ايكي اودادە ايكي گىنج قلىك اعوجاجلى اضطراب و سعادت لرزەلرینە ، طاتلى اشكەنجەلرینە صباحە قدر آلتون آى مائى گوكدن باقدى و گولدى .

صوفەدە صباحلین طوسون بىك گور سسى عمر افندىيە :

سزك چوجق دە مەكتەبە گىدىيور دىكى ؟ دیدى .

طوسون بىك زەننە عمر افندى ایلە كلثوم حالانك چوجوقلرى طوپارلاق آل یناقلى ، يانیق یوزلى ، طیقز سیاہ اورگولى بر گوچوك قیزدى . اقشام كلثوم خالا گىتابلرى طوپلامش سفرەدە عمر افندى

— امینەنك چورباشنى ویردىكى ؟ دیمشدى . اوزمان قیزلرینك

براز خستە اولدیغنى دە علاوه ایتەشدى .

عمر افندى گولەرك بوتون یوزى چوجق کى آچیلار :

— هیچ گیتەمى طوسون بك ؟ دیمشدى . صوگرا داها آلق

وداها قرا نلق بر سسەلە :

— حاجى فتاح افندى ایچین دیدکلىمى اونوتماها ! بو دون سز

کلرگن بىقسزلى ، یقەلقلى اولدورك دیيور، یونانلیلرە طرفداراق

ایدیيور ، امت مسلمانى بربرینە دوشور یوردى . محله یە ناموسلى بر

قىزى آز داها یوزى آچىق دییە پارچالادیرەجقدى . بونلرک ازالەسى

لازمدر .

دیمشدى . فقط هر مسافر اولدینى اوده بو گى لاقردیلر ایشتمش

وبعضاً بو افادەلر یوزندن دار آغاجلى گورمش اولان طوسون بىك

كسيك قمرال بيقاري آلتنده كي قوتلي آغزي تقاص ايتدي . چيز گيلر
حاصل اولدي .

— دوشونيم و تحقيق ايديم عمر افندي ديدى . وصوگره اوده
بردنبره طاتلي بر يوزله صوردي :

— بو آدم سكا هيچ فنالق ايتديمي عمر افندي ؟

عمر افندي بردنبره بوشاندي :

— هيچ ايتزمي افندم ، فنالق ايتمديكي آدم قالديمي قنطار جيلرله
برلشديلر بنم جنكوز اوغلي علي نك بوگرنده كي باغمك قاچ دونومني
ديه اوزون اوزون ا كلاتمغه باشلادي وقونوشهرق مرد يوه ندن
اينديلر وگيتديلر .

عيني صباح عليه نك حرارتي وار ، كيمكلري قيريليور باشي اغني سيوردي .
يرده عيني اينجه شيلته اوستنده صاغدن صوله دونيور بياض پرده لرك
اراسندن گورونن يشيل چارداغك التون اوزومارينه باقوب دوشونيور ،
كلشوم خالانك حاضرلاديني چوربايه باشي جو يروب باقايوردى . طوسون
بكك مسافرلكي اوي خيلي هيچانه گتيرمش اولديغندن كلشوم حالا بركت
ويرسون هر دقيقه اونك باشنده دوراميوردي . وار يتاقداء ياتاركن
طوسون بك قيز مكتبني يكرمي درت ساعتدن بري حس ايتديكي
چارپنتي ايله زيارت ايتمشدي .

مكتب ترميزدي . خديجه خانمك صنفى صاللانہ صاللانہ « الم »
سوره سني بر اغزدن باغراق اوقيورلر . خديجه خانمده ماصه باشنده
بياض ماش اورتوسي التنده كي راستقلي قاشلاريني چاتمش ينه صاللانہ
صاللانہ ديكليوردى طوسون بكي يرلردن تمنا ايدرك قبول ايتسدي ،

مكتبه پايدينى خدمتلاردن، گنديسناستانبولدن متماديا گوندريلان چولوق
چوجوق معلمه لرك آچيق صاحبلارندن، خويي القارندن قابليتسز لكارندن
بحث ايتدى .

— افندم بنم صنفمده هرچوجوق نماز صورهلريني بيلير . هيچ
اولماز سه عم جزئك صوگنه قدر ازبرلر، يكي خانلار هپ دينسزلاک،
مليتسزلاک اوگره ديورلر . بن طقوز ياشنده قيزلرك بيله يوزلريني سياه
پچلرله قاپادم . حال بوکه استانبولدن يكي کلنلر گندي يوزلري آچيق
گزيورلر، شيمدي اون اوچ ياشنده بالغلر صاحباريني آچيورلر، ارتق
بونلرك تربيهي سايه كزده انشاءالله ويريليرده ..

طوسون بك مكتبك هر طرفي قارتال گوزلريه آريوردى .
هر حالده بو چوجقلاردن بعضيسيني دون گورميشدى . او گنج قيز
عجبا بر طايبه مي ؟ خديجه خانمك لقرديلريني ايشتمه دن ديكله دي صوگرا
صوردى :

— سز يالکيز باشكزده مي بوراده چاليشيورسکيز ؟

— هان هان اوله افندم . استانبولدن يكي بر خوجا کلدی اما
سوز يئمزده ...

دون چارشى دن چوجقلاري يوزى گوزى آچيق کچرمش خلک
تعصبنه دوقونمش غالبا هجوم ايتملر بوگون خسته ايمش کله دي .

قواي مليه قوماندانلرينك مشترك وبارز بر خصوصيتي واردى .
چاووشندن پاشاسنه قدر ايجارندن يكي بر شيلر ايسته ين هر حالده هيچ
متعصب اولمايان مهم بر صورتده يكي قادينه طرفدار اولان بر شى
واردى . طوسون بك خديجه خانم سرت سرت باقدى :

— معلمه خانم، ناموس قادينك يوزىنى آچوب آچامسندە دكلدر .
 دين ده پچه ديمك دكلدر . اويله قاپالى قادينلر واردركه قاپى اراسندن
 هر درلو رزالتى ياپارلر . اونك ايچون يكي خوجه خانمە يوزى آچىق
 ديه قصبه نك هجومه هيچ حق يوقدر . چوجقلرى استانبول اصولى
 گوزلجە او قودان هر هانكى خوجه خانمە برىسى يان باقارسە بز اونك
 تربيه سنى ..

خديجه خانم در حال آتلى ...

— البت افندم ، بزده اسكى استانبوللى بز بو گنج قېزلرك بعضاً
 اويله ايلارى اولوركه ...

طوسون بك مکتبدن هر حالده چوق قنا برذهنيتده چيقيوردى .
 دونكى غالبالق ديمك او منكشه گوزلى ، گوزل و آچىق يوزلى
 گيمسه سز استانبوللى معلمه يه ساتاشمش ديمك .. عمر افندي نك حاجى
 فتاح ايچين سويله دكلرى حقل ايدى . او پيس حاجى فتاح افندى يه
 گوستره جكدى . قصبه نك التون توزى اوگون حقيقى طوپراق ، مسعود
 وكونشلى هواسى على العاده گوروندى . بو قيز مکتبى بر داهها زيارت
 ايدە مزدى فقط دونكى حادثه يى يکيدن تحقيق ايدە جك اوگر نه جكدى .
 قصبه يه کلديکينك اوچنچى کونى طوسون بك بوتون اشراقى
 بويوك اولدينى ايچون قنطار جيلرك سلاماغنده طوپلادى . آرالرنده
 حاجى فتاح افندى ده اولدينى حالده هپسى کلديلر . کنديسى اک صوک
 کلدى . ياننده گنديسنك بر نوع امر ضابطى اولان سليم قپودانله
 حيدر قپودان واردى . ايکيسى ده قره دگزلى ، قارتال گي بلند
 کنجلردى . اوزون مندرلره اشراف صره ايله باغداش قورديلر او طور ديلر .

يالكىز آرەلرندە طوسون بك اوزون باجاقلىرىنى مىندىردىن سارقتى
 اوطوردى وايىكى كىنج قىودان قاپى نك ياتىندە ايىكى سىنداليە يە اوطوردىلر .
 اورتالقدە انديشەلى و آغىر برهوا حاصل اولدى . قنطار جىلرك حسين
 افندىنك چارپق عائلە بوزنى بر آز دها صااغە دوغرو اوزانمش ،
 سارى يوزى دها سارارمىشدى . فتاح افندىنك بىكزى سارىنى قادار
 بياضدى .

طوسون بك الە كلىن كىيك كىنج بىقلىرىنى بر آر قارشىدىردىق
 صوكر اقيصە بر نطق ياپدى دىدىكە :

— آغالر ، مملكتتمزە دشمن كىردى . نە مال نە عرض نەدە جان
 براقىدى . بىز دشمنى قوغمق ايچىن داغە چىقدق ، طيىبى اولارق
 هنوز مملكت رسمى حزينە سىندىن بىزى بىسپىلە يەمز . بىزى دشمنى
 قوغوجىيە قادا سىز بىسپىلە يە جىكسىز . بىليرسىكىز كە بن فقرا اھالىدىن
 نە پارا آلير نەدە مەيتەمە الديرىم . اويالە دىكر چتەلر كى عىلمزە كلن
 پارايىدە ايسەتمىز . بو حواليدىن معين مقدار دە بر دفعە يە مخصوص
 اولارق بر پارا كسە جىك . بونك خار جندە كىم سىزدىن بش پارا ايسترسە
 قفاسنى قىر پارىم . كو جىكز نە يە يەتر بر سويليكىز !

اغالرك كىمى او كسوردى . كىمى يوتغوندى ، فتاح افندىنك نوچاك
 كوزلى زەرلە دولدى فقط كىسە سوز سويلەمەدى يالكىز عمر
 افندى ،

— سىز نە ايسەتەرسەكىز بىز حالمىزى دوشونەرك بر تىكلىف
 ايدىك ، دىدى .

طوسون بك طارانه باقدی بر آن دوشویدی صوکره قطعی بر
سسله :

— اوتوز بيك ليرا ، دیدی ، فقط برینی اها لیدن آمايه جقسکیز .
سزه بر لیسته حاضر لادم یالکیز اسمی کچنلردن آلاجغز .
قنطار جیلرک حسین افندی اون بيك ليرا ، حاجی فتاح افندی
بش بيك ليرا غریبلرک مصطفى آغا اوچ بيك ليرا ، اشرافدن محمد ،
عمر ، حاجی ضیا ، احمد ، لطیف اغار قالان اون ایکی بيك لیرایی
تقسیم ایده جکر .

بو ، افدیله بنم آلتش کشیلک قوتمک بر سنه لاک مصارفیدر .
سزه مفردات حسابی ده کوندره جکم . تا که بو کنجلر مملکتلری ایچین
دکل ، پارا ایچون دوکشور دیمه یه سکیز ؟ بر ديه جککیز وارمی ؟
عمومی بر اوکسورمه وبوغاز آیقلامه اولدی . فقط هرکس قپوده
اوطوران حیدرله سلیم قپودانه باقیور . هرکس میدانده کورونمه
طبانه لری نره لرنده صاقلادقلرینی دوشونیوردی . یالکیز فتاح افندی
آیاغه قالقدی ، بیاض یوزینک یناق کیمکلرنده ایکی قرمری لکه حاصل
اولمشدی ، بر از چاپاقلی کوچوک کوزلری باقیور . متناندن فیروایان
ایجه بویننده کی علی العاده جويز قدر دوران یومرو الما قدر شیشمش
کورونیوردی .

— حاشا ، ديه هایقیردی . بنم دکل بش بيك ليرا ، بش ليرا
ویره جک اقتدارم یو قدر . اختیارم ، آقشامه ایچه جک چوربا بولامیورم .
بکله جامی آلمق ایسته مزله . هم بوقصبه اوتوز بيك ليرا ناصل وریر ؟
یونانلیلرک بورایه کله جکی معلوم دکل یا . بکله بزى اللهه براقسون

کیتسون بز محافظه ایسته میورز. لازم کلیرسه بز کندی کندیمزی محافظه و مدافعه ایدهرز .

اهالی توحشه فقط امیدله بربرلرینه باقندیلر. طوسون بکک یوزنده هیچ برتحول یوقدی ، ینه بیققرینی ایلاه چکمه چالیشدی. ینه سکونله کیمسه به باقاندن ،

— حاجی فتاح افندی جمعه کونی میدانده قوای ملیه نك قانی کاوورلرکی حلالدر . یونانلیلری ایسته ییکز اونلری ایسته مه ییکز ديه بیاناتده بولنش بونی بکا سویلینلردن اوچ درت کشی بوراده موجوددر. تورکلرک وطنی یونانه ویرمک کندیلرینی بربرلرینه قیردیرمق ایسته یین حاجی فتاح افندی ایسترسه پدس پاراسنی یونانه ویرسون اونک پاراسنه هیچ ر مجاهد دو قونماز فقط کندیسنه جزاسنی ویره جکز ، دیدی . حاجی فتاح افندینک کوزنده کی آتش سونمش و کندی یره چوکشدی . طوسون بک آیاهه قالقدی :

— سلیم حاجی افندی بی آلك محافظه اینک ، حکمنی صکرا ویره حکم اغالرده قرارلرینی بکا یارین آقشام بوراده تکرار بیلدیرلر ، دیدی .

و آیاقده کلن قهوه فنجانلرینه باقاندن ، اطرافنده کیلرک رجالرینی دیکله مه دن چکلدی ، گیتدی .

ایرتسی کون پرشنبه ایدی و علیه اولربنه کلن مسافرک یانه هنوز حیقما مشدی . ایرتسی جمعه کونی طوسون بک قوتلرینک قصبه بی ترک ایده جکلرینی دویمش . کندی اراده سنک ظالم تحکمی ، هرکیجه او انجه شیلته اوستنده باشنی قلبنی اشکینجه ایچنده دیدیکله یین خیالی

سونه جكدى. بونكه بلكه قصبه نك برهفته دنبرى قاره طوپراقلره ايشيغى
و حرارتى پك ياقلاشمش اولان كونشى و آيى ده صوغوياجق و كوكارك
اوزاق درينلكلرينه كیده جكدى. فقط بوتون رنك ، ضيا و حرارت
سونسه ده او آرتق راحت ایده جكدى .

-- ۴ --

عليه نك نشانليسى

پرشنه صباحى اشراف عمر آغانى چاغيرمادن قنطارجيلرك اوندە
براجتماع ياپديلره حاجى فتاح افندي نك عاقبتى شدتله مراق ايديورلردى
فقط اصل مسئله كنديلرينك ويرمكه مجبور اولديغى پاره ايدى .
طوسون بلك آدملىرى اهايلدن پارسى برشى آلامش و اهالى يه
ويركيدن مصون اولدقلرينى ياللكزمعين عروده زنكين اشرافك مدافعه
ايچون پارا ويره جكنى سويله مش و اهالى يى قزانمشلردى . فقط ويركى يه
محكوم اولان اشراف بركيجه ايچنده قصبه نك يوز ياك ليرايه محكوم
اولديغى اهايلنك هپسندن پارا آلاجاغنى يامشيلر مددش بر قورقو
وانديشه هواسى يراتمشلردى . فضيله اولارق حاجى فتاح افندي نك
مجهول عاقبتى بوتون بوتون مهلك و قورقونج بر حس ويريوردي .
قصبه اهايلينده بر دنبره حاصل اولان برودتى سزن طوسون بلك
قوتلرى ده طوپلانمش هر نرلو احتمال قارشى حاضر بولنيوردى .
بوكر كينلك بالخاصه قادينلرى و فقرائى خلقى حتى چوجقلرى اذا ايچنده
انديشه ايچنده براقيوردي .

اشراف اولا بو حاله عمر افنديك سببیت ویردیکنه ، قنطار جیلردن وحاجی فتاح افندی دن انتقام آلمق ایچون علیه نك كوزللكنی قوللانهرق طوسون بك اوزرنده نفوذ یاپدیغنه قانع ایدیلر . جلسه بك باشنده اك غلیظ واولچوسز تعبیرلرله علیه یه سوكدولر برچوق مخیل اخلاقسز لقلرندن بحث ایتدیلر . نهایت قادینلری بالخاصه فتاح افنديك اختيار قاریسنی علیه یه کوندرمکه و اوندن توسط ایچین رجایه قراو ویردیلر .

عليه نك یرلی قادینلر حتی علیه نك علیهنده اولان قنطار جیلر عائله سی چوق لهنده ایدی . بوندن استفاده ایتك ایسته یورلردی .

بو آراق اشراقدن نظیف شایان حیرت بر شی سویله دی . کندی عائله سی عمر افندی عائله سیله ایچلی طیشلی ایدی . علیه نك طوسون بكك یانه هیچ چیقمامش اولدیغنی حتی طوسون بكك علیه نك عینی اوده اولدیغنی بیلمه دیکنی آ کلاتدی . بو علیه لهنده قوتلی بر تقدیردن زیاده قدرینی کوچولته جك یر تاثیر یاپدی . کندی کیسه لرینی صیانت ایچون علیه نك عشوه باز و اخلاقسز اولمهنی ترجیح ایده جکلردی . نهایت قرار ویرلدی . پرشنبه اوکله یه قدر مکتب واردی . اوکله دن اول قصبه قادینلرینك مکتبه علیه یه رجایه کیمه لر ی تقرر ایتدی ودر حال قادینلره معلومات ویرلدی .

عایه او صباح مکتبده چوجقلرك هپسنده قاپایق وبر آزده کیندار بر هوا سزدی . اك غریبی عمومیتله کندیسسه چوق محبتلی اولان فقرا واصناف چوجقلرنده بیله بو قاپایق و معارض حس واردی . بالخاصه کندیسنه ایلک کوندنبری برچوجوق تعبدی ایله باغلی اولان «دورمش» ك چقور یناقلری دوشوك مائی کوزلری بولانیقدی . بردنبره قصبه

چو جقلرى خلاقك روحنى ، بو مشترك فلاكت تصور ايتدكلرى حادثه قارشىسىندە برانش-من روحنى مکتبده عكس ايتدیریورلردی . علیه قنطار جیلارك صبرینك صورتك دوشوك اولماسنى آکلایور . فقط بو کوچوكلک عینی چو جوغك دردیلە هم درد اولماسنى بر دورلو آکلایور . چونکه عمر افندیدن طوسون بکک اھالی یی تکالیفدن معاف طوتدیغنی بوتون یوکلک اشرافه یوکلندیکنی ایشتمشیدی . حتی اوندە مسافر اولدیغنی عمر افندی بیله مدافعه ایچین پارا ویرمکدن قورتیلا . مانیغنی کبی کندی کوچك ثروتنه کوره خیلی چوق اولان بیک لیرا کبی بر مبلغ ویرمکه مجبور طوتلشیدی .

اساساً بو یدی کونلک فوق العاده حیات ، ایچنی قادوران یکی آتش علیهینی او قدر خرچین و بدبخت یامیشدیکه چو جقلری صاومق ایچین اوکله وقتنی ایپله چکدی .

سوقاقده تلالشی و غایهلق آلاق سساری مکتبه یاقلاشیدی . اختیار و تلالشی برسس داغیلان چو جقلردن برینه سوریریوردی . — خوجام زدهیکه ؟ بزی بریول یانکه غوتوریور باخام !

— سن نه بیلم ایشته خوردا ، سن بریول ایچیری کیر ! علیه پنجرهیه کیتیدی . سوقاقده برقادین قافلهسی واردی . اوندە باشی بزله ایچنده بر اختیار قادینی ایکی قادین قولنه کیرمش بر اولو ، بر ماتم اهمیتی ایله کتیریور ، اختیار باشنی و النی حیزله صاللايور علیه نك ایشیده مدیکی بر شیلر سویله یوردی . آرقه سنده کی قافلهده کیمینك قوجاغنده چوجق ، کیمی اورتیسنی بر کوزینك اطرافنه صیقی صیقی صارمش ، هپسی بردن باشلرینی صاغه صوله ماتم کونلرنده

يابدقلىرى كېيىن ساللايورلردى . ئالەمنىڭ قىلىنى بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى .
 مىللەتنىڭ توشۇن بىلەن ئالەمنىڭ مېھىم بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى . ئىچىدا ھاجى
 قىتايچە ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى . ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ،
 قانداقلا بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ،
 قانداقلا بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى .
 ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى .
 ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى .
 ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى .

— آھ ارىكەتلىرىمىز ئۆزىمىز (ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى)
 ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى . ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ،
 آھ سىن بىزى غورتارامىڭ !

ھېچ ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، ھېچ ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ،
 دايىقلۇق ، ھاجى قىتايچە ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ،
 گىزلى ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، قورقۇنۇشقا ئاتىدى ،
 ۋە ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى .
 سىن بىزى غورتارامىڭ ، آھ ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ،
 ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ،
 ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى .
 ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى .
 ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى .
 ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى ، ئالەمنىڭ بىر قورقۇنۇشقا ئاتىدى .

بردنبه چوق ساراران وايجهلنن يوزنده كوزلري ايكي شمشك كي چاقدى :

— سزه اولمش آنامك شهيد بابامك روحنه يمين ايديورم كه اكر قصبه ده طوسون بلك ياپدينى فناغه مانع اولمازسه مالمه طوسون بكي اولدورورم هايدى شمدى راحت راحت اولريكزه كيديكزه. و حقيقت بو اونلري تسكين ايتدى . اولاجى فتاح افندينك اختيار قارىسى قولنده كي كنج اورتا قلوبله برابر عليهنك يوزيني اوپدى تقديس ايتدى . — افندينك غيما تلى (قيمتلى) جانى سكا امانت ايديورزه ديديلر . اوتة كيلر هپسى بيوك بر امنيت و محبتله برر برر بوينده سارلديلر . قايدن چيقاركن هپسى جارينى چكيور ايكي كوزيني بردن آچيور عايه يه اويله اعتماد ايدن و سون بر چو چوق ، بر حيوان ياوروسى بچاره لى كي مسه سزلىكى ايله باقيوردى كه و اطرافنده جوشان محبت و كندينه دايمان امنيت اونك عسكرباباسنك صلابتى و مردلىكنى ، خسته اننه سنك رقت و مرحتنى الك بارز ويوكسك بر شكلده روحنده طوپلا يوردى . كوزلرندن اونك ده ياشلر بوشاندى و ياشارك اراسنده كوزلرنده سويللى بر خاطره ايله كولدى وشقه اولارق ويردىكى بر سوزى باغيرارق تكرار ايتدى .

— سزك طوپراغىكز بنم طوپراغم ، سزك اويكز بنم اويم ! بوراسى ايچون بورانك چو جقلىرى ايچين بر ايشيق بر انا اولاجم و هيچ بر شيدن قورقمايه جم واللهى و باللهى !

فقط عليه طوسون بكي ناصل اولدوره يلىردى ؟ مكتبدن اوه كيدر كن بيننده ايلك طوتوشان شعله بو اولدى . او كوز ياشلرينك

اينجه يناقلىرىن آشاغى آقدينىك فرقىده دكادى . اك قوتلى بر حيات
 جريانى ايچىن ده وجودىنك بوتون ذره لرى يشايور بوتون دنيانك تحسس
 وتهيجى ايله تتره يوردى . تپه سندن پارماقلىرىنك اوجنه قادار اك درين
 وشديد بر حياتله يشايور ويانيوردى . اولو وجودىنك او مبارك او
 قورقونچ اولوم خاطره سنى دوشوندى بونى حياتنى قورتارمق ايچون
 طوسونى اولدورمكه يمين ايتديكى حاجى فتاح افندى ياپمىشدى . صوكرا
 آلتون توز بولوطى ايچىن ده كلن سياه باشلىقلى آلتون كوزلى كوزلوكنج
 قوماندانك كندى كوزلىرىنه باقان ويانان كوزلى كلدى كچدى . يمين
 ايدر كن قادينلره آجىر كن فرقىده اولمايلاق او كوزلره حتى دشمن
 اولارق بيله برداها باقمق اونكله چاريشمق احتمالنك ويرديكى سرخوشلاق
 واردى ومدهش حادته طوسون بكي كورمه مك ايچين اونك اراده سنىك
 ظالم قرارىنى قيرمىشدى . بلكه ينه غير شعورى بر صورتده كندينه
 اويله ايكي آتش كى باقان كوزه ارزوسنى ياپدير اجغنه اينانمىشدى . فقط
 او سوزىدن دوغمىسه ، او قصبه يه كسديكى بو مدهش پارايى المقي ايچين
 اهالى يه ظلم ايدىرسه ، حاجى فتاح افندى يى بلكه باشقه آداملىرى ده
 آصاره . . . شيمدى او توزلى ميدانده دار آغاچلىرى كور يوردى .
 و كنديسنه كسه سز ، بچاره چوجقلىر كى باقان قادينلر كوزلرندى بر
 دها سيلمك ممكن اولمايان ياس گولكلرى ، ياس ياشلىرى كورورسه نه
 ياپاچقدى . اونك ظالم ، حريص كوزللكنى مرد و اصيل كورونوشنى
 حيوانى ومادى ظواهر دن عبارت عد ايدىيور بوزواللى خلقى فقراسنه
 قادار ازوب محو ايتمه عزم ايتش بر قانلى و آچ كوزلى آدام ديه
 دوشونمكه چالشيوردى . او زمان او زمان ؟ حالا ايتديكى يمينى يرينه

کتیرمک مجبوریتنه کولکه سی یله اونک وجودینی ییلدیرم کی اضطرابله
آجیله صارصیوردی .

نهایت حالا گوزل کوزلری آتش کی پارلارکن صولغونیناقلرندن
صیجاق مرحت گوزیاشری آقارکن، برنار چیچکی غنچه سنه بکزه یین
آغزی آلهی برفدا کارلقله مهترایکن اولرینه کلدی وقیصه مردیونلری
چیقدی . کوچک صفه ده طوسون بکک اوداسنک قاپیسنی آچیق بولدی .
ایچرده سیاه قره دکنر قوستومی، یانندن صاللانان باشلی ایله اونی ایاقده
بولدی، قارشیسنده حیدر و سلیم صاپ صاری امرلرینی تالق اییدیو .
رلردی . عمر اغاده ایاقده ایی یوزی اندیشه لی وسینمش کورونیوردی
وبونلرک ارقه سنده بیاض پاتیسقه پرده لرک اراسندن یشیل چارداغک
اوزرنده اولغون اوزوملر کونشک التون ایشغنده یانیورلردی وعلیهی
اورایه قدر کترین حیات وحس ییلدیریمی اونی اودانک اورتاسنه قدر،
طوسون بکک قارشى سنه قدر شمشک قدرتیله یوللادی و طوسون بک
بو حیات ییلدیریمی ایله اورولش کی ایدی، آرقه سنده براقدینی اوتوز
سنه لک جنک ایله، جدال ایله، حتی سر گذشت ایله دولو حیاتک
بوتون صحنه لری کوچولدیله . برلشدیلر بر سینهما ده قوری کی کری یه
چکلدیله و بوايجه آتشی یوزده کی منکشه رنگلی آتشی ایکی کوز،
سیال بر آتسه بکزه یین نار چیچکی غنچه سنندن آغزک عادى بر چر-
چیوه سی اولدیله . طوسون بک شیمدی یه قادار نه یاشامش، نه ده بر
شی کورمشی و حس ایتمشدی . او ساده بو کوزلرک و بو دوداقلرک
آتشی و حیاتی ایله یپ یکی وقادر بر حیاته دوغمشدی و بوتون کوردم
و یشادم ظن ایتدیکی شیلر چوق دفعه قاتی آقیدینی بو خارق العاده

مملكت ، خرابيت ساحه لری ، بو قدر اولادینك كولكه سی آلتنده
اولدیكى كوزل بایراق بو نارین قیزك و طوسون بكك قورقونچ و یكى
هیجانك بر چرچیوه سی ساده جه بر ساحه سی ایدی طوسون بك و بو
كوزل قیز ایشته بو اختلال بو نهایتسز مشقت كونلرینی بردنبره جانلا-
ندیران ایکی حیات او یونجیسنك صحنه سندن باشقه برشی دکلیدلر . طوسون
بك بر هفته دنبری اونى صارصان دلبر خولیانك بردنبره بویله غضبه ،
مرحمله ، انتقام آلهه سی کی اوزرینه کلیشی ایله تخیل ایده مدیكى
و اسم و برمه دیكى بر ضربه قدرتلی و آزعین هویتنی علیه نك
بو خارق العاده دقیقه ده کی خارق العاده یاشلی و فیرطنه لی كوزلرینه
زنجیرلنمش و اراده سنه چوق طاتلی بر اذا ایچنده ترك ایتشدی . او كنج
قیزك هر خطنه حیرتله قلوبنك قورقونچ بر ضربانیله باقدینی كوزهل
دوداقلرندن برشیلر بوشاندیغنی ، كوزلرینك یاشله دولدیغنی کور یوردی .
اوشیمدی بو حیات خیالنه صوسزلقدن اولن ادمارك منبعاره باقدقلری
کی باقیور ، بو شایان حیرت شیشی كوزلریله ایچیور ، ایچیوردی .
حالبوکه هیجاندن اینجه كوکی قباران ، صاری یوزی بر قاصیرغه کی
حدتله طوسون بکه هایقیران قیز او قدر شدتلی شیلر سویله یورکه ...
— طوسون بك بو زواللی قصبه یه نیچون نه حقه ظلم ایدیورسكز ؟
بوتون قادینلری ، و بوتون چوجقلاری ماتم ایچنده دشمنی قوغمق ایچون
سلاحه صاریلاتلره اهالی یه اذیت یراشارمی فتاح افندی نی نه یاپدیگز ؟
علیل قاریسی سوقاقلرده آغلایه رق دولاشیور ، اداملاریکز هر کسی
دوکیورمش ، قصبه دن بیدکله رجه لیرا ایسته یورمشكز ؟
علیه نك بو هیجانله باش-لادیغنی لاقردیلر سلیم وحیدر قیوداناری

حركتە كىردى . طوسون بك سادە اونك يوزىنى كورپور و سىنى
 ايشىدىيور و بولدى ھىچانك بىتمەسى اچون نفس آلمغە جىسارت
 ايدەمىوردى . بونىكلە برابر حيدر ك و سىلىمك حركتلىرىنى كوردى
 وقىصىق بىرسىلە : سىز كىدك بى مىركىزدە بىكلەيىكىز ، دىدى .
 بوغلىيە يى ايقاظ ايتدى ، قارشىسىندە دوشمىش كى دوران و رنىكى
 خارق العادە صاراران بو قورقونچ آدم نە دوشنىوردى ، بوكا نە تاثير
 يامىشىدى ؟ عمر افندى قىپودانلر ايله آشاغى يە قدر كىدىنبە قارشى
 قارشى بە ياللىكز قالدىلر . طوسونك آرقەسى ضيادە ، يوزى كولىكلر
 اچىندە ، غلىمك بىياض پردەلردن فىرطنەلى و كوزل يوزى ىشىل
 چارداقدن سوزولن صارىشىن ضيانك اچىندە برآن برىلرىنك كوزلرىنك
 اچىنە دالدىلر قالدىلر . ھىشىنى ايكىسى دە اونوشمىش كى ايدى ، ياللىكز
 كوزلرىلە دكل ، بوتون كىنج وجودلرىنك ذراتىلە برىلرىنى پارچالايەحق
 كى چكىور ، جانلرى كوزلردن برىنە اوزانان ايشىقەدە برىنە
 كىدلەنىوردى . بو ياللىكز اوجىسز صحرالردە وحشى قىلانلرى برىلرىنە
 جىنىتارىنك انجذابىلە ، قاصىرغەسىلە سوق ايدىن ، چىقىلىشىدىن مادى
 بر ابتلا دكلدى . « بو ، دھا زىادە دىيادە انسانلرە تارىخ پاپدىران ،
 انسانلرى اشكىنچەيە ، اولومە تبسم و وجد اچىندە كوتورن ازلى
 عشقلردن برىنە بىكىزمىوردى . » طوسون بك رۇيادە كى اللرىنى اوزاتىدى .
 كىنج قىزك كىندى دە اسم وىرەمدىكى بر تەيىجلە صارىيلان نارىن اوموزلرىنى
 طوتىدى . و كوزلردە نھايتىسز برانقىادە غلىمك كوزلرىنە دالدى !
 — نە اىستىيورسەك اونى سويلە ؛ سىنى كىدىلە آغلانەحق قدر
 قلبىكى آلان بو قىصبەدن برشى آلمايەجىم . بى ھىزمان اچون قولك ،

كۈلەك عد ايت ! يالگىز بىم اشم اولمغە ، بىم قارىم اولمغە موافقت ايت ! ديدى .

بوصوك جىلە عليەيى دالدىنى وجددن اوياندىردى . ياواشجە اللرىنى چكىدى ، فقط اونك كوزلرنىدەدە عىنى زىبون اسارت واردى ، كىندى نارىن اللرىنى اوزاتدى ، طوسون بىكك قدرتلى اللرىنى تترەين پارمقلىرى ايچنە آلدى . صوكرام ، نزمىن ياناغى بوقوى لك اوزرىنە قويدى . طوسون بىكك اولونجىيە قدر خاطر لادىنى طاتلى براھىزازلە :

— بو طوپراق بىم طوپراغم ، بو قىصبە بىم قىصبەم ، بونى سەو بونى محافظە ايت ! ديدى . برآن كىيلن نفسى فسىلدار كى علاوہ ايتدى :

— « ايسىتەدىكك زمان سىنكم ، ايسىتەدىكك يولە يورورم . »
ايكى آتش كى بر كوچك آن ايچىندە دوداقلرى بربرىنى ياقىدى ،
ايكىسىنك روحنەدە آتش دامغاسى باصدى و آيرلدىر .
عمرافندى يوقارىيە چىقىدىغى زمان طوسون بك پنجرەنك او كىندە ،
اياقدە دورويوردى . اودادە عليە يوقدى .

عمرافندى قىصبەدە كى وضعىتىدن كىندىسىنە توجە ايدن شىبەلى كوزلردن راحتسىزدى . فضلە اولارق بر كىجە ايچىندە بوتون خلقە سرايت ايدن طوسون بك دشمنانغىدن متاثر واعتمادى خىلى صارصلمشىدى .
بوندىن دولايى عليەنك فورانىك ناصل تلقى ايدىلەجىكى بىلميور واندىشە اينىيوردى . ايكى كوزلرنەدە ايكى جنت خولىاسىيلە پنجرەدن ماى كوكە باقان ، توركيانك جەھانە عصيانندە ميدان اوقويان غرىب

ونادر كنجه ترددله باقدی ، متخلص یوزی تبسم ایتمه اوغراشیركن
غیر طبیعی بر حال آلدی :

— بزم قیزیمزك سویله دكاری انشااه خانكزی صیقمادی . او

قصبه یی چوق سور ..

— بو خانم سزك قیز كز می عمر افندی ؟

بو او یله بر تهالكله سویلندی ، كنج آدام او یله اللری آچیق
عمر افندی یه دوغری كلدی ، اختیار بر آز شاشیردی : اوت اونی
رحمتلی امینه نك یرینه اولاد ایدنمشلردی . او یالکز اونلرك دكل ،
بوتون قصبه نك قیزی ایدی . او قدر چوجقلرینك تربیه سیله اوغراشیر ،
او قدر فقیر لرله ، فلا كتزده لرله بالخاصه یرلی قادینلرله هم درددی .
طوسون بك عمر افندی نك ایکی النی ده برر برر دیندار بر خشوعله ،
اوپدی . بوتون حالنده فوق العاده بر یموشاقلق و رقت واردی .

— او یله ایسه بنده اونی اللهك امریله قصبه دن ایسته یه جكم ؛
دیددی و آقشامکی اجتماعك حاضر لقلرینی کورمك ایچین چیقدی کیتدی .
او آقشام حاجی فتاح افندی ده داخل اولدینی حالده مثلی
کورولمه مش بر اجتماع اولدی . طوسون بك قصبه نك حتی اشرافندن
برچوپ ایسته میوردی . یالکز علیه یی اونلردن اللهك امریله ایسته دی .
دیددی كه :

— « علیه خانمك قصبه یی بویله سومه سی سزك هیكزی بكا بابا

وقار داش یاپمشدر . بن یارین وظیفه ایله بورادن کیده جكم . علیه خانم
بنم نشانلیمدر . » اونی سزه امانت ایدیورم (. . .) قصبه سسندمه کی یونان
عسکری قوتنه بر باصقین یاپاجغم ، اوکلرنده کی کوپری یی آتاجغم .

خېلى تىخىر بىلەن كەلگەن . اللە مۇققا ئىدرىسە يۇنانلىلار بۇ يەردە دۇغرى
ايلرى حركىتىلرى ھەلەلە اوزون بىر زىمان ئىچۇن دۇرۇش اولاجقىدۇر .
اون بىش كۇن سىكرە كەلگەن . بورادە سىزكە ئىككىلە ياپاچىقىز دۇ كۇنلە
زۇجەمى آلاچىم . حاجى فەتھ ئافىدىنكە عائىلەسى ئىلە خانەمە مەراجەت
ايتىش اونى دە بۇ مەسئۇد كۇن شەرفەنە عەفو ايتىمە ھايدى بىكەچىز حەققىزى
ھالال ايدىكىز مۇققىمە دە ايدىكىز .

تۇسۇن بىكە ئىدرىس ئىرلەينى زىمان ئىشراقىك ھەسەندە بىراز
ئىلە مەنتە ھەسە وارىدى . ياللىز حاجى فەتھ ئافىدىنكە غەنى وگىنى
ئىسكىسەندىن چوقۇق فەلە و قەنتار جىلار كۇچۇك ھەسەن ئافىدىنكە بىسەندە
بىر خەنچەر وارىدى . ئىككىسەنكە بىر دىن ھەسەندە بىر فەكر ھەمەدى : تۇسۇنكە
ھەركەتەندى (. . .) قەسەبە سەندەكى يۇنان قۇماندانى خەردار ايتىك ،
تۇسۇنكە اون بىش كۇن سىكرە دۇنۇب ئىلە مەنتە مەنتە مەنتە ايتىك ،
ھاجى فەتھ ئافىدى قۇيا مەنتە قارشى اويانان تۇجە بولانىق كۇزلىرىدە
چىركەن بىر زىيا ئىلە باقىدى :

— بىر دىن پارە ئاممەسى بىر قەسەبەنكە نەقۇدەنمە بىلەن سەكەز ؟
يۇنانلىلار ايلرلىور . تۇسۇن بىكە قەچەق دىلەك آرايور . ايشە شۇرايە
يازىيورمە ، اون كۇندىن اول يۇنان قۇتلىرى بۇ قەسەبە يە كىرەن سە بىكە
ھاجى فەتھ دىمە بىكەز ! .

ئىشراقە ھەسەل اولان شەھەر قارغەشەلەق آرەسەندە اودە قەنتار جىلار
ھەسەنلە چىقىدى . قەسەبەنكە اوستەندە جارى و شەشەلە بىر سۇك ھەسە
آي وارىدى . سۇقۇقلار كە دار ، قارا كەلەق چەقۇرلىرى آراسەندى ، ئىسكى
شەشەلە بىر زىيا ، سىياھلى ايشەق كۇلەكلەرى قايىيوردى . اوزاقەندى

تک و بیاض منارەنک اطرافندن بلورسسیلی برچوچق اذان او قویوردی .
 عمر آغانک سوقاغندن کچرکن سوقاغک باشندن بر ارکک بر قادی
 کولکەسی کوشەدن ضیادار سوقاغە دوشیوردی . اینجە بر قادی ، کوربوز
 و بلند سیاه قره دکز قیافتلی بر دلی قانلی ایدی ، ایکی باش بر برلینه
 یقین ، ایکی ال بر بری طوتمش کچیورلردی ، کوچک حسین افندی
 حاجی فتاح افندی ک قولنی قوپاراق کبی صیقدی و بردنبره ذهنی
 طیرمالایان شیئی اکلادی ، میدانده کی جامعە قدر ، باش باشه ، دنیادن
 خبرسز ، قورقونج پلانلرینی یاپارق یورودیلر . جامعک اوکنده فتاح
 افندی قوللرینی آیدست آلمق ایچون صیوارکن ، آی ایشیغنده نهایتسز
 بیاض و بوم بوش اوزانان میدانە باقدی . بولانیق و چپاقلی کوزلری
 قان ایچنده کولیوردی . اختیار دوداقلرینک آراسنده دوکولک دیشلرندن
 سیاه و بوش آغزی چیرکین بر دلیک کبی آچیلیوردی :
 — او قجبه یه شریعت بوراده جزاسنی ویره جک ! هله سن ، یارین
 صباح ایرکن کل ؛ هانکیمزک (...) قصبه سنه تبدیل کیده جگنی
 قرارلاشدیره لم ...

— ۵ —

حاجی فتاح افندی یونان قرارگاهنده

چوق ایرکن ، چوق ایرکندی ؛ ایصسز آناطولینک توزلو
 یوللرینه کیرمه مشاردی : ده ا ایصسز و قوراق تارالارک قاتی بیابانده
 فتاح افندی ک مرکبی ، حسین افندی ک قیصراغی طوپراق دالغهلرندە

اينه قالقه كينييورلردى هيچ برسس دويولمايور ، برتك جانلى مخلوق قيمدا مايوردى . يالكز آرەدە بر نردن كلديكى بيلنمەين ، ايلك اويانان قوشلرك غريب فيصايتىسى سزيليور ، يونان قراركاھنك اولديغى قصبەنك يشيل انجير باغچەلرى سياه بر كومه كى بليرييور ، بياض وجيليز بر دومان طبقەسى قصبەنك اوستندن پنبەلشەن مائى كوكە يوكسليوردى . بوكشيف انجير باغچەلرينك آر الرندە كى انجە ، دولامباچ يوللارينه كلدكلرى زمان توزلە بياضلامش انجير ياپراغى كشافتى آرەسندە اوزاق و خفيف خروس سسلرى سكوئى ييرتمغە باشلامشدى .

پك چوق سورمەدن قصبە يە كلە جكلردى . اھالى يونان نفلرلرينك قورقوسەندن تارلالارينه ، حتى باغچەلرينە ايركن و يالكز كلە مدكلرى ايچون بوتون بومعمور وشن باغچەلرك اوستنە ترك ايدلمش ، كەنەلشمش برھوا يرلشمشدى .

حاجى فتاح افندى اسكى صارىغنى قولاقلرينە اينديرمش ، سينى يوزينك درين چيز كيلرينە متردد ، حتى قورقاق بر كولەكە سينممشدى . اوزون حسين افندينك صارى يوزى چارپق برونى صباحك بر غريب ويالكز ساعتندە ، كيجهدن صباحە طاشمش ، تەكين اولمايان بر مخلوق كى ، آيدىنلەقدن اوركن كوزلرلە اطرافە باقينيور ، قصبەنك پنبە كوكندن آتلى بر آل دالغە كى دوغان كوشە تحف تحف كوزلرينى قيرپيدش برييوردى . ايكيسى دە قونوشمايوردى . فقط ايكيسنك دە ذھندە عيني انديشە واردى . ايكيسى دە يونان قراركاھنى ، شہە اويانديرمادن ، اھاليدن ناصل صورابيلە جكلرينى دوشونيورلردى .

قصبەنك مدخلندە يونان قرە قولى بونلرە حايقيرديغى زمان هم بر

طيف كې يوزلرنده كى رنك اوچش ، همده يونان نفرلرندن قراركاھى
صوراركن اھاليدن كمسەنك بولنامسەنە ممنون اولمشاردى .

بيكباشى داميانوس آقشاملرى چوقايچر ، كچ ياتاروصباحلرى ده
اوكلەيە قدر اوزانيردى . اونك ايچون حاجى فتاح افندى ايله حسين
افندى باغچەده بر اينجير آلتندە چوملديلر و بكلەديلر . حيوانلرى ده
قاپى ده باغلى ايدى ؛ فقط ايكيدە برده ، نوبتە ، حالا يرلرنده اولوب
اولماديغنى اكلامق ايچون براز يورويورسە يان كوزلە نوبتجى نفرە بللى
ايمەدن تدقيق ايدىيورلردى .

نھايت قاراكلق ودار بر مردیوندن اونلرى يوقارى چاغريدیلروا
قدر تھالكلە قوشدیلرکە مردیوندن اینەن ايکى کویلى قادینە چارپدیلر .
برى اختيار، اوکنى کورە بيلمک ايچون کيرلى باش اورتوسنى کوزلرندن
قالديرمغە وبر الیلەده دھا کنجەنە طوتونمغە چالیشيوردى . کنجى صيقى
بر اعتنا ايله يالکيز بر تک کوزينى کوسترييوردى . و بويک قرجامان
مائى کوزندە قپانە طوتیلان زواللى بر مخلوقک قورقو وياسى واردى .
اختيار قادین حاجى فتاح افندينک مقدس قيافتنە باقدى يواشجە :

— الله يارديمجیلرى اولسون ! دیدى . بو ايکى بچارە قادينک
بو دائرەيە کيرن تورکى بر فلاکت قپاننە طوتلش بدبخت تالقى یتەلرى
اونلرى بر آز شاشيرتدى . يوزلرينى ديواره چويردیلر و ممکن اولديغى
قدر صاقلانەرق قادينلرک يانندن کچدیلر ، اختيار قادین اولدجە حيزلى
علاوه ايتدى .

— عارلاشيورلر غریبلر !
بيكباشى داميانوس مفرط بر مليتپرورالکک استيلا شکننده تجلى

ايتديكى زمانلرده يتيشن چوق عمومى وبوتون بورو حك افادهسى اولان
 بر انسان اورنكى ايدى . او مليتپرورلىكى يونان اولمايان هر شيئه صا -
 لدير مش ظن ايدن اك ابتدائى حتى بالقانلرده بيله موداسى كچمك باشلايان
 دار برذهنيتله كورور و كندى مفكورده سنى نطقلى ايله ده يونان عرقندن
 اولمايانلرك بالخاصه مسلمان اولانلرك [يونان تبعهسى اولسه لر بيله]
 مالى ، جاني يونانليلرك بر حقي اولديغنى تلقين ايدردى .
 اونك آناتولى سفرنده قناعتلى ، نقطه نظرلى واضحدى :
 [هرتوركى احما ، هرتورك مالى يونانه مال ايتك !] ايشته بونك ايچين
 داميانوس معيتيله مستقل يونانستانه خرسز و قاتل بر سورور يونان
 وطنداشى يتيشدير يوردى . او قناعت كتيرمشدى كه نقر آدمه
 اولدورمك و چالاق ايچون ساحه تامين ايدرسه او قدرىكى مليتپرورلىكك
 طرفدارلى و فداكارلى چو غالاجقدى . بونده ده طبيعى هر خرسز
 وعادى آدم كې كندى پادىغى و ياپاجنى جرملره اشتراك ايتمش آدملىك
 عددنى چو غالتق و شىخصنى قورومق ايسته ين ابتدائى بر تحفظ پلانى
 واردى .

داميانوس مفرط و آتشلى مليتپرور بر قوماندان اولارق طانمشدى .
 اونك هيچ بر انساني ملاحظهسى شمدى يه قدر حرصلىنى تطينه
 مانع اولمامشدى . اونك بر نوع قابا بر قيشله و قهوه خانه خطابتى
 واردى كه اك مشهور جمله سنى عسكرلر تكرر ايدرلردى . « اى آلندر
 (يونانليلر) عز مكنزك دشمنى اولان توركلرى اولدوريكز ، توركياني
 آليكنز » بوجمله سنى سوسياليست يونان غزته لرندن برى بركون آلمش
 مزاح ستونلرينه كچيرمشدى . بوراده داميانوس قاريقاتور حالنده

قوجامان بر قرغاه يونان عسكرلريني آتوردى . آلتندە شو ججه واردى . « توركياني استيلا ايچون عددى كفايت ايمەين يونانليلارك صولانديريلوب چوغالتماسى » .

داميانوس يونان آمالنه خدمت ايدن توركاري ده نهايتنده مطلق اورتادن قالديرردى . بالخاصه بو آداملر زنكين ايسهلر بوتحول بر آز دها چابوق اولوردى . فقط چوق حيله كار و طورنده بر نوع عسكرى بساطت اولديغى ايچون ايلك نظرده يونانليلارك املارينه خدمت ايدنلرى طوريله آلتايردى . بوتون بونلر حاجى فتاح افندى ايله اوزون حسين افندى يه معلوم نكلىدى . داميانوسك بوتون بو خصوصيتلرى كچديكى يرلرده قواي مليه دشمنلرني بيله يونان دشمنى يامش اھالى بي يونانليلره اك درين غيظله دولدورمشدى . داميانوس اسكيلى قدر شىخى غرضلرينى تسكين ايچون يونان قراركاھنه يرلى ككه ديكنى كوريور ، اھالى يه قواي مليه نك آداملرى ديه بوتون هر زماندن فضله ظلم ايدىيور ، هر زماندن فضله كندى جبنى دولدورمق ايچون فرصتلر ايجاد ايدىيوردي . چوق ايجديكى آقشاملر استانبول روملارندن برابرنده طاشيديغى گنج النى به : « ايستر موفق اولالم ، ايستر اولمايهلم ، سنكه بوتون عمرىمزمى پارسده كچيره جك پاره پادم ، يشاسون مليتپرورلك ، آماده پاره كتيورومش » ديمشدى .

حاجى فتاح افندى ايله اوزون حسين افندى اودايه كيرنجه اوزون بويلى ، اكلى اوموزلى ، قيرصاچلى ، بيقارى اوزون ، بر كوزى جامدن بريكباشى ملتفت بريوزله اونلرى قارشيلادى . اوفق ، تفك كوزلرندە دائمى بر قورقو طاشيان كرىدى ترجمانه روجه :

— خوجايە سويلە صفا كەدى، اوطورسون اوکا قەھوۋە اىچىرە جگم
توركلارك خوجالرينە بىز ناسىل حىرمت ايدىرز، اونى دە ھان آكلات،
دیدی .

داميانوس حاجى فتاح افندى يى برىشكايت اىچون كىش ظن ایدیور
وبو وسىلە ایلە صوك زمانىردە خىلدار اولان امنىتى اعادە اىچون آرزوسى
ياپمغە قىرار وىرمىش بولنىوردى . فقط خوجانك اختىيار ضعیف الارى،
دیشسىز آغزى، بولانىق قانلى كوزلىرىلە ترجمانە فیصلەدركى آكلاتدىنى
كلەر كىندىسنە ترجمە ایدیلىرىكن یرىدن قالقەدى حیرتلە وسونجىلەر :
— دیاوولو، صاووردى .

حاجى فتاح افندى كىندىسنە قىصبەكك الهمم آدمى سوسى وىرىور .
قىصبەكك افكارىنى يونان لەنە كىندىسى چویرمىش اولدىغى سەيلە یوردى .
صوكراتوسون بىكك قوتلىرىنك عدەبىنى، نە صورتلە يونان قىراركاھنى
باصمق، ایلەلمەسنە مانع اولمىق اىچون ھانىكى كوپروى باصمق ایستە .
دىكىنى اكلاتدى . اكر قوماندان داميانوس قىصبەيە كلیرسە بوتون اشراف
باشندە كىندىسى اولدىغى حالدە اونى استىقبال ایدە جىكلردى، داميانوس
اولاتلە فونلە روجە امرلر ویرەكەن صوكرە یوزندە سوينج وموفقىت
تېسىملە كىندىسى قوشمىغە باشلادی . خوجەكك معلوماتىدن ممنون
اولمشدى . فقط بعض سىؤاللار صورمق ایستە یوردى . عىجا قىصبەدە
يونان علیهدارى ھېچ كېمە یوقى ایدی ؟

حاجى فتاح افندىنك یوزى درونى بر قاصیرغە ایلە قارىشىدى،
آياغە قالقەدى، صاغە صولە باقەدى، صوكرە سسى قىپالى قوریدورلردن
كىچن فىرطنەلر كى خىشلدىلى واسرارلى بر قوتلە :

— ناصل اولماز ، عمر افندی وارکه طوسون بکی اونده مسافر ایدر ، قوای ملیه ایچون جانی فدا ایدر . چورباچی بر کره قصبهیه کلسون ، بز اونک الی آیاغنی باغلار ، تسلیم ایدرز . هم او یله زنکیین او یله زنکیین که .. وجدانسز ، شریعت بیلمز بر حریف ، بنم باغمک دوت دونمنی کندی باغنه مال ایتک ایچون طاپو مأمورینه رشوت ویردی . باقک اکلایم ..

دامیانوس اوزون وقوجامان الی قالیدردی . ایضاحاتی کافی بولدی ، ایشی اکلادی . فتاح افندی یی حرکتی کتیرن غیظک انسانی طرفی شهه لرینی تماماً ازاله ایتدی . ارتق خوجانک قوای ملیه جیلر طرفندن کوندیریش بر جاسوس اولدیغنه اینانه مازدی . فقط حاجی فتاح افندی اک قوتلی حسارینه تماس ایدن بر نقطه یه کلشیدی . یاننده اوزون حسینک صاراردیغنی بیله کورمیه رک لقر دیسنده دوام ایتدی :

بو عمر افندی نیک برده استانبولدن کلش بر اولادلغی وار ، بر معلمه قیز .

دامیانوس ترجمان واسطه سیله صورتی .

— کوزلمی ؟

— ناصل کوزلمی ، شیطانی باشندن حیقاریر : قصبه یی او یله بر فساد ویردی که .. دلیقانلیلر بیچاق بیچاغه کلدیلر . توبه استغفرالله ، بزم کبی ادملر بیله هر کون بش وقت جناب حقه نماز لریم زده شرننن قورتواق ایچون دعا ایتسک ایچمزی قارمه قاریشیق یاپار . بو قادینک شیطاندن کلن کوزلکسندن باشقه او یله ده سحر یاپمقده مهارتی وار که ..

قصبه يه كان طوسون بكي بر كيجهده كنديسنه بند ايتدي . بوني چورباچي مطلق ميدانده آتسه ياقالي ، يوقسه بو هيچ ..

حسين افندي خوجانك اشارتله لاف آكلاماديغني كورونجه جبهه سني اليه چكدي ، بورني چارپلش ، آغزي كوپورويوردی :

--- چورباچي يه سويله تر جان افندي ، يونانليار قصبه يه كليرسه بوقيز بنم حقم اولاجق . قوماندان نه ايسترسه ياپارم . بز اورانك اك بوبوك اشرافي يز ، قوماندانه اكرام ايدرز ، قوماندانه جانله ، باشله خدمت ايدرز ، فقط بوقيز بنم اولمالي ..

قوماندان صورتی :

— اورانك اك زنكين و ايلري اشرافي قنطارجيلر اولديغني ذاتا بيليرم ، بز بر اورايه كيرلم ، بزه خدمت ايدنلك هپ ديديكي اولاجق ، شمدی بوقيز حقنده بر آز معلومات ورك ، ناصل بر كوزل ؟ صاريشينمي ، اسمرمي ؟

حسين افندي نك مفسد قلبي قورقو ايله آلت اوست اوليوردی . خوجايه آتش پوسكورورك باقدي :

— سن هاني بوقيز لقرديسني اتمه يه جكدك ؟

خوجا اوکا داها درين برغيظه و استحقاقله باقدي :

— بويله بركونده قاري ايچون غوغامي ايدجكسك ؟ بوقبه نك بر اورتادن قالقديغني كورسهم .

حسين افندي اولاجوشاچقدي ، صوكره تر جانك كوچك سياه كوزلرينك متجسس پاريلتيسندن قورقدي .

— هر حالده بوقيز بنم اولمالي ، اوندن اوته سني بيلمهم ، ديدي .

قومانىدان يالگىز قالدىنى زىمان جام كوزى يىرىندە ، صاغلام كوزى
 صاغە سولە دونيور ، اللارنى اوغوشدىرىيور ، كىزىنىوردى .
 — شىطانك قىزى ، بوتون قىسبە بونك ايچون آلت اوست ،
 چوق كوزل ، آرتق قورقوتىللك يوق !
 داميانوس حياتدە ھىر آرزوسىنى يىرىنە كىتىرمك ايچون ھىچ بىر
 ملاحظە ھەتتە يىر بىراقازدى . بو توركلرك استانبولدىن كلن ،
 قىسبەنى دىشەنە تىلىم ايدەجك قدر آلت اوست ايدىن تورك قىزى
 مۇھىلەسىنى ، آرزوسىنى شەتلى قامچىلادى . قىز كوزل ، اوکا عاشق
 اولان ھىسەن افندى حوالىنىك كىزىكىنى ايدى . اللارنى اوغوشدىردى .
 — دىاۋولو ، قورى ئۇ دىاۋولو (شىطانك قىزى) دىيوردى .
 او آقشام داميانوس قىراركاھى ايلە يونانلىلرك قىراركاھ ھومىدى
 آراسىندە مەئادى بىر تەلەفون وتەلغراف مۇخابىرىسى كچى ، بوتون داميانوس
 قىرغاقى سىرغىتە ھىركەتە كچىيوردى .

— ۶ —

مولود و فرداسى

(...) قىسبەنك انجىر باغچەلىرىندە ياتان بىر كويلى بىكى كىچە يارىسى ،
 مەرد ، مەنتەزم بىر خىشلىدى ايلە اوياندى . اور تالق سىس سىزدى ، يالگىز
 ال ايلە بىلە دىنەمىيەجك قدر قاتى كورون قارا كلەك اور تاسىندىن او
 اوزون ، مەئادى و مەرد سىسلر كىيوردى اولان ياتىدىنى يىردىن يالگىز
 قولاقلىلە دىك ، بوتون وجودى ايلە دىكلەدى . مەنتەزم و مەئادى بىر ھىراز ،

منتظم و متمادی بر خیشیدي یواش یواش یاقلاشیوردی . بو بویوک
بر اردو یورویشینه بکزه یوردی . بردنبره بکچی توپلرینی اورپردن
برقورقو ایله برزمان نفس آلامادی ، صوکره سـورونهرك باغچهك
حیت دیوارینه یاقلاشدی ، دیکنلر آراسندن مبهم بر بیاضلقه اوزانان
یوله باقدی ، یولك اوزاقلرنده قاراكلنی قورشونیشدیرن بر بیاضلق ،
بردومان واردی . او یورویش اوردونك قالدی رینی توز و دومان ایدی .
شمشك کی برقورقو ایله بینندن اورولدی . دورمادن حتی چاریقلرینی
کیمه دن یالین آیاق قصبه یه دوغرو تارلا یوللارندن قوشمغه باشلادی .
هیچ شبهه سی قالمادی ، یوان اوردوسی قصبه یی باصمغه کلیوردی ، بر آن
اول قصبه خلقنی خبردار ایتك ایجون دورمادن ، نفس آلمان قوشدی ،
قوشدی .

عینی آقشام قصبه ك میدان جامعنده مولود واردی . عمرافندی
بر تجارت ایشی ایچون شهره کیتمشدی . کثوم خالا فناری یاقدی . علیه
ایله مولوده کیدن غلبه لغه قاریشدی .

ایلوك صوکی ایدی ، هواده ایلیق وطاتلی بر سکونت واردی .
كوك یقین ، ییلدیزلر پارلاق وچوق ، هپسی شـعـشـعـه لی بر صیجاقلقه
قصبه ك سیاه برکومه کی ییغیلان داملرینی بلیرسز ومبهم بر آیدنلقه
سچدیریورلردی . سیاه میدانده بیاض جامع نارین مناره سیاه وکوزل
وازی كوك آلتنده خولیالی ویوموشاق خطرله بلیریور ، هر طرفدن
الرنده فنار جامعه کیدن اهالی نورطاشیان برر مظلّم خیالت کی
قیملدانیورلردی .

جامعك قاپوسنده کی بو ایشیقلی قارالتیلر اسکی پرده سنی قالدیروب

ايچرى به دالاركن قصورسز بر چوجوق كوكسنگ بلورى بر وجد
وكوزللكه تكرر ايتديكى «الله اكبر» لر كوكده كى نورلكى الهى
برحرارتله بو ايليق هوا و يارم ايشيقلر ايچنده كچن خيالتلك قلبنه
دوكوليوردى .

عليه هر سياه قارالتى كچركن اونده اوزون وسوكيلى بر اندامك
خطلرينى سزييور ، هر ايشيق اوكا قلبنى ياقان عزيز كوزلرينى خاطر-
لاتيوردى . كوكك كوزلرى اوكا طوسون بكك كوزلرندن باقيور ،
مظلم خيالتلر اوكا طوسون بكك برر كولكهسى كى كليوردى .

منارنگ ازلى ترانهسى ، جامعك خويالى وخفيف نورلرى ،
بخود داندردن حيقان مقدس وباييلديجى قوقولر ، بوتون بو كوزل
عبادت دنياسى عليهنگ باكر روحنگ هيچاننده اولومه كوتورن بر
استغراق لرزمسى يامشدى . بنگى تماميله ايلك كوش كورن برغنجه ،
معجزه ايله كوزلرى آچيلان بر كور كى دنيانى ايلك دفعه شيمدى به
قدر سزومه ديكى يكي هيچانلر ، مجهول لذتار وعزيز اشكنجه لرله حس
ايدبيوردى .

عليه قفسك آرقه سنده اكثريسى يوركى عزيز بر اولونك حسرتيله
قانايان قصبه قادينلريله ياتسو نمازىنى قىلدى . مولود اشرافدن لطيف
آغانك چناق قلعه ده شهيد اولان ايكي اوغلانك هر سنه اوقونان مولود
لرندن برى ايدى . كندى شهيدلرينه مولود اوقوداميان زواللى آنالر
بو مبارك (آيين) ك عنايت و شفاعتندن كندى شهيدلرينه رحمت پايى
چيقارمق ايچون كمشلردى .

مولودی تصادفاً قصبه‌دن كچن بر استانبوللی دده او قویوردی . قفسك آرقه‌سندن جامعك ایچی صاری ومبهم نورلر وکولکهلر ایچنده کورونیوردی . طوپ قندیلك آلتنده باشلری اوکلرندە ، پیرانمش ، پارچه پارچه اولمش ، رنگا رنگ منتانلری ، پوطورلری ، باشلقلری ایله اهالی بخوردانلردن یوکسه‌لن دومانلر ، قندیللردن اینهن اوزون ، تترەك ایشیق حزمه‌لرینك ایچنده بویوك ومخلد بر اترك آهنگ ورنه‌کنی خاطرلانیورلردی . دده ایشیغك تأثیریه قفسلرک آرقه‌سندە اوزاق ورؤیایه بکزه‌ین بر ضیا ایچنده کرسی ده اوطوریوردی . صاری یوزی چکه‌سنه دوغرو اینجه‌لن ، سیرک و بیاض صقاللی براختیاردی سکه‌سنك آلتنده تواضعله اکیلن باشی ، بول خرمانیسنك قیوریملری آلتنده دینار وظریف برخشوعله دوشن ضعیف واختیار اوموزلری مولودك آهنگیله یواش یواش ساللانیوردی . بوتون بو تموجه قندیللر ، عبادت ایدنلر ، هوانك ایشیقلری ومخور دومانلری حتی جامع ، طوتولامیان الهی بر وجد ایچنده هم آهنگ دالغالانیوردی .

اختیار دده‌نك سسندە عصرلرک کتیردیکی بومولوی حرشك اینجه حساسیتی ، هر پرده‌ده درجه درجه یوکسه‌لن ، بویوك بر صنعتك سکون وساده کی چرچیوه‌سندن چیقان برهیجانی واردی . علیه‌بو قدر دریندن حس ایتدیکی برشی خاطرلامیوردی .

چوجوقلغندە سلیمانیه‌ده بایزیدقه‌لری آلتنده کی رمضان کیجه‌لرینك جامع آلولرندە ، ماهیه‌لر آلتنده کی محله چوجوقلریله قونوشوب اوینادیغی دقیقه‌لرک ، ورم آنه‌سنك خبر کله‌ین باباسنك حسرتیه لوش وچیپلاق اودالرنده ، کیجه قندیللرینك کولکه‌سندە یاناقلرندن

دوكولان كوز ياشلارنده كى غريب اسرارك هواسى بو آقشام حافظه سنده
اوياندى ، سوندى .

بو ددەنك درين يوزى ، كوزل سسى اونى اللهه تماس ايدن بر
عزيز وجديله صارممشدى . حالبوكه بو كوزل جامعك دورديغى
ميدانده دها قاچ كون اول باشقه بر آدم ؟ وظيفه سى قدسى اولان بر
دين آدمى اوكا جهنم و عذاب دقيقه لارى ياشاتمىدى . نصل اولورده
بو قدر بشرى ، بو قدر مرحمت و ايلسكه دولو بر ديندن حاجى
فتاح افندى او قدر كابوسه بگزدين بر عذاب واشككنجه چيقاريپوردى :
دده ولادتله باشلادى :

آمنه خانومه محمد آتە سى

اول صدفه دوغرى اول دردانه سى

يونكه عبد اللهه اولدى هامله

وقت ايريشدى لهفة و ايام ايله

.

ددهنك امثالز بر شرق حزن واسراريله ، اك غريب وقاي ياقان
بر موسيقى ايله باشلاديني بو سطرلرده دنياك اك بويوك سرى اولان
ولادتي بر چوجوق ، بر شاعى ساد كيسى ايله اويله بر نقل ايديشى
واردى كه عليهنك فن كتابلارنده قاباظوا سيله كوردىكى شى ازلى و بشرى
بر معجزه طاتيليني ايله قلبنى صاردى .

حضرت آمنه نك عصرلر دنبرى خلقه اك طاتلى بر موسيقى وشعرله

نقل ايديلن وینه بو عصرلردنبری بیریکن هیجانلرله تقدیس اولنان بو ولادت حکایه سنی علیه ده اوته کی آناتولی قادینلری کی قلیندن کلن صیجاق یاشلر یانقلرندن دوکوله دوکوله دیکله دی . برقادینک قدسیتنی ، حیاتک وطبیعتک اک درین برعلامتی اولان ولادتک نهایتسز اضطراب و سعادتیی ایلاک دفعه برقادین کی آکلایوردی . حضرت آمنه ک لحوسه یاتاغنسده کی بشری آجیلرینی ، کوکلردن اینهن ملک صفلرینی ، « سندس » آدی ملکک دوشه دیکی نور دوشه کنی روحنک کوزیله کوریوردی .

دده نک اختیار سسی اسرار و سعادتله دولو برقادینک خولیاسنی نه نفیس برانجه لکه حکایه ایتدی :

دیری کوردم اول هبیبک آنه سی
برعجب نور کیم کونسه روانه سی
بره اوروب هببقری اومده نا کره نه
کوکلره دک نور ایلد دولدی جره نه

ایشته بشریتک بوتون اشکنجه لرینی تمثیل ایدن ولادت بوتون عذاب و مشقتیله بشریته برشی ویرن هرهانکی یارادیجی بر مخلوقده طبیعی اولارق نهایتسز برحرارت واهتمام ، آنجق برآق قوشک قنا . دلرینک او قشامه سیله ویره بیله جکی نوازش و رقتی - اولدینی کی - با کر روحیله علیه دویدی .

قادین و آنا روحنک ، وجودینک اک بویوک سرینی علیه نک بو

كيجه اولانجه وجديله، اولانجه قابليتي ايله دويمش اولماسنك آناختاري
طوسوندن قالان بر آنك خيالي ایدی . تحف ، و فكري و بلكه ده
صرف روحاني بر براققله فيرطنه لی حياتنده بوكزیده حسك هيچ بر
زمان حقيقت اولاماسي احتمالي ايچني چكرك دوشوندى .

قفسك آرقه سنده اولك صريه ييغیلان قادينلرك آرقه سنده ديوارك
اوكنه چوملمش ، باشنه سياه يلدیرمه سني آتمش برقادین واردی .
بونی عليه ايلك جامعہ كيردكاری زمان كورمش ، طانمش و اوتەکی
قادينلر کي اوده بوزواللی نك آرقه ده قالماسني طبعی بولمشدی بوبقال
سالمك قاریسی دنیان دول برقادیندی . اوتە کینك ، بریکنك تارلاسندە
چالیشیر ، کیمسه سز حیاتی تأمین ایدردی . فقط اولدقجه کوزل بر
یوزی اولماسی اونى خیل دیله کتیرمش ، دیدی قودى یه سببیت
ویرمشدی .

کوی دوگونلرینه اونى اویناتمق ایچون کوتوردکارینی دویمشدی .
قصبه قادينلری اونى بوندن دولایي محقر بر موقعده براقشیر و شکر
داغیتیرلرکن مؤذنی اوکا ویرمکدن منع ایتمشیردی . بونی اول
طبعی بولان عليه قلبنده جماعتله مشترک دینی هیجاننك اویانديرديني
پایانسز بر صرحت و مسامحه اونى بر دنبره قادينله علاقه دار ایتدی . بالخاصه
قادينك محنت چکمشلره مخصوص اویله معنالی وزواللی کوزلری واردی که
عليه بوكوزلرك آجیسنی دوغرودن دوغرویه کندی ایچنده دويدی .
صوکره بو قدر لذت بر اشتراکله قلبنك ، روحنك عینی « آیین » ده
یاشادینی جماعتك بودرشت حرکتی اونى ایچه رنجیده ایتدی هله هر
سطرینك و کلمه سنك الهی کوزللیکنی ایچر کي دیکله دیکی بو بویوک

منقبه نك روحيله قادينلرك حركتنى ضد بوليوردى . دوغدىنى آن
 كناهكار امتى ايچون جناب حقدن عفو ديلەين و « شفييع المؤمنين » ،
 « وقو دوشمشلره دستكير » ديه سالاملانان پيغمبريمزك امتى ناصل
 كناهكارلره و دوشمشلره حقارتله باقه بيليرلردى :

كلثوم خاله نك قولنى چكدى ، يواشجه :

— پيغمبريمز دوغدىنى كيجه كناهكار امتى ايچين الله يالوارمش ،
 سز پيغمبردن دەمى بويوكسكز ؟ ديدى . صـ و كرا يواشجه قادينك
 اولدينى يره قدر كيتدى ؟ شكرلرني الله قويدى ، دوندى ، قادينلر
 غريب كوزلرله اوكا باقديلر ؛ فقط كلثوم خاله تترەين بر سسله :

— نه ابي ايتدكده سنك آديكي امنه غويدق [قويدق] پيغمبرمز ،
 رسولمرك آناسى ده مطلق سنك كى آلتون يوركلى ايدى ، ديدى .
 كيجه ، داغيليركن هر كس قلبنده تازەلەديكى عزيز شهيدىنك ياراسيله
 آغلايه رق كيديور ، فقط او ، كوكدن كوز قيرپان ازلى ييلدزلره باقيور
 و بوتون بوتون ديا ايشلرني دوشونيوردى . خيالنده اسم و شكل
 و يرمەديكى سعادتلر ولرزەلر واردى . آلتون صالقميلرك او كنده دوداقلرني
 ياقن تماس ، بويله مشعشع بر كيجه ده كوكدە صارى آي واركن ،
 طوسونلە شعرلى سوقاقلرده ال الە دولاشەرق دوشوندىكلى سحرلى
 حياتى ذهنده تكرار ايدىيوردى . دنياده يونان قايقوسى فلان قالمامش
 كبيدى . هرشى چارچابوق كلوب كچه جك ، صوكرە بوقصبە دە طوسونلە
 يوالرني ياپە جقلر ، عليه دائماً كوچوكلرك خواجهسى اولارق قالە جق ،
 طوسون دە قصبە يى كنىدى كنج مفكوره سەنە بگزە تمك
 ايچون بوتون حياتى و يره جكدى . وبونلرى سويلركن بربرلرنيە

سويلەمەدكارى باشقە نەلەيدى خولايلىرى مشتركا دويىشلارى . شىمىدى
بو اقشام اونلرى دها قوتلە دويويوردى . بوجامەدن طوسونلە رمضان
كىجەلرى جىقاركن ، بو ايشقلى كوك آلتىندە ، النەدە كوچوجك برال
ايله يورويوب كىدەجكدى . او قدر درين ر سعادەت دويويوردى كە
كلثوم خالەنك بوينە صاريلوب يىناقلىرى چوق چوق اوپك ايچون
چابوق اوه واصل اوللارنى ايستەيوردى . مطلق بو كىجە ھەركى
سومك ، ھەركى مسعود ايتك ايستەيوردى .

اۋرە كىرەجكلرى زمان قاپىنك او كىندە ، باشىندە سىياھ يىلدىرمە ايله بر
قادىن قوشەرق يتىشىدى . بو بقال سالماق قارىسى ايدى . عليەنك النى
آغزىنە كوتوردى ، اوپدى ، صوكرە برشى سويلەدن اوزاقلاشدى .
كىتدى .

عليە كلثوم خالەنك « ايرىمىلى » رىمىلى امىنەنك چوجوقلىغىنە عاىد
حكايدلرى دىكلىەرك ، فقط بوتون بوتون باشقە شىيار دوشونەرك
اويودى .

عليە رۇيا كوريوردى . قىصبەنك سوقاقلارندە يىنە طوسون بىكلە
ال الە دولاشيوردى . يىنە شەنەشەنلى اولر ، ياھرى يومرو سوقاقلار
بياض آيك سحرى آلتىندە برىرى مەلىكىتە بىكزەيوردى . يىنە عليەنك
با كر قلابى طاتلى براش كىنجە ايله حىياتك كىندىسەنە وعدايتەنىكى سعادەتك لىدە
اسراريله آتيوردى . ايكىسى دە بىھوش ، ايكىسەنك دە دىزلرى تترەيەرك
عليەنك قايسىدە آيرىلەجقلىرى آن ، برىرلەندىن آلاچقلىرى مەنفرە
بوسەنك خىياليله سرخوشدىلر . و ايشتە او بويوك ارلك باشى اونك
ال قدر يوزىنە اكيلىور ، بر آن دها و جودىنك ذراتى يىلدىرىمە

ووران آتشی ده دویاجق! فقط دودا قارینه صوغوق برشی دوقوندی،
سیلککندی، باقندی، بقال سالک قاریسی صوغوق اختیار دودا قاریلله
دودا قارینی اوپوریور، بویوک کوزلری تحف تحف قیوریلپور ونفسی
کسیلمش، متادیاً اوکا:

— قحبه قحبه، دیوردی.

قلبی قوپارگی اویاندی، آچیق پرده دن اولغون صالقمیرک اوستنی
صباحه قارشی چیقان آیینه آلتونلامیشدی. اولاه اورتهلقد اولو
سکوتی کی آغیر برسکون سس ایتدی، صوکره رآلتدن چیقارکی
قیصیق، بوغوق سسلردویدی. قاچان آیاق سسلری بوزوق قالدیریمزلله،
چوقور طوپراقلرک اوستنده سورچه رک کیدیوردی.

— ایربهم (ابراهیم) اوله ن (اوغلان) ایربهم!

— ملمد (محمد)، ملمد نه طرفدن کلیور. آمان آللههم، آمان

آللهم!

خوجه یه بر دانیشمادن سکر دیوک اوپله، دور بر باقاق!

قادین ارکک، چوچق آیاق سسلری بربرینی تعقیب ایدیور،
بعضاً آناسنک قورقودن آغزینی قاپامغه چالیشدیغی برچوچق دریندن
آغلاپور، اوزاقدن کوپکلر حالایور، تک توك اینک بوکورتیلری
ایشیدیلپوردی.

علیه بونون بونلرک نه اولدیغنی آکلامه دن، فقط سوقاقدن کلن
قورقو وتلاشک تأثیری آلتنده سس چیقارمادن قیملدامدن اورنالمی
دینله یور ویانده ساکن اویویان اختیار قادیغنی اویاندرمغه جسارت
ایده میوردی.

« يونانليار كليور ! » قصبه نك برباشندن اوتە كي باشنه قدر بودەشت خبري قرەيل كي اسەدى كچدى . بو خبري كيم كيمدن دويمش ناصل يايلىمش ، دوغرومى دكلى ، كيمسە سورماوردى . آق صقاللى اختيارلردن اوچ باشنده چوجقلمە قدر هر كس كابتدائى برجان قورقوسى ايچنده باشنى ، عقلنى غائب ايتشدى . نه ياپاچقلمدى ؟ قاچاچقلمى ، قالەجقلمى ، تەلكەدن ناصل باشلرني قوزتارەجقلمى ، بيلمەيورلردى . نەـايت ينه نردن كلدكي بيلمەين غير شـورى بر تدبير هواسى اورتەلغە يايلىدى . اوتدبير هر كسك حاجى فتاح افنديك اطرافنه طوپلانمى ايدى . هر زمان ، هر تەلكە دقيقە سەندە ائى كوتو قدرته تماس ايتديكي ظن ايديلن انسانلردن هر كس مدد اومار .

بورادە حاجى فتاح افنديك يونانليارە متمايل ، هيچ اولماز سە قواي مليه يه شيمدى يه قدر عليدار اولماسى اونك بو ايشـده بر چاره دوشنه بيله چكي حسنى ويردى ودر حال پاپوچلى ، پاپوجسز ، يارى چيلاق بوتون قصبه اشراف واعيانى اونك اوينه قوشديلر . عقلندن ، قدسيتندن ، فراستندن استعانه ايتديلر . اوباشنى صاللادى ، براز نازلاندى ، نەـايت اشرافه اعيانندن اوچ درت كيشى ايله يونان قومانداننه قارشى چيقوب قصبه نك جاننه قيامسى ايچون خلق نامنه رجا ايتكي تەكليف ايتدى . جانلرني قورتارمى ايچون هر شيئي يامغە حاضر اولان بو غلبه لق بودرت بش كيشى ني انتخاب مسئله سي چيقتنجه ترددده ، قورقويه دوشديلر . يابركون قواي مليه كليرسە بو قارشى چيقانلرى آصمازمى ؟ ناصل اونك برجان قورقوسى اولديغنى آكلاتسونلر ؟ هله طوسون بكك بالرنكـنده كي بارد و متحكم كوزلرني اونو تمايانلر بوتون بوتون تلاش ايتدى . فقط

قصبه نك طيشنده اوطوران برقهووه جي چيراغی صولوق صولوغه يونان اردوسنك باغچهلری كچديكنی خبر ویرنجه بوترددلری كچدی و اوزمان حاجی فتاح افندی یه ایسته دیکی آدمی انتخاب حقنی ویردیله. حاجی فتاح افندی باشده قنطار جیلرك حسین افندی ایله اوچ درت كیشی انتخاب ایتدی. ، قاپیدن چیقاركن بوپريشان جمعیه كینلی و تهديدلی كوزلرله باقدی و دیدی كه :

— سزی مطلق قورتاراجغم ، فقط قصبه نك سلامتی ایچون بلكه قوای ملیه جیلردن برقاج كیشی یی فدا لازم كله جك ، هله عمر افندی خنزیری مطلق قفاسنی قورتارامیه جقدر صوكرای یلدم بیلمه دم دیمه ییكنز. اوبر طاووس گبی مهم بر طورله قورقودن بویومش و دكیشمش كوزلرك یالواران نظرلرندن اوزاقلاشیركن عمر افندی یی قردهش كبی سوهن لطیف آغا اللرینی آچدی ، یونان، انگلیز، مسلمان اناطولی ده حکم سورمش و سوره جك بوتون حكومتلره درین برصمیمیتله بددعا ایتدی. کیم کلیرسه ، نه اولورسه مطلق اهالی ضررده ، اهالی نك جانی ، مالی تهلكه ده ایدی ، حق تعالی نه زمان حكومت دنیلن نسنه یی بو یچاره لرك باشندن قالدیرسه اوزمان براز حضورله نفس آلا جقلردی . لطیف آغا كوكلره باغیریر كبی دعاسنی بیتردی :

— ربم سن نفس المامزی بیله بزه كندی لطفلری دییه كوستره ن ظالمردن بزی برآن ایچون تخلص ایت !

یونان قوماندانه ناصل كندیسنی صاتا جغنی ، دشمنلری ناصیل برر برر قهر ایده جكنی دوشنه رك ناپاك غیظلریله سرخوش اولان حاجی فتاح افندی قنطار جیلرك حسین افندی نك اوغلی اوزون حسین افندی نك

بولىپ بركوندى ناصىل اولوبدى ياندى اولماسىنى شاشيوردى . مطلق يىنە
كىچىيى اومعارف مديرى ايله قارى اويناتىرق ، ايچىرك كچىرمىشى .
فتاح افندى صيره سى كلنجه اولىرىدە كوستىرىجىدى ، اخلاقى برتمىزلىك
ياپمىغە قرار وىرمىشى ، بوزىپارە حريفلىرىدە ، قىچبەلىرىدە كىرتەجىدى ،
فقط اولاي بو كىناھكار قاديىنلىك كوزللىرىنى يونانلىلار تىلىم ايدىرك يونانلىلار
كىندى اعتبارىنى آرتىراجىق ، سوگرە بوفازىلىرى شىرىعتىك امر ايتىدىكى
جزايى ملتە طاشلاتىر ارق ياپىدىرىجىق وىصورىتلە اللەك رضا سىنى كىندى
اوزىرىنە جلب ايدىجىدى . كىم بىلىر يونانلىلار يىرلىشكەن صىكرە بىردە
حجە دىخى كىدەجىدى .

-- ۷ --

يونانلىلار كىمكى

كلثوم خالە ايكى غىرىب تاثيرلە كوزىنى آچدى . عالىھىك منكىشە
كوزلىرى قورقو ايله آچىلمىش ، بويومىش ، كىندىنە دىكلەش وىسوقاڭك
دوام ايدىن تىلاشلى وىتەلكەلى كورولتوسى آراسىندە كىندى قاپىلىرى اولاي
يواش يواش ، فقط جواب آلامادىجە آرتان بر قوتلە اوروليوردى .
كلثوم خالە ييكى اويانىنى اىچون بونى عمر افندىنىك شىردىن دوغىش اولماسىنى
حمل ايتىك ايتىپ يوردى . فقط عالىھى قىبەدەكى آنى تەلىكە ھواسىنى دىھا
اول دوغىش اولدىنى اىچون او بونى صباھە قارشى فوق العادە اولان
بر حاللە مروط بوليوردى . ايكىسىدە ياتاقدىن قالدىلار ، ايكىسىدە

باشلىرىنى اورتىدى، ھنوز آلاچە قراڭلىقىدا يې كورۇلمەين مەردىيولردىن
اللىرىندە اداره لامباسىيە قاپىيە ايندىلر .

قاپىنىڭ آناختار دىلىكنە اويدورۇش بر آغز : « الله عشقنە
آچىكىز ، ھىرافىدى طرفىدىن كىيورم ، سىزى قورتاراجىم ، قىصبەيى
يونانلىلار باصدى » دىيوردى . كىشوم خالە ، اولاتردى ايتىدى وعلەينىڭ
بوزىنە باقىدى ، براز دوشوندىلر ، صوكرام ، قول دىمىرىنى قالدىرىدىلر ،
قاپىيى آراقى ايتىدىلر . او زمان دىشاردەكى آدم بر ھەلەدە ايجرى
آتلىدى : قاپىيى قاپادى ، فقط نفس نفسە :

— « قورقايىڭ ، بن سىزە فىئالىق ايتىمكە كەلەم ، سىزى قورتاراجىم »
دىيوردى . اداره لامباسىنىڭ آيدىنلا تامادىغى قرانلىق اولونى كوزلىرىلە
دەلر كېرىسىنى آرايوردى . ايكى قادىن دە اونىڭ سىسىنى و طورىنى
طائىر كې ايدىلر . كىشوم خالە صوردى :

— سىن كىم اولىوك ؟ نە ايسىتىوك بر كىزدى باخام .

— بن قىنطار جىلر ك اوزون ھىسەين افندىم . قىصبەيە يونانلىلر
كېرىيور ، اشراف ، جاتى قورتازمىق اچچون فتاح افندى ايلە قارشى
كىتىدى ، ظن ايدىرسەم بوتون قواي مىلە جىلارى طوپلايە جىقار . ھىم
افندى اك باشدە ؛ بن سىزى قاچىرمايە كەلەم ، ھىم افندى غالبا شەرە
گىتىدى . بن سىزى ايسىترسەكىز يونان اردوسى تامام كەلەدن آلير ، ھىم
افندىنىڭ يانە قاچىرىم .

قادىنلر اوزون ھىسەين افندىنىڭ اخلاقىمىزلىغى وعلەيە كوزا تەدىغى
بىلدەلەرى اچچون او كا ائەمەل ايدەمىيورلردى . فقط وىضەيتىڭ مىخاطرە سىنى دە
اولادىغى كې كورويورلردى . قاچىلر اوزون ھىسەين افندى تەلىكەسى ،

قالسهلر يوتان تهاكهسى ، ايكيسى ده اوراده مردیونه چوملاديلر ،
اوكلارنده اداره لامبهسى ، قاپلارنده اوزون حسين ، درين درين
دوشونمكه باشلاديلر . كلثوم خاله درست و تجربهلى نظرلرينه رغماً
عليه نك عقلنه و محاكه سنه تماماً اميت ايدىيور و قرارك اونك طرفندن
كله سنى بكه يوردى . بناء عليه صورتى :

— شيمدى يونانلير نره ده ؟

— قصبه يه كيرمك اوزره درلر .

— بر آرز دوشونه جك زمان وار ، حسين افندى ، غيرتكزه
تشكر ايدرز . فقط اونلر قصبه يه كيروب ايشه باشلاينجه يه قدر اوج
دوت ساعت كچر .

حسين افندى باشى صاللادى ، ييلدير يم كي كلىورلردى ، قوماندان
عليه نك گوزللكنى خبر آلمشدى ، بونى حسين افندى يه (...) قصبه سنده
يونان قراركاهيه مناسبتى اولان بر آدم سويله مشدى ، طوسون بك
نشانيلىنى قصبه يه امنيت ايتمش كيتمشدى . حسين افندى يمينيله تامين
ايدىيورديكه عليه يه آرق كم گوزله باقايوردى . صرف طوسون بكه
انسانيتندن سويله يوردى . عليه يان كوزله اوايسى يارم آيدىنلقده اونى
تدقيق ايدر كن هر زماندن فضله صارى يوزىنى كيرلى اشتهالره كر كين ،
سياه گوزلرينى احتراض ايشيقلاريله يانار بولدى . هر حالده قصبه دن
قاچق لازمى . فقط بو حسين افندى ايله دكل ، بر اونى باشندن
صاوسه ، قولايى بولوب كلثوم خالا ايله قاچاقدى .

عليه اوزون حسين افندى يى كنديلرينى يالكلز براقق ايچون اقناعه
چاليشد قجه اونك چارپيق يوزى اوزايور ، قورناز كوزلرنده كي

امنيتسزلك آرتيوردى. عليه نه ايچون بويله برتكليفى رد ايدىوردى؟
طوسون بلكه مخايرمى ايدىيور ، عمر افندى كلى ده صاقلايورلمى ،
يوقسه ، يوقسه بو حقيقى بر قصبه ده يونان قوماندانده نفوذ ايدوب
دشمنلرندن انتقامى آلاجقدى ؟ هيچ دوشونمىوردىكه طوسون بك
كندى النده ايكن اك بويوك دشمنى دخی قورتارمشدى . او برشى
بيلور ، برشى ايسته يوردى . اوده مطلق عليه صاحب اولمق ، بر
شى ايسته يوردى ، اوده كيم ونه اولورسه اولسون تورك ، يونان
باشقه بر ار ككك عليه صاحب اولماسنه مانع اولمق . فقط آز چوق
عليه نك عنادىنى ، ديدىكنى ناصل ياپديغنى ده بيلىوردى . ظاهراً كىتمكه
راضى اولدى ، فقط سوقاغه چيقنجه كوشه نك برنده موقع آلدى .
وعليه نك سوقاغى كوزتله مكه باشلادى . داميانوس عسكرينك او كنده
كوستريشلى بر آلايله قصبه كيرىوردى .

صباحك ايلك دونوق ايشيغيله آچيلان كوكن ، سونمش بيض
بر آي ، جامعك انجه منارهنه باقىور ، بويوك ميدانك اورتاسندن
خاكي آلايك قالديرديغى توزبولوطلى ايچنده جامع تك باشنه قصبه يي
بلكه بن ، قصبه باقان مخيل بر شكل كى كورونىوردى . او جوارده
نه تك انسان ، نه ده بر سس دويولوىوردى . يالكنز يوروين اردونك
متمادى وهطرد . آياق سسلرى ، يونان نقليه سسنگ آرابه چينغرديسى
وداميانوسك سوارى آلاينك آتلىنك اياغندن عكس ايدن سرعتلى
بر يورويش !

اونلر جامعك او كنه كلكلى زمان حاجى فتاح افندى آرقه سنده

اشرافلە نەس نەسە بىشەشەدى . فقط بو قىجىيەك ھواسەندە دولاشان
 قورقو اونكەدە براز يوزىنە سرايت ايتىش كورونىيوردى .
 داميانوس حيوانى دوردوردى . حاجى فتاح افندىيە التفات
 ايتىدى . حتى يانەنن ايكي ضابط او كاقوناقلادىلە حق اولرك حاضر لائىمىنى
 تودىيە ايتىدى . اك صوك يانەندەكى ترجانلە دىدى كە :
 — خواجه بزە اك كوزل اولرى حاضر لائىمىنى فقط مەكتەب
 و معلم اولرىنە دوقونماستون . يونان اردوسى مەدنىت اردوسىدەر .
 اھالىيە سويلە ، دكانلرىنى قاپماسىنلر ، قورقماستونلر ، برشى يوق .
 برە [يالەكز حاجى فتاح افندىنك قولاغىنە سويلەتەدى] او كوزل
 قىزك اوينك اطرافتە نوبىجى دىكك ، ىرلى ، يونان كىم او كا طوقونور ،
 ياخود قاچىررسە درحال اعدام ايدرم . ھايدى آرش !
 حاجى فتاح افندىنك يانەندەكى اشراف قوماندانك قولاغىنە
 سويلەتەدىكى اقرەدىلرى مراق ايتەدىلر . او يانەندەكى ترجانە دويورمادىن
 ياواشچە :

— بو غلىيە قىجىيەسەنك كوزلەكى بزە بو يونان بلاسىنى كەتەردى .
 اونك اوينى محافظەيە آلەرتيور ، آكلادىكزىمى ؟ يونانلى يونانسز
 بو قىجىيەنى انشاللا بومەيداندە شرىعتك جزاسىلە جزالاندىراجغز .
 داميانوس حاجى فتاح افندىنك قىجىيەسى حقەندە اىي مەلومات آلمش ،
 ثروت صاحبلىرىنك لىستەسىنى الە ايتەشەدى . بو قىجىيە كەندى قوتلرىنك
 شەدىلك كىدەبىلەجكى صوك مەرحلە ايدى . بوندن دولايى ھراحتالە
 كورە آناطوليدە الە ايدەبىلەجكى صوك ثروتى بورادە الە ايتەكە قرار
 وىرمەشەدى .

پلانی ، ايلك كونلری قصبه ده كنديسنه قارشى بر آزار امنيت القا ايتد كدن صوگره كنديسنجه معلوم اصول دا تره سنده پاره طوپلامقدى . داميانوس قصبه لرده كندينه عائد ايشلری بدير مه دن عسكرينه ومعيته يغما ايچون اذن ويرمزدى . سناء عليه قصبه يه كيريش خيلى منتظم اولمىدى . او آقشام اولدقجه آز ايچدى و اوزون اوزون كاغد اوستنده پلانلر چيزدى ، ايكي ده برده ثابت جام كوزينك ياننده كي كوز قيميلدايور ، بويوك بيقلرينى قوجامان پارمقلىيله او قشايور ، كندى كندينه كوليوردى . بودفعه آرتق الكاي برخرستيان و يونانلى اولمانك صوك مكافاتى آلاچقدى . بويوك بر ثروت و او استانبولدن كلش ، قصبه يي آلت اوست ايتمش ، اسرارلى تورك قيزى ! بو ايكي شيئى مطلق مطلق الله ايدم جكدى . فقط نردن و ناصل باشلامالى ايدى ؟ داميانوس بونلرى دوشونور كن كاشوم خاله ايله عليه سوقاق اوستنده كي اوداده ايشيق ياقمغه بيله جسارت ايدم مه مشلر ، قفسك آرقه سندن بويوك برد هشته قاپي بي بكه ين يونان نفرلرينه باقيورلردى . قنطار جيلرك اوزون حسينله قاجادقلىرينه نه فنا ايتمىلردى ، ناصل اولسه بر چاره سنى بولور ، بلكه اونك الندن قاجارلردى . بلكه ده عمر افندى يي بولوب هيچ اولمازسه اونك جاتى قورتارلردى . حالبوكه شمدى ؟ ... حاجى فتاح افندى داميانوسك قرارگاهنه كندى اوى كي كيروب حقيقور ، دوستلرينه عاطفت ، دشمنلرينه بلا و نكبت صاحيوردى . فقط آراده اوتنه كنه ، بريكنه ياواشجه قصبه خلقنى مصيبتدن قورتارمق ايچون يونانلىلرك كوزينه كيرمكه چاليشديغنى فيصيلدييور ، بو صورتله نه قدر ضعيف براحتال اولورسه اولسون يونانلىلر بركون كيدرسه

بو آدملىرى قىصبە افكارى حضورىدە شەھىد طوتمىق اىستىوردى .
 حقيقت داميانوس اھالىدن پارە سىزدىرمىق اصولنى موقع تەبىئەتە قويغۇچە
 باشلادىغى كۈنلەردە اھالى يونانلىلار كىمەدى بر آدم آراىرىدە بولمىنى
 بر تىلى غەللىيۇرلار ، نەتىجەسىز اولسە بىلە يكانە اميد اونىدە اولدىغى
 اىچون اونك قاپوسىنىك اشىكىنە صارىلىيورلردى .

داميانوس اىستەدىكى قدر كەندىسى پارە آلدقن صىكرە مەئىتى
 سىر بىست براقش ، اونلەردە اىكەنجى درجە خەلقە ، اصنافە عىنى خىرسىزلىغى ،
 اشكەنجەيى تەبىئىق اىدىيورلردى . خىرسىزلىقلە برابر تەبىئىق اولارق
 افترا و دىكر جزالەردە بوورىيورلردى . يونان حكومتە مەعارض ،
 يونان حكومتە عاصى دىيە مالنى مصادىرە اىچون برچوق آدملىرى خىلى
 تەغىب ايتەدكن صىكرا يونانىستانە نفى اىدىيورلردى .

بوتون بو كۈنلەردە غەللىيەنىك اۋىنىك او كەندىن نوبتى قالىقمايورسەدە
 كىمەسە ايلە اختلاط ايتدىرييور ، يىيەجى قاپردن وريلىيورلردى ، اھالى
 اوكا چوق آجىمىقلە برابر قورقودن اولدىغى سىوقاقدن كچمەيورلر ،
 حاجى فتاح افندىنىك عائەسى يانندە ، يونان طرفدارلىنى ايلە طائىنانلر
 يانندە آلايلىدىكەنە غەللىيە بولنورلردى . فقط بو غەللىيەدە بولنانلردىن
 بر قىسمى دە اونك اۋىنىك كۈشەسىنى كچرىكن كۈزلىرىنىك ياشنى سىلييورلردى .
 ھەرحالەدە يونان قوماندانى اونى چاغىرمامش ، اۋىنە كەسە كىروب
 چىقمامشىدى . بوندىن دولايى باشدەكى مظلوم ومەصوم تاجنە غىراختىيارى
 حرمت و محبت حس اىدىيورلردى . يونانلىلر كىرەلى اىكى ھەفتەنى
 كچمەشىدى . ظلم وغەزب ك فنا دورىنى ياشامش ، سىكون كسب
 اىدىيورلردى . قوماندان و مەئىتى نە آلايىلە جىكلىرسە آلمىش ، آرتق

ایشی پک آیاغہ دوشورمہدن سکون تآمینہ چالیشیورلردی . بعضاً
کیجہلری حالا اوزاق وتہا سوقاقلردن قادیں چیغاقلری کلیور ، حالا
ہرکسک یوزندہ یالکز تورک خلقدہ کورونن درین بر توکل ایلہ
ایچارندہ کی غلیانی ، اضطرابی اورتیورلردی .

فقط حاجی فتاح افندی مرادینہ تماماً ایرہمہمشدی . عمرافندی
بوتون تحریاتہ رغماً میدانہ چیقماش ، علیہیہ ایستہدیکی کی قحبہ
دامغاسنی باصا بیلمک ایچون قوماندان اونکله کوروشمہمشدی .
اوزون حسین افندی جہنمہ زبحیرلنش بر زبانی کی ہرکون علیہنک
قوماندانک النہ کچمہسی احتمالیہ عذاب ایچندہ دولاشیوردی . او بر
قاج دفعہ قوماندانلہ قادیں اوینسادوب ایچرکن ایلمک قرارکادہ کی
وعدینی خاطرلاتمش ، علیہنک کندیسنہ تسلیمنی ایستہمشدی . فقط
ہردفعہسندہ قوماندان قانلی کوزلریلہ کولمش :

— شیطانک قیزی ، باقالم کیمک اولاجق ؟ دیمش و لقردی بی
دہ کیشدیرمشدی . حالبوکہ راقی عالملرندہ اولادیغی آقشاملر اوعلیہنک
اوی اطرافندہ بر دلی کی دولاشیوردی .

دامیانوس خیالانک متادیآ مشغول اولدیغی بو محبوس قیزی
قصیدہ کی ایشی بیتدکن صوکر ا کورمکہ قرار ویرمشدی .
او بر دفعہ ایچون باشلادیغی ثروتک صوک حدینی بولاجقدی ، دہا
الندہ اوبنارینی بر قاج اشراف ، بالخاصہ قنطارجیلار واردی . قنطار
جیلری تماماً صویمق ایچون علیہنک بر یم کی الندہ ، فقط اوزاقدہ
قلماسی لازمدی .

هم بو استانبول تورك قيزلري شيطان گي ، بويو ياپان ، انسانك
 عقلنى آلت اوست ايدن مخلوقلردى . ايسته ديكي پارايى الله ايمه دن
 اهالينك بر قسمنى اورتادن قالديرمان ، بر تورك قيزينه قلىبنده ضعف
 باشلارسه ايشى ناتماملالاجقدي . اولديره جك ، چالاجق ، زنكين
 اولاجق ، صوكرا بو ثروت واحتشامنى بر تورك قيزى تتويج ايدى جكدى .
 هله بو قيزك لقرديسى اولوركن يوزى قورقونج بر تقلصه پريشان اولان
 قنطار جيلرك حسينك پاراسنى كندى رضاسيه آلق ايچون بو قيز بر
 آي دها اوزاقده قالمالى ايدى .

كلثوم خاله « ياودود » لك هنوز درت بيكنى چكمشدى . هر
 آقشام عمرافنديك سلامتى ايچون بش بيك بسمله ، بش بيك « ياودود »
 چكيوردى . صانيه عقلى ايرمه ديكي ايچون عليه اونك يانه ديزچوكر ،
 بوزواللى مايوس اختياره تسلى ويرن بودينى وظيفه سنه يارديم ايدردى .
 ياتسونمازنى برابر قيلمشلار ، ايكي سى ده يان يانه سيجاده اوزرنده يوزلرنده
 درين بر حزن وتوكلاه اوطورويورلردى . عليه نك دالفه لى ايپك صا .
 چلرى اوستنده كى بياض نماز زينك چرچيوه لى ايچو يوزى بو اون
 بش كونك اذيتلريله اريمش ، پنبه يناقلى اسكى بر كهر بار كى صارا .
 رمشدى . دها زياده بيوين اطرافلرى موراران منكشه كوزلرينك
 اوزون سياه كيرپيكلرى كوزلرينى ترك ايمه ين ياشلردن طوپ طوپ
 اولمش بوتون يوزينه سينن كورنلرى آغلادان فوق العاده بر معنا
 كلشدى .

او قصبه نك اوستنده كى دائمى كاوسدن باشقه درونى اضطرابلردن
 ياشلردن لك بويوكنى كچريوردى . شيمدى قادينلاق حياتنك مخيله سندن

وقلينده كى انجق ايكى هفته سوزن سعادت وانكشافك برماضى اولدينى،
شخصى حياتى ياشامدن مقدر اولان بر فاجعه يه قربان اولاجنى حسى
واردى . عمر افندينك غيوتى آريجه بر فلا كتدى . كلثوم خاله نك
اينى واختيار كوزلرنده كى اضطرابده آريجه قلبنى صيرلاتدير يوردى .
قوماندان اونلرى نه دن حبس ايتمشدى ؟ قنطار چيلرك اوزون حسينك
سويلديكى چيركين شى دوغرومى ايدى ؟

پوره كننده بيك بر كدر واردى ، فقط بيلوردى كه بو كدر وبو
فلا كتدى . برابرجه ، بر چوق قصبه لرله برابر اوده صوكنه قدر بر
مظلوم وبر شهيد اشكنجه سنى چكه جكدى . بو مقدردى ، كيم بيلير ،
اولوم نه غريب بر شيدى ؟ عجيا اولور كن جامعده دويديني خارق العاده
شيلرى دوياجقمى ؟ سونوك اداره لامباسنك ضياعى آلتنده ، اللرى
ديزلرينك اوستنده ، كوزلرى اوزاقلرده بو مبهم بر اذا ويرن شيلرى
دوشونور كن كوزلرني غريب بر انجذابله پنجره يه چويردى . آصمه
دالرينك ، صارارمغه باشلامش يپراقلرينك خفيف خفيف اورديني
جامدن ايكى كوز كنديسنه باقيور كي كليوردى . قورقويه غلبه چالان
بر تجسسه قالقدى ، اداره لامبه سنى آلدى پنجره نك اوكنه كوتوردى ،
جامه ياقلاشديردي وديشاري يه باقدى .

ال قدر كوچك بر چوجق يوزى ، آچيق مائى كوزلرى ، چقور
چكه سى يناقلىله آصمه يپراقلرينك آراسندن اوراده اولانك اهميتي
ايله مست اولمش بر چوجق ، آنجق او قدر كوچك بو قلبدده دوغاييله جك
بر عشقه اوكا باقيور ، كرلرى بونيم فارا كلقدده كورولن كوچك پارمى
دوداقلرنده عليه يه كورولتو ايمه سنى اشارت ايد يوردى . عليه نك

بشرى بر سوينجه حيانه بردنبره اميدله باقان بر تهيجله قلى قارىشدى .
فقط در حال ساكن وقوى معلم روحنى طاقندى ، لامبه سنى يره قويدى ،
يواشجه پنجره يى قالديردى . چارداغك اوستنده بر كدى كى دوران
« دورمش » ينه بر كدى چويكله كيه اولايه صوكره عليهك بوينه
صيچرادى . كوچك قوللرى عليهك بوينده عليهك قولاغنه :

« خوجانم ، يونان نوتجيسنك آرقهسى دونوك كن ايگده آغاچندن
ديواره طيرماندم ، كدم » « ديور ، نمازى براقوب دون اختيارقادينيه
عليهك كنديسنه باقان محبتلى ياشلى ومنتلى كوزلرى اوستنده اولكده
كوچك دودوداقلرى بوكولمكه باشلاوردى .

اونار هپ اونك ناصل بريونان نوتجيسنك بكه ديكى آرقه سواقندن
ديواره آتلاديغنى تكرر ايتديرمك ايسته يورلردى . بوياس و آلم
ايچنده بر تك كوچك قلبك اونلرى دوشونديكنى ، حتى تهلكيه
آتلاديغنى كورمك ايكي بدبخت قادينكده يارالى قلبنده زنكي و صيچاق
برهيچان دالغهسى اويانديرمشدى . فقط دورمش اورايه صرف پنجره دن
آتلايوب بر چوجوق قهرماننى ياقماقچون كله مشدى . اصل كايشنك
سببى سويلر كن حقيقت دوداقلرى تترديور ، كوزلرى ياشاريوردى .
عمر افندى يي بولمشلردى . بر ساعت اول دورمش ميداندى
كچر كن عمر افدينك اللرنده كليچه ، اطرافنده يونان عسكرلرى ،
فتاح افندى و بر قاچ يرلى دن متشكل بر آلايله يونان قرارگاهنه كير كن
كورمشدى . اوت ، غالبا آزيحق اذيت ايدسيورلر ، ايتوب قاقيورلردى .
هله حاجى فتاح افندى بر ايكي دفعه يومر و غنى قالديرمش ، بر شيلر
سويله مشدى . فقط دورمش بونى كورور كورمن عليهه خبر ويرمك

ايشتمەش ، ذاتا ھەر كۈن آرقە سوقاقدە دولاشيور ، عليەنك ايشيغىنە باقىيوردى ، بىراق دفعەدە اورادەكى ايكىدە آغاچنە طيرمانمىشىدى . بىر آقشام نوبىجى كىزىنېر كىن اوزاقلاشماستىن استىفادە ايتىش ، آتلاش كىلىشىدى .

كاشوم خالە باشنە برصوپا اينىش كى ا كىلىش ، ايكى الى شقاقلىرىنە قويمىش آمانىن آمانىن ، دىيە درىن درىن ايكىلەيوردى . عليەنك اينجە يوزى صارارمىش ، كوزلىرى پارلامىش ، فقط قور- قودن ياسىدىن زىيادە قرار آلمىش بىروضعيت كىب ايتىشىدى . اوت بىر قرار آلمىشىدى . دورمىشە بو آرقە ديواردىن ، آغاچدىن آشاغى اينەجك ، اونىكە حكومتە كىدەجك ، قوماندانىك يانە چىقەجق ، عمر افندىنى قورتارەجقەدى .

بو فىكىرىنى سويلر كىن كوچك دورمىش يىنە اوكا طاپىنان گوزلرلە باقىدى . بوچوچقلىك ياقىق ايشتمەدىكى خارق العادە شىلرى ياپان اوتەكى بىر كىرە بىكزەمىيەن كىزىدە بر مخلوقدى . بتون بونلر كى هيچان دىققەسىنى دوشونەركىرنەدە ، دوراميور ، مائى گوزلرى كوچك ادارەنك آيدىنلغىندە پىرلدايوردى .

كاشوم خالا ، دورمىش ، عليە درحال بر حرب مجلسى قورارق عليەنك چىقماسى ايچون پلان ياپدىلر . اوك آرقەسى دار و تنها بر سوقاقدى ، باغچەدن سوقاغە آچىلان و چوقدىنبرى قوللانمايان بر قاپى واردى . دىررمىش ديوارك اوستىدىن كادىكى كى اينەجك اينر كى فنارى سوندىرە- جكدى . يونانلىلر ھەركىردكارى قىصبە وگويده ھەرقاينىك اوستىنە قىزار باغغە او صاحبلىرىنى مەجبور ايتىشلىرىدى . آرقە سوقاغك ايكى طرفى ھان

تەكمىل باغچە دىۋارى ايله قىيالى اولدىنى اچچون بىر عمر افندىنىڭ آرقە قاپوسىنىدە ، بىردە سوقاغىڭ كوشەسىنىدە بىر قار باردى . نوبتى بوشىقىنىڭ بىر يەردە دورمايور ، اكىرى او كوشەدەكى فىنارنىڭ ئالسىنى قىدىيور ، اورادىن باشى بوش كچىن يوزان نىرى اولورسە سىغارە اچچيور ، قونوشيورلدى . دورمىش اينەجىڭ ، نوبتى سوقاغىڭ كوشەسىنىدە دوغرو كىدىر كىن حەيفىجە باغچە قاپوسىنى اوراجىق ، ذاتا اونى آرقەسىنىدەن آچىق بولىدىراجىق اولان اىلە درىھال سوقاغە چىقماچىق ، نوبتى دونجىقە قىدىر اولور سوقاقدىن چىقەچىقىلدى . اىلە سوقاقدە سىچىمەمەڭ اچچون سىياھ اوزون بىر پالطو كىدى وباشىنى سىياھ براورتو اىلە سىم سىقى ساردى . قارا كاكەدە بىوڭ بىر احتىياطلە باغچە قاپوسىنىدە قىدىر كىشوم خالە اىلە كىدى وقاپونىڭ قول دىمىرىنى يواشچە قالىدىردى ، بىكەدى . سوقاقدىن رومجەسىلىرى كىيوردى . نوبتىنىڭ آرقداشلىرى كىش ، عمر افندىنىڭ قاپوسىنىڭ فىنارى اوستىنىدە قونوشيورلدى . چوق ھىجىنانلى واوزون بىر ساعىتىدىن سوكرە ، قاپى يواشچە اورولدى ، اىلە سىرەتتە قاپىدىن فىرلادى . كىشوم خالە قىرا كىلنە بىر فىشنىڭ كىي آتيلوب كىدن اينجە قىزە كوزلرىندە ياشلارلە باقىدى ، سوكرە قاپى بى دقتلە قاپادى وچىقىدى ؛ قالقمامىش سىجادەسى اوستىنىدە دىزچو كىدى ، اىلەنىڭ سىلامىتى اچچون دە بىش سىك « ياودىدود » چىكمەكە باشلادى .

قنطار جىلر ك اوزون حىسەن افندى قوماندان داميانوسنىڭ ياننىدە ايدى . از آقشام قنطار جىلر ك قىصبەنىڭ اىتىكىندەكى بىر باغ كوشىكىنىدە بىر ضىيافت واكلەنچە واردى . بونىڭ نىرەتتى قوماندانلە قونوشيور ، قومانداننىڭ آرزولرىنى اوكرەنىوردى . حىسەن افندى بو آقشام قوماندانە بول راقى اچچىرىمەڭ و اىلەنىڭ اچچون آغزىدىن سىقى سوز آلىق اىستەنىوردى .

داميانوس قصبه يه كيرديكندن برى هر آقشام بوتون معيتى ايله برابر
صياقتى ، اكلنجه سى قنطار جيلارك اوزرينه يوكلنمشدى . مسافر
مديرى ايچكى و اكلنجه آشاملارنده ، فتاح افندى ده دها جدى ،
و قواى مليه طرفدارلرى كيملر اولدينى مناقشه ايدلايكي كيجهلرده
كليوردى . فقط بو آقشامى دها چوق خصوصى و آچيق بر اكلنجه
اولاجق قنطار جيلارك اوزون حسينك بورتى هر كون دها چارپيدان ،
آغزنى متخلص ، يوزى صارى كوزلرني مستكره . ياپان اك كيرلى
و چيركن ذوقلر و سفاهتلك چوق اعتنا ايله حاضر لاش بر ضياقتى
اولاجقدى . كوچك سياه كوزلى تر جان ترجه ايدر كن قورومش
يناقلرندن قرمزى دالغلهر كيوردى حتى بعضاً قوماندانله حسين افندى
بر برينك گوزينه باقارق ، اشارتارله آكلاشيورلر حسين افندى بو بسيط
كورونشلى عسكرك سفاهتك ذوقك بو قدر اينجه لكارينه وقوفنه حيرت
ايدىوردى .

قوماندانك اوداسنده كي لو كس لامي به سنى هنوز ياقشيلردى كه قاپيده
بر كورولتو اولدى و بر نفر اودايه كيردى حاجى فتاح افنديك
قصبه نك اك مهم قواى مليه جيسنى يونان نفرلريله برابر طوتوب كتيرديكنى
همان قوماندانك حضورينه كيرمك ايسته ديكنى خبر و يردى . حسين
افندى ايله قوماندان اكلنجه نك بعض تفرعاتى حقنده هنوز قرارلرني
ويرمه مشلردى . بش اون دقيقه ايچرده بكمه لرني امر ايتدكن صكره
لقرديسند دوام ايتدى . حاجى فتاح افندى كي مهم بر آدمى بيله
ايچرده بكمته جكنى حسين افندى يه كوسترمكله قصبه ليلرك نه اكلنجه
نده منفعتله الارينه دوشميه جكنى ، حاكم مطلق طوريني محافظه ايدجكي

بر نوع احساس ايديوردی .

نهایت لاقید بر طور له حسین افندی به صورتی .

— عمر افندی قاچ لیرالق آدامدر ؟

— عمر افندیڭ پاره دن زیاره املا کی واردر ، اونلری الله

ایتمک ایچون اونی اوتہ کی خائندله برابر آتہ یه سوررسکیز ، مانہ وضع

ید ایدرسکیز .

قوماندان قبا قبا کولدی .

— حای شیطان حای ، اونی بورادن کوندره جکیز بن مالی سن ده

قیزی آلاجقسک براوو بره !

— قیزی ذاتا (...) قصبه سنده بکا وعد ایتہ دیکزمی ؟

— طبیعی ، طبیعی فقط شیطانک قیزی بدهوا ویرمیه جکیز حسین

افندی ، برده بز کورہلم باقالم !

حسین افندیڭ یوزی او قدر صاراردی و چارپیلدیکه قوماندان

سوزلرینی دوزہ لتدی ، هنوز داها حسین افندی بی صیردیرمه مشدی .

قصبه نك اطرافی ده چوق آچیق چوق قاچغه مساعددی هر حالده قوای

ملیه یه کچه جک قدر قیزدیر ماملیدی .

— کدرلنه ، بره جانم ، دیدی ، باباسنی بر قالدیرہلم ده البت

سنگ ده دو کونکی یاجغز ، هم بزم آلاي موسیقہ سنی چالديراجغم .

صوکره باغیردی :

— فتاح افندی بی وموقوفی کتیریکیز !

علیه قراتلق سوقاقدردن انہ یاپیشمش کی کوچک الیه صاریلان

دور مشله ییلدیریم کی کلدی کچدی . او اوزون اینجه وسپاه بر کولکه

كې ساللانورق اوچان قادىنك يانده كوچك دورمش ده كوچك چىپلاق
 بجاقلرىنك كوتوره بىلدىكى قدر او كاتيشه بىلمك ايچون عادتا قوشىوردى .
 او اوچان قىمدايان بو سياه كوچك انسان كولكلرنده يكانه بياض
 رنكليه حر كتنى حس ايتدىرن دورمشك چىپلاق بجاقلرى ايدى .
 داميانوس قراركاھى ميدانه حيقان سوقاغك صوكنده وقايسى
 ميدانده ايدى . قراركاھك لو كسارله آيدىنلا تدينى ميدانه كله دن عليه
 دوردى . بوراسى ايكي طرفى باغچه ديوارلى ايزبه بر ىردى صوك بهار
 روزكارلىرى انجىر باقلىرى آراسنده اوزون اوزون خيشىلدىيوردى .
 عليه يواشجه ديز چوكدى ، آياقده دوران چوجغك يوزىنى اللريه
 آرادى كوچك باشى يوزينه دوغرو چكدى ، درين وچوق آتلى
 بر آنا رقتى وحسى ايله اونك كىزلى يىناقلرىنى برر برر اوپدى ، صوكرا
 روزكاره بگزر بر سسله ،

- آول دورمش سنى اللهم امانت ايدىيورم . بر دهابى
 كورمزه كده هپ يويله بنى سو وبويله جسور برچوجق اولياوروم ،
 ديدى .

عليه نك سسندە كى قطعيت ، قوللرنده كى صىجاق واريدىرىجى شفقت
 چوجنى بردنبره جوشدردى او سوقاقدن آيدىنلغه كيدر كن دورمش
 ديوارك دىبنه چوملدى كوچك باشى قوللرىنك آراسنده آغلادى ،
 آغلادى .

— ۸ —

شیطانك قیزی

دامیانوس تلاشله نفره :

کیم ، ناصل قالدین ؟ دیدیکی زمان نفر عینی تلاشله .

شیطانك قیزی کی بر شی قوماندانم مردیونلری رورکارگی
چیقدی ، دیدی و « گتیر » امرینی آنجه سلا منی چوق عجله ایله
ویردی چیقدی او اودایه گیرنجبه نفرلر دیشاریده قولاقلارینی قاپییه
ویردیلهر هیجانله دیکله دیلر .

اودانك حیقینتیلی و گرگین هوا سی ده ایچنده کیلرگی بویوك بر
انتظارله نفس آلمایان بر تجسسله بکله یورگی ایدی . علیه قصه
ایله دالغالانان کنج و مظلوم بر چام دالی کی اودایه کیردی . بو سیاه
وقیالی اورتولر آراسیندا کی کنج یوزی بر سنه اول بر غنجه حجابی
وچکنکنلکی ایله قصبه یه کان پنبه کنج قیز یوزی دکلدی . آنتیقه
کهر بارلر کی صاراران و بوتون نفیس خطوطی بلیرن اینجه یوزینك ایکی
طرفنده نار حیچکی غنجه سی آغزی قدر قرمز ایکی عصیان دالغه سی
واردی . بونك اوستندن منکشه کوزلری طویلانمش اوزون سیاه
کیرپکلری آراسیندن ضعیف یوزینك یاریسی قدر بویوك و غیرطبیعی
بر رونقله یان یورلردی یوزنده ویورویوشنده او یله قطعی بر قدرت
ودرونی بر ییلمازلوق واردیکه بر سنه اول اوزون حسین افندینك اوزرینه
یورویوب مکتبدن آتدیگی کی بو آنده بو پوص بیقلی قوجامان و شاشقین
بر حیرانقله قیزه باقان قابا یونان قوماندانی قاپیدن آتمق ایسته سه

بلكه آرزوسنه رام ايده جكدي . فقط اونه كنديسنه دوغرو اللرى
 اوزاتمش اك عسكرى بساطتى ايله ملتفت و آچيق كوروشن ، تك و ثابت
 جام كوزى فيريل فيريل دونن داميانوس ، نه يوزى قورقونج برتهيج
 وارزو ايله آلت اوست اولان حسين افندى نى ، ابدستلى اللرىله كنج
 قيزك سياه اورتوسى آلتنده كى نارين بوينه صاروب اوني بوغمقدن
 آنجق داميانوسك قورقوسيله كندىنى ضبط ايدن حاجى فتاح افندى نى
 كوردى . اولوكسك صارى چيلاق ضياعى آلتنده هپسك يوزلرينه
 كورمه دن كوزل كوزلرني برر آتش فنارى كى چويردى . صوكر
 كوشه ده اللرى كليجه لى آياقده دوران و كنديسنه نهايتسز برقت و منته
 باقن قير صقاللى ، طوپارلاق اى يوزلى ، سياه كوزلى عمر افندى نى
 بولدى . كليجه لى اللرى اوستنه صارقش ، آبانى صاريفى بياض قالان
 كنيش آلتندن كرى به آتيلمش ، غوجوغى آلتنده مائى پوطورلرى ،
 ايشلاملى مائى چوخه منتنى ، يقه سنه ياپيشان اللر ، ديزلرينه اورولان
 تكمه لرله چامور لاش ، يير تاش ، بو صحنه يه سكونه باقيوردى . عليه
 اوكا قوشدى ، او كنده ديز چوكدى ، كليجه لى اللرى كندى نارين
 اللرينه آلدى ، ايكيسنى بويوك بر محبتله اوپدى صوكره بر دمبره كندينه
 سپرو حامى اولان بو مظلوم و سسوكيل آدام ايچون اوله بيله جك بر
 فدا كارلقله آنان قابى اوكا داها قوتلى و امين بر جسارت واردى . عمر
 افندي نك او كنده كوزلرندن عالو صاچارق دوردى . قوماندانه باقدى .
 بر آرزى يا كلش فقط چوق آليشيق بر استانبول رويجه سيلاه :

بابامك نه قباحتى وار قوماندان ، اوني نيچون بورايه كتيرديكز ؟

اللرينه نيچون كليجه اورديكز ؟ ديدى .

داميانوس صيرتمغه چاليشيور بوغازى قوروپوردى .

— بابا كزى شمدى شو خوجا ايچرى كتىردى ، قباحتى ندر

بيلمه يورم ... سز هيچ قورقمايكنز مادموازل بابا كزى بن راقاجم .
سز نه ايسترسه كز ياپاجم .

فضله نازك طورى ، يارى اولو دونوقلنى ايله بر مدت دوران ،
قانلى بر آرزو ايله دونن قوماندان غريب كوزلرى وقوجامان وجوديله
عليه نك ايلك جسارتنى قيردى .

اگر اوکا سرت معامله حتى ظلم ياپه ايديلر اونك جسارتى درجه
درجه يوكسله جك بر شهيد بر مظلوم حمايه سيله هپسنه ، بوتون براردو
قوتنه قارشى قوياجقدى . فضله اولارق قوماندانله عليه نك رويجه قونو .
شمايى وقوماندانك كوستردىكى انقياد فتاح افندى يي چيلديرندى
بو چارشاف كيمش بر كاوور قيزيدى ، هر حالده كاوورجه سويله ديكي
ايچون بر كاوور قارىسى قدر مكروهدى ، هان ترجهانك قولنى چكدى .
— قوماندانه سويله بو عمر دنيلن حريف بنم باغمى ضبط ايتدى ،
بونك شاهدى اثباتى وار ، بونى صالحورمه سون . داها چوق آدمك
مالنى ضبط ايتمشدى ، هله بو بويوچى قيزك لافنه باقماسون ، يوبان قرار
كاھنه باصقين ياپان طوسون بكك نشانلىسى در ، ديدى .

حاجى فتاح افندى بيترمه دن اوزون حسين افندى آتلىدى .

— قوماندانه سويله ييكز ، بزمده دعواض وار ...

داميانوس ترجمان لقردى يه باشلامدن قالين سسيله كورله دى .

— بو افنديلر سويله صوصسونلر ! بوراده بن حاكم ايسته ديكمه

سويله تير ، ايسته ديكمه صوصديريرم ، ايسته ديكمى حبس ايدر ، ايسته .

دېكمى سالىو يېرىم. ھايدى مادىموا زىل سىز بابا كىزى آلىكىز، اويىكزە
كىدىكىز ھىچ قورقمايىكز، كىم سىز. فىئالىق ايدىرسە بىكا كلىكىز، دىدى.
اونلر بابا قىز حتى قوماندانە تشىكر بىلە ايتىكى اونودارق سىرعتلە
كىدرلر كىن قوماندانە تىكرار :

— عمرافندىنك الندن كاپچەلرى چىقاريىكز، يارىن اولرىنە كىدوب
قونوشە جىم، دردلرىنى اكلايە جىم، دىە ھايقىردى .

اونلر كىتەكەن سىكرە حىسەين افندىنك يوزى اولو كى اولمش،
حاجى فتاح افندى يى درىن بر قورقو آلمىشدى، يا كىندىسى عمرافندى يى
اورتەدن قالدىرتمىق، باغلرىنى ضبط ايتىك وانتقام آلىق اىستىركىن اونلر
كىندىنى محو ايدىرلرسە! درحال مطيع وسا كىن بر طور آلدى .

فقط قوماندان داھا حاجى فتاح افندى يە محتاجدى ترجمان واسطە سىلە :
— خوجايە سويلە اونك دە باغنى كىندىنە ويرە جىم، مخصوص
اونلرى سىر بىست براقىم، بويلە كوزل بر قىزىك نشانلىسى طوسون البت
اونى المزدن قورتارمىغە چاليشە جىق ھىچ اولمازسە اونى كورمىك اىچون
قىبەيە كىمكە چاليشا جىق اوزمان اونى يا قالاىە جىغىز .

شىطانلىغى ايلە حىران ايتدىكى بوايكى قىبەلى او كىندە دامياوس
پوس بىقارىنى چىكرىك، كوزلرى غىرىب بر شەلە ايلە پارلايەرق آشاغى
يوقارى دولاشدى . سوكرە قىنطار جىلرىك اوزون حىسەين ايلە اوتومو -
بىلنە بىندى، مشهور باغ ا كلنجە سىنە كىتدى .

عمرافندى ايلە عليە ال الە قونوشمىدن اوۋە قدر كىدىلر . اولى دە
كلشوم خالەنك مىسرىت چىغاغىنە رغماً ايكىسى دە افادە ايدەمدىلرى بر
تەلىكە حىسى ايلە مەئادى ايدىيار عمرافندىنك ايلەك لىقردىسى :

— امينەيى ھان بو آقشام بورادن قاچىرمالى ، اولدى ، عليەنك
 قىلغى وسىرەيىچ جىۋابى دە شىۋايدى :

— بن قاچارسەم سىزى اولدۇرۇرلار . يا ھې . برابر چارەسىنى
 بولۇر قاچارز ، يا سوكونە قىدر سىزك يانگىزدە بورادە قالىرم .
 سوكونە اوڭ اوڭنى آرقەسىنى تىدقىق ايتىدىلار . حالا يونان نىفرلىرى
 آشاغى ، يوقارى اۋى ترصد ايدىيورلدى . ھىرحالە بو آقشام بىلكە
 فضىلە براعتنا ايله اۋى ترصد ايتىمك امىرىنى آلمىشلىرى . براز بىلكەمك
 مەمكىن ايسە كوچىك « دورمىش » ك يارىتىمىنى تامين ايتىدىكىن سوكونە
 چىقۇب كىتىمك لازىمدى .

داميانوسە عليەنك تاثيرى چوق غىرىب وچوق مەدھىش اولمشىدى .
 اونىدە باشقە قادىنلاركا اوياندىردىنى مەدى و آتشىن انجىذابلارە بىكزە مەسۇر ،
 عليەنك كوزلىرى بىتىنىدە يانمىش ايكى سىجىرلى و آتشىلى يىلدىز كى باشنىك
 انجىندە اونى مەمادىيا تەغىب ايدىيورلدى . بو نارىن اوزون قىز ، خارق .
 العادە روھانى يوزى و كوزل مىنكشە كوزلىلە داميانوسك شىمىدىيە
 قىدر قوتنىك وارلغىدىن خىبردار اولمادىنى درونى و صاقلى قالمىش بر
 كوشەسە نفۇز ايتىمىشلىدى . اوتوموبىللە انجىر باغچەلىرىنىك آراسىدىن
 ياننىدە حەسەن افەندى كچىرگەن قارا كلك ياپراقلىرىك آراسىدىن قىزىك كوزلىرى
 كىندىيى تەغىب ايدىيور كى كىيورلدى . باشقە ايتىلار دەكى مەدى ھىجىجانلار ،
 احتىراسلار ، شەۋانى سارصىنىتىلار بۇدفعە ھىچ يوقىدى . يالگىز قىلىنىدە
 بورغۇكى ايكى مىنكشە كوزاچى وىرن بر مەنا ايله آچى آچى بر ھىجىجان
 وىرىيور ، بىتىنىك كىزلى بر بىرنە او باشقە شىلار سۆيىلر و ياشارگەن يىنە
 عىنى سىياھ كىرپىكىلى ايكى كوز اوڭا ثابت ايشقىلارلە باقىيورلدى . او تورك

قاديئرينك كوزلارنى بىك بر كىجه ماصالارنده كى سىمار كى آى كى
 يووارلاق يوزلر ، آل دالغەلى يىناقلر ، اولغون و محتشم وجودلرله تخيل
 ايتىشدى . حالبوكه او دال كى اينجه ، تاريخى برمعا كى قادر بر اذا
 ايله حر كاتى ذهنى آلت اوست ايدن بر مخلوقله قارشى قارشى به كمش ،
 بويوك كوزلارنده سحرلى بر قدرتله اونی اينوتيزمه ايتىشدى . نه غريب
 و امثالسر حر كاتلى نه درين ، آجى و روحانى كوزلرى ، صوكره
 نه كورولمهش بر حكم و قدرتله انسانى صارصان آل دوداقلرى واردى .
 خاير بويلا بر قىزى او نه آتنده ، نه بالقانلرده ، نه ده ويانه ده و پارسده
 كچىردىكى بر قيش ائناسنده صحنه اوستنده و ياخود اكلنججه يرلارنده كى
 كوزل قاديئرك آراسنده كوروشدى . بوتون چوق اولدورن و ظلم
 ايدن آدمارك مغرور و كستاخ ارادهسى كى اونك ده ارادهسى كندى
 تعذيب ايدن بومعا قىزه انقياد ايتىكدن بر عصيان دويوردى . فقط
 بو عرقى ، لسانى ، يوزى و روحى بر سر اولان مخلوق باباسنك زنجيرلى
 اللرى طوتاركن كى اينجه پارمقلىرىنك رقيق حر كاتيله بردفعه داميانوسك
 اللرى طوتاسه ، او يموشاق قىزك دوداقلارى بردفعه . . . آرتق
 دوشونه ميوردى .

راقيدن ، شرابدن مادی تماسلردن كلهين بر رعشه ، بر حرارت
 اونك قوس قوجامان وجودى كوچوك بر اسير كى بويكى هيچاله
 آلت اوست ايديوردى بوتون بونك آلتنده برده قورقو واردى .
 بو قدرته كندى . راقيرسه ماضيسنك باشنه ييقلماسندن ، طوپلادىنى
 پارا ، قدرت ، هر شيك بر افسانه كى الندن چيقماسندن قورقيوردى .
 اك طوغرايسى بوقىزك حسين افندى اوزرنده كى قدرتندن استفاده

ايدرك قنطار جيلرك ثروتى الله ايتك ، صوكره بوقيزك خجيه سنده كى
نفوذندن قورتلق لازمدى . فقط بونى برآن دوشنوركن او قدر آجى
دويدى كه ، اوقيزى حسين افنديك تصور ايدركن اويله صار صيدى كه
بيلميه رك قوجامان يوسروغنى حسين افنديك صيصقه ديزينه اولانجه
قدرتيله اينديردى . صوكره يانده آجى ايله ، قورقو ايله بردنبره
باغيران حسين افنديك يوزينه كولمكه چاليشدى . توركه ، روجه
قاريشيق :

— دياوولو، ديوردى . بوقورى (قز) چوق اومورفو (كوزل) ؟
او آقشام حسين افندي ده ، داميانوس ده چوق ، پك چوق
ايچديلر . حسين افندي اونك قيزك حضوريله شاشيرمش ذهنته يكي
فكرلر قويدى . عليه اوندە بلكه ين نو تجيلره رغماً ناصل اوندن قاچمش ،
حكومتە كلىشدى ؟ بونى داميانوس در حال تحقيقه قالىدى . امرضا بطى
اوتوموبيللە كيتدى ، او آقشام نوبت بلكه ين نفرلرى كيتردى ، برر ،
برر استجواب ايتديلر . هيچ برى برشى بيلمه يوردى . يالكىز تقريباً
قيزك اوندن چيقدىغى ساعتده آرقة قاينك اوستنده كى فنار سونمشدى .
نفر كندى جبنده كى كبريتله ياقلىشدى . فنار ناصل سونمش
بيلمه يوردى ، چونكه روزكار يرقدى . نفر يارى قوماندان، يارى ده
حقيقت غير طبعى بر قوتدن او قدر قورقش كورونيوردى كه غير اختياري
سلام وضعيتنده اولديغنى اونوتدى خاچ چيقاردى . غريب اولارق
داميانوس ده غير اختياري نفرى تقليد ايتدى ، اوده يواشجه :

— خرستوس ، ديدى وخاچ چيقاردى .
نفر كيتد كدن صوكره قوماندانك ذهني آلت اوست ايدن ايكنجى

فكر ، قيزك طوسون بلك قصبه كله بيلمه سي ایدی . قوماندان :
 — بوندن قورتلق ایچون بو قیزی آتیه سورمکدن باشقه چاره
 یوق ؛ دیدیکی زمان حسین افندی صاپ صاری اولدی . خایر خایر ،
 بالعکس قیزی بوراده براقالی ، حتی قاپینک اوکندن عسکری محافظلری
 قالدیرمالیدی . یالکیز او سوقاغی ، حتی قصبه اطرافنی دقتلر و کیزلی
 بر ترصد آلتنده بولندیرمق لازمدی . طوسون ارکچ نشانلیسنه
 کله جکدی . قوماندان بو ترصد وظیفه سنی حسین افندی به براقسه
 او قیزک اوینه قوش اوچورمازدی . آرتق قوماندان ده حسین افندی ده
 خیلی سرخوشدیلر . حسین افندی طوسون ایله علیه نك مهتابلی بر
 کیجسه ده ال اله کوزینک اوکندن کلوب کچدیکنی آ کلاندی ، قورو
 کوزلرنده یاش ، دوداقلرنده زهر واردی . اوت او قیزک قلبنه صاحب
 اولان طوسونی صاغ براقامق ایچون حسین افندی جانی ویریردی .
 بونلری بو درین غیظ و اضطرابله آ کلاتیرکن دامیانوسک طاقه اولمایان
 کوزی قان ایچنده قالدی . اوت بو آدم ، صرف طوسونله علیه یی ال
 اله کوردیکی ایچون قصبه سنی یونانلیلره تسلیم ایدن بو عاشق هر حالده
 طوسونی الله ایتک ایچون الک برنجی عاملدی . کیزلی بر قوت و تشکیلاتی
 طوسونی طوتمق ایچون حسین افندینک امرینه ویردی . طوسون
 طوتولوب بر طرف ایدلدکن صوکره دامیانوس ده اولابو چیرکین
 یوزلی زنکین حریفی بر طرف ایدله جک ، صوکره قیزی آتیه کوندره .
 جکدی . اوتوموبیلله دونرلرکن حسین افندی صوکره بر تکلیف ده
 یاپدی . بو پلانلرنده موفق اولایلامک ایچون عمر افندی یی اودن

قالديرمق ، مطلق كوندزمك لازمدى . قىز نه قدر يالكىز قاليرسه
موفقيت او قدر قولاي و ممكن اولوردى .

ايرتسى صباح اون بچقده داميانوس ياورى و ترجمانيه عمر افندينىك
قايسىنى چاليوردى .

عمر افندى قوماندانى طوسون بكك مسافر اولدينى اودايه آلدى .
طورى ساكن و حرمتكاردى يالكىز بر چوجوق كى دائم يوارلاق
وينيه اولان يوزى قولاقلىرينه دوغرو قىزاردى . عجيبو كاوور اير كندن
نه سويلكه كلىشىدى . دوستلغى ايراز ايدى جك ، تهديدى ايدى جك ،
يوقسه عليه قارشى بر وضعيتى آلا جقدى ؛ بوتون او كندى صنفنىك
حقيقى بر مثلى صفتيله حسلىرىنى لاقيد و آ كلاماز كورونن بر جبه ايله
اورتيوردى .

داميانوس فضاه كوليوردى . طورى جدى ، فقط بوتون عسكرى
سرتلكنه رغماً بر آز متهيج اولدينى حس ايدى ليوردى . عمر افندينىك
الندن قهوه يي آلدقن صوكره او كا قارشى سنده ير كوستردى و ترجمانه
آغير آغير بر شيلر آ كلاتمغه واليله عمر افندى يي كوسترمك ترجمه
ايمه سنى امر ايمكه باشلادى . ترجمانده عيى حدى اوضاعله قوماندانك
لقرديليرنى ترجمه ايدى يوردى :

— قوماندان ديوركه : قصبه به كادى كمزدن برى عمر افندى يي
خلق سياست ياقمقلا اتهام ايدى يور ، بالخاصه قواى مله جبارله برابر
چالیشان بر آدم اوله رق بزه كوستريور . كويا عمر افندى چته لرله
دائم برابر مش ، هله طوسون بك چته سى ايله دائماً مناسبتده ايمش ،
طوسون بك كنديسى عمر افندينىك دامادى ايمش ، شمدي ده قصبه به

چىتەيە باسقۇن ياپدىرمق ايچون وضعىتى آ كلامغە كىلىش ، قوماندان
چوق عادل بر آدمىر . يونانلىلار ھەردە توركلەر سودىرمك ايستەيور ،
بونك ايچون عمر افندىنى بىر دىنەر آلوب جزا ايتىك ايستەمدى .
كىندىسىلە كوروشەك اكر عمر افندى يونانلىلار خىدمەت ايدىرسە
پشيمان اولمايەجق .

عمر افندى بولقردىلر كىمەنەنك نەلەر واراچىنى تامما آ كىلادىنى
ايچون فنا حالە صاراردى . جواب وىرەيلىك ايچون باشنى اوكنە
اكى دوشوندى ، دوشوندى ، نەيت باشنى قالدىردى .

چىلەيە دىكە : بن دجار (نجار) بر آدام پولتىقە فلان ھىچ
ا كلام . مىلەتمە . اونك ايچون بىز حكومتك (حكومتك) زادق
(صادق) بر آدمىم . عىكر دىكە كە چىلەيەك اردوسنە غارشى (قارشى) .
چىقايىم . المە ھىچ بىرشى يوقىر . چىلەيە يونان اردوسى عادلدىيور .
او بىز كى ضررىسز ، كىسەسز آدمىلەر بر فىلىق ايتىز . طوسون بك
بر آى اول بورايە كىلدى ، قىسبە خالقى بىم اويمە مسافر ايتدى ، قىزىمى
ايتەدى ، قىسبە خالقىك اوكنە ايتەدى . قىنطارچىلر كىسەن دە
حاجى فتاح افندى دە واردى . ھىسى راضى اولدىلر ، بىزە قىزى
وېرىك . اوت چىلەيەك امنىت ايتدىكى فتاح افندى وقىنطارچىلر كىسەن
افندى راضى اولدى نشانلاق . او كىتەيەكەن بىر كىندىسەنەن
ھىچ بىر خىل آلاماق . بن شەرە تجارت ايچون كىتەمشەم . ھىچ بىر چىتە
ايلە مناسەتە يوقىر . شەردە بىكە سى يونانلىلر طوتار دىنە دىدىلر .
بن تىجارم بىكە نە ياپەجىلر دىدىم . يونان اردوسنە قارشى بىرشى ياپىمامش
اولدىغىمە و ياپىمايەجىمە چىلەيە ايتەرسە كىندى دىنە كورە يىمەن ايدىم .

— چاي صوريور، اكر يونان اردوسى سزى شهره كوتورسه،
اوراده طوسون بك سزك داماديكزدر اوني بولور، اونك حرکاتی
حقنده معلومات آلیر کتیره بیلیرمیسکیز؟ او سزدن طبیعی برشی
صاقلاماز، آغزینی آراسکیز.

عمر افندینك یوزی دها زیاده قاپاندی. بویله بر تکلیفی قبول
ایده مزیدی. فقط رد ایتمکده تهلیکلی ایدی. کرچه قبول ایدوب
شهره کیتمک بردها کلمه مک واردی. یالکیز کلثوم خاله وعلیهنی طبیعی
رهینه دییه آلاقویاجقلردی. بردنبره غیراختیاری آغزندن:
— بردفعه قیزیه دانیشایم، دیدی. اوزمان قوماندان باشینی
صالادی.

— قیزیکی زی ده بورایه چاغیریکیز فقط سز اوکا برشی سویلیکیز،
قوماندان اونی ده کندیسى استنطاق ایده جک.
اوداده یاور و ترجمانک بولندیغندن دولایى الك چوق قورقدینی
تهلیکدن آرتق اورکمهین و علیهنك ذکا واراده سنه چوق اعتماد ایدن
عمر افندی قاپییه دوغرو کیتدی و سسلندی.
— علیه غیزیم، سن بورایه کل!

علیه اودایه کیردیکی زمان کنج یاورله قوماندان اوندن فضله متهیج
ایدیلر. کنج معلمه یینه اسکی سیاه پالطوسنی کیمش و باشنی سیاه
اورتوسیه صیم صیقی صارمشدی. کوچك یوزی صاری هیجانسز،
دوداقلری و کوزلری انسانك قلبنی قاریشدیران طاتلی و کوزل
رنکلرینه رغماً ساکن کورونیوردی. قوماندان کنج قیزك اودایه
کیرر کیرمز آياغه قالقمش النی اوزاتمشدی. فقط علیه چوق

وقور ، چوق تربيه لي بر باش ايكمه سيله اکتفا ايتمش داميانوسك
اوزانديني الي اوقدر بسيط و طبيعي برشکلده کورمه مزلكه کلشدیکه
داميانوسك انک ميدانده قالماسي حدتي تحريك ايتمه مشدی . يالکز
اونک اوزون سياه قوللارندن چيقتان پنبه طيرناقلي اوزون پارمقلي لطيف
الرينه تماس ايدمه مک محروميتنک ويرديکي عذابي دويمشدی .
ياورك قالقديني يکانه صنداليه يي کوستره رک :

— اوطوريکز مادموازل ، دیدی . عليه نك قيلان قفسنه کيرن
و تهلكه حس ايتمه ين بر چوجق قدر کنديني ، صون کورن بر حالي
واردی . اطرافنده يي هيچان و کندي دروني قدرتي دويدقجه
سکوني آرتيوردی . بونکله برابر ايلک سوال هيچده اي دکلدی .
— سز طوسون بکه نشانليسکز دکلي ؟ ترجمانه احتياج يوق
سزپک اعلا روجه بيليورسکز ، بکا کنديکز روجه جواب ويريکز ،
— اوت طوسون بکک نشانليسي يم .

— نشايليكزي چوق سورميسکز ؟

.

— جواب ویرمیورسکز مادموازل !
ياور آتلیدی .

— تورک قيزلري بويله لاقيرديلري قونوشمازلر قوماندان مادموازل
اوتانيور .

— ياردون مادموازل طوسون بکله مخبره ایدیورميسکز ؟
— خاير .

— اوحالده اونک اوغرا ديني صوک فلا کتي ده بيلمه يورسکز .

کنج قیزک منکشه کوزلری قویولدی، آجیلدی دامیانوسک کوزلری شمشک کی قراردی. و دامیانوس کوزلرندن تخیل ایدم مدیکی درینلکله قدر باتان و آلت اوست ایدن نظرلرله فنا حالده قیزارمشدی. قیزی سویلتمک ایچون حاضرلادیغی پلانی سسکونله تطبیق ایدم میه جگنی حس ایتدی. دامیانوسک بو سنی اشنی تهلکهده کورن بردیشی آرسلان کی بوتون حساسیتی آرتان علیه اولدیغی کی آکلادی. دامیانوسک قراکلق قلبی قوپاران طاتلی برتسماله.

— بنده صاحی ظن ایتدمدی قوماندان، دیدی.

دامیانوس تماماً بوتسمک تأثیری آلتده، فقط ایچی قسایان بر آجیلقله:

— دیمک نشانلیکز تهلکهده اولسه چوق مضطرب اولاجقدیکز.

ماده وازهل دمیندن نشانلیکزی سورمیسکیز سؤاله شیمدی جواب

ویریورسکیز. فقط چوق یازق، سزک کی تحصیل کورمش، کوزل،

بر قیز ناصل اولیورده بر حیدودی سویور، بوشایان حیرت.

انسانلرک اک نافذ سلاخی صمیمیت و ذکادر. علیه چوق صمیمی

و بر آزده مستهزی کوزلرله قوماندانه باقدی!

— اوت قوماندان بن بر حیدودی چوق سویورم، سزایی

یوره کلی بر عسکره بکزه یورسکیز. بلکه بنم قدر بر قیزیگزده واردی،

چوق رجا ایدرم، بردها بکا بویله نشانلیم ایچون شقه دن قره خبر

ویرمه ییکز.

دامیانوسه عجائب برشیلر اولمده دوام ایدیوردی. قادینلره

قارشى اک وحشی او ابتدائی انسانلرک احتراصی دویمش و تعطیلن ایتمش

بر آدمدی. فقط بو، او حسسز بر آرزو و بوتون اراده سنی اسیر

ايدن بابتلاياننده بو قدر ايجه طاقت سز بر رقت دويمامشدي. نه لرا اوليوردی؟
 بو قاتل و ظالم داميانوس، بو هر توركي، ديشي ارکک بر قاپلان
 ايجه ايکي و وحشتي ايله احما ايدن داميانوس شيمدي بر تورک قيزينک
 النده اراده سي چورومش بر بچاره، اک دوشگون وزبون بر حرصه
 رقتي مزج ايدن عجائب بر عشق قرباني اولمشدي. ايلک دفعه شخصي
 منفعت و امنيتي ايچون، يونانليق نامنه اطرافنده بر تهلكه دوييوردی.
 بو قيزي يونانستانه کوندره بيلسه! فقط بو يونان اردوسي ايچون مضر
 بر جرکت اولوردی. چونکه قنطار جيلرک اوزون حسينک ديدیکی
 کي بو قيزه امنيت القا ايتمک، محافظلري قلدير مق، طوسوني طوزاغه
 دوشورمک لازمدي. طوسون بو حواليده اولد قجه يونان اردوسنک
 آرقه سي تهلكه ده ایدی. فقط بو صارارمغه باشلايان آصمه يپراقلرندن
 سوزولن بياض ضيا ايچنده بو ايجه قيزک منکشه کوزلرنده کي هر آن
 دکيشن تاثر و تبسم، قيزيل ويموشاق دوداقلرنده اوينايان دروني وحاکم
 بر قادين قدرتنک آزيحق رقيق، آزيحق مستهزي خطالري نه لزيد،
 نه لزيدی.

يونانستانه ده، کندی عشقنه و حرصنه ده خدمتي کافي دکلي ایدی؟
 شو قيزي قدرت النده ايکن آله، يونانستانه قاچيرسه و کنديسي
 صوکره خسته لق بهانه ايدوب بورادن استعفا ايتسه... اوت، اوت
 بو قيز بويو ياپيوردی، بو قيزده سحر واردی. بوکا رغماً آجياغنده
 صميمي بر پرده سي اولان بر سسله:

— سزي بن اراده کلوب کورمک، قونوشمق ايسته ررم مادموازل،
 آرتق بو حيدود نشانليکزي يواش يواش سزه يوتان اردوسي اونوتد.

پراجقدر. آتهدن چيقدم چيقلی سزك قدر عقلی بر انسانله قونوشمادم.
وقتم بوش اولد قجه بورایه كله جكم .

— بونی یاپماییکز قوماندان ؛ بنم نشانیم یالکیز حیدود دکل بر
آزده اسکی بر تور کدر . بر کون ایشلر دوزملیرسه بنی ارککلرله نه
صورتله اولورسه اولسون قونوشدی دیه آماز ینه سویله یورم، سزایی
بر آدمه بکزم یورسکیز اگر بنی نشانیمک بر کون آلمایه جغنی بیاسهم
یشامق امکانم یوقدر . سزده طبیعی اولمش بر قیزله قونوشمقدن برشی
آ کلامازسکیز دکلای ؟ اولولر نه روجه ، نه ده تورکجه قونوشور .

دامیانوسك قراكلق قابنه ، کیمسه النده قیزغین بر دمیر صوقارق
بویله اوینامامشدی ، فقط بوقیزك ویردیکی عذابده نه طاتلی ، نه شیمدی یه
قدر حس ایتهدیکی بر چاشنی واردی .

— پکی مادموازل ، ناصل ایسترسه کز اوپله اولسون . باقك
یونان ارککلری نه مدنی انسانلردر . سزك بندن ایسته دیکی کز برشی
یوقی ؟

— اوت قومانداز ، مکتبی اشغال ایتمشکیز ، مادامکه مدنی سکز ،
امر ابدیکز مکتبی بوشالتسونلر ، چوجققلرک تحصیل کری قالماسون .
دامیانوس یاورینه سریع امرلر ویردی . صوکره کنج قیزك الی
طوتدی ، حرمتله اوپدی ، آرقه سنه باقادن چیقدی کیتدی .

ایرتسی کون مکتبی علیه تسلیم ایتدیلر و او کیجه دن اعتباراً
عليه نك اوینك اوکندن کچمکه قورقان قومشولر برربرر کلکه باشلادیلر .
هپسی اونك بویننه صاریایور ، دردیخی آ کلادیور و سور کونده کی قوجه .
لرینی کتیرتمک ، غرض و مفسدت یوزندن اوغراقلری بلادن قور تولق

ايچون قوماندانه سويله سنى رجا ايدييورلردى . عليه هپسنى ردايدييوردى .
 قوماندانه بر شى رجا ايتسه قوماندانك نفوذى آلتنه كيره جكدى .
 قوماندانه قوتوشمق ايسته ميوردى . فقط اونلر اميدلرني كسمه يورلر
 ومناديا كايورلر . حتى حاجى فتاح افنديك اطرافنه طوپلانىلر حاجى
 فتاح افندى كوزدن دوشدى ديهه عمر افنديك اطرافنه طوپلانييورلردى .
 چونكه عمر افنديك النى آياغنى باغلایان مطلق اولدورته جكنى ادعا
 ايدن حاجى فتاح افندى هيچ بر شى ياپامامشدى .

داميانوس عمر افنديك اوينه كيتديكى او مشهور صباحدن صوكره
 حقيقت يونان ادارسى قصبه دهدها امين وراحت بر شكل آليويرمشدى .
 گرچه داميانوس قنطار جيلردن باشقه بويوك زنگينلردن آلاچنى آلمش
 ومعتى ده ارلدقجه كيسه سنى دولدرمشدى . بونكه برابر كيجه كوندوز
 اولرى باصيلان جانارى ، عرضلرى تهلكه ده اولان خلق نسي بر حضور
 وآسايش حس ايدييورلردى . بونى عليه ايله ملاقاتى ياممشدى ؟ عليه
 قوماندانه نه سويله مششدى ؟ بو روجه اولدينى ايچون عمر افندى بيله
 بونى آكلامامشدى . فقط هر حالده بر تبدل واردى . عجيبا حاجى
 فتاح افنديك ديديكى كي عليه يالاندن مسلمان كورونن بر كاوور
 قجهيه سى ده قوماندانه افسونى او قوموشدى . هر كس و افسونك كنديلرينه
 تامين ايتديكى حضور وامنيتمدن زياده او كاكارشى قلملرنده اويانان يبانجى
 حسرك ، شهرلك تاثيرى آلتنه كيريور ، حتى كنديسنه چوق محبتلى
 اولان قصبه قادينارينك بيله كوزلرنده زمان زمان غريب و متردد بر
 شهبه دولاشديغنى كورويوردى . فقط بويكى ديدى قودى يى وبويكى
 حسك سبيلرني عليه بيلمه يوردى ، چونكه اوياور وعمر افندى ياننده كي

ملاقاندىن سوكره داميانوس بر داهه اولرينه گلهمش، اونى يالكىز
مكتبدن كليركن اوزاقدن اوتوموبيله بر قاچ دفعه كورمش، شاپقه سنى
چيقارمش، اونى سلاملامشدى.

بوتون بو نچوللار ك سببى يالكىز قطارجيلرك اوزون حسين افندى
بيلديكى ظن ايديوردى. هر حاليده يونان قرارگاهى قصبه ده بر آز
راحتسىزدى. قصبه نك اتكلرينه قدر، ارزاق قوللرينه اوزاقدن آتش
ايديورلر، كوچك قره قوللارنى منتظر اولمادقلى زمانلرده باصيورلردى.
بونى قوماندان اطرافده طوسون بك چته سنك فعاليتنه عطف ايديوردى.
قصبه يه سورى بر امنيت ويرمك، مطلق بو آدمى اله كچيرمك لازمدى.
بو آدام اله كچيكى كون عليه اوزون حسين افندى يه موعوددى. قصبه نك
ايچى اوزون حسينك امرينه موذوع سيويل يونان مامورلرينك فعاليتيله
داثما دقتله تدقيق ايديليوردى. فقط هيچ بر اماره، هيچ بر ايب اوچى
اله كچيره ميورلردى.

بوتون بو پك رسمى وانترىقه لى ايشار اولوركن قوماندانك ايچ يوزى
بوتون بوتون باشقه برجه ايله، بر عشق جبهه سيله دو كوشيوردى. قرق بش
ياشنه قدر هر آرزوسنى تامين ايتمش بر آدامك اك شديد آرزوسى شيمدى كلش
بر كنيج قيزك قيااراده سنه چارپمىشدى. داميانوس عليه يي ايسته يور، ومطلق
ايسته يوردى. فقط بو آرزو حريص وقاريشيق بر شكل آلمىشدى. يالكىز
قوت وقدرتله قيزى اله ايدوب وجودينه صاحب اولمق ايسته ميوردى.
قيزك كندىنى، منكشه كوزلرى آرقه سنده بعضاً مستهزى بر ذكا شراره سيله
اكلنه بعضاً درين و آنشلى اولان قيزك كندىنى ايسته يوردى. اولاه
رقيبلىرى برر برر قالديراجقدى. طوسون بك كهمى ايدى. اونى اوزون

حسينك قىصقانجاغىنە ، عشقنە تودىيەن ايتىشدى . اولاطوسونى حسين
 افندى مطلق بولەجىق ، طوتاجىق و داميانوس احما ايدەجىكى ،
 صوكرە اوزون حسينى پاراسنى آلدقۇن صوكرە احما ايدەجىكى . اك
 صوكرە قىزى يونانستانە كوتورەجىك كىندىسى اونى ثروتىلە ، احتشامبەلە ،
 چىياغىن عشقىلە مطلق مطلق الە ايدەجىكى . بويلانى تاماماً تطبيق
 ايتەدن ضەقنە مغلوب اولماق ايچون نەل نەل ياپيوردى . اعصابى
 ارادەسى يورمىق ايچون هر كىجەسى بر سفاقت بر سرخوشلىق آفشامى
 اوليوردى . استانبولدىن بك اوغلىنىك كوزل روم قوقوتلرندىن ايى
 قادىن كىتىتمىشدى . اسىر آليركى كوزىنى ، بوينى ، شىكانى عليەيە
 بىكزر اولسى ايچون استانبولدىكى مأمورىنە چوق صىقى تعليمات وىرمىشدى .
 حقيقت قادىنلردىن برى اينجە ، اوزون كىرپىكلى مائى كوزلى ايدى . بوندى
 باشقە اوزون حسين افندى دە قىصبە و كويده كوزلا كىلە مشهورزوواللى
 قادىنلرى طوپلاتيور ، داميانوسك اوكنە آتيوردى . بونلر آراسىندە
 چوق شەرت آلان بىردىبىرە زىنكىن اولان سوسىلنەن بر قادىن دە بقال
 سالمك قارىسى ، جامعدە عليەنك آجىدىنى قادىندى .

فقط بوتون بونلر ، صباحرە قدر دوام ايدىن ايچكى عالملىرى ، حتى
 قوقاين شىنغە سەنە قدر واران جىنتلىرى نوبىتلىرى وەزىيانلىرى يەنە عليەنك
 طوپ طوپ نىلى كىرپىكلىرى آراسىندىن عمر افندىيە آتشلە باقان نفىس
 كوزلىرىنىك طاتلىغىنى اونوتدىرامىيوردى . اوتوموبىللە آناطولىنىك سىرت
 بىابانلردىن كچركىن ، توزلى ، كشىف انجىر باغچەلىرىنىك كوشىكلارندە
 اكلىركىن بو كوزلىرى ، بو كوزلرك كوزلا كىنى ، قدرتى اتمام ايدىن نار
 چىچكى غىنجەسى كى قىزل آچىلان يىمشاق دوداقلرى دوشونىيوردى .

چوق زمان مباحه قدر كندى اراده سنى و باشنى آغىر بر قورشونه
چويزن ايچكىلرى ، اكلنجهلرى آراسنده نفرلرني كوندروب عليه
كتيرتمك ايسته مش ، موكره مخيله سندن بويله برعالمده عليه نك طاتلى
كوزلر بنه كله جك استكره و نفرتى كوروركى اولمش ، صرف نظر
ايتمشدى . بعضاً اويقوسنه قدر كندى تعقيب ايدن بو ايكي كوز خيالى
قارشيسنده غير خريستيان بر بويو تصور ايدىيور ، خاچ چيقاريور كال
خشوعله كندى سنى شيطانك قيزندن قورتارماسى ايچون عيسايه يالوا
رييوردي . بركون اوداسنده آصيلى مريم آنانك او كنده بويله برهيجان
ايچنده يالوارييور ، عليه به بوتون خريستيان اولياسنك غضبى دعوت
ايدىيوردي . اوداده يالكز رسمك آلتنده كى قنديل واردى بو قنديلك
ترمك ضياعى اوستنده بردنبره « مريم » آنانك تره يگنى قيملدايغنى
كورمشدى . بوبلكه برخلاصدى . بونك ايچون حالاديزلرينك اوستنده
فقط كوزلرى رسمه ديكلمش اميدله بكله مشدى . رسم باشى اورتولى ،
يوزى اينجه ، كوزلرى او كنده ، اوزون پارمقلى لارى ديزلرنده بيزانسك
غريب بر (مريم) ايدى بو مريمك باشنده كى هاله حقيقت ايدىنلاشمش ،
(مريم) قيملدامش ، اينجه باشنى قالديرمش ، يورغون و قپالى كوز
قياقلىرى بردنبره آچمشدى . اوزمان عذابندن قورتولمق ايچون دعا ايدن
داميانوس آجى رصيحه ايله براولو كى قاص قاتى يوز اوستى دوشمشدى .
جانلانان مريمك قپالى كوزلرى آلتنده عليه نك منكشه كوزلرى واردى .
او كيجه بر سر خوشلق نوبتى ديه بوتون قرارگاهك دوقتورلرى
طرفندن تداوى ايدىلان داميانوس ايرتسى صباح (مريم) ك رسنى
قنديلى ايله برابر اودادن قالديرتمشدى . دوقتورلر او كا صيقى بر پرهن

وقادينلرك يرلرينه اعاده سنى توصيه ايتديلر . اوبونى صموت و آصقین
بريوزله دیکله دی . او کيجه قرارگاهده قالدی و اوزون حسینى چاغرتدی .
دامیانوس مزمن و مزعج برنوبت کبی اونی متادی بر اشکنجه
ایچنده طوتان بو ظالم محرومیتک آجیسنی بریسندن چیقارمق ایسته یوردی .
بونک ایچون درحال حسین افندی یه چیقشدی .

-- بوسباح ینه قره قوللارمدن طوسون چته سنک بوراده اولدیغنه
داثر راپورلر آلدیم . سن نه یاپیورسک ، بزکله لی ایکی آی اولدی .
حالا او حیدود حریفی طوتامادک ، بوناصل شی ؟
حسین افندی باشی قورناز بر طورله صاللا دی .

طوتولماسنی سز ایسته سه کز طوتولوردی . قوماندان ؟

-- نه دیمک ایسته یورسک ؟

-- عمر افندی سربست و هر کسله تماسده اولدچه او آدمی طوتامیه
جغمزی بن سزه داها اولدن سویله دم . اوه کیروب چیقیور ، هر آدامه
قونیشیور ، قهوه ده اوطوریور ، جامعه کیدیور ؟ مطلق طوسون بک
الدن اله قیزله مخابره ایدیور . فقط عمر افندی قالقمادن ، قیزقصبه ده
یالکز قلمادن طوسون بک ألمزه ایپ اوجی ویرمز .

-- شیمدی کیت ، هانکی قهوه ده هانکی ساعتلرده اوطوریور
هپسنی اوکرده بزم یاوره نوط ایت ویر ، دوشونه جگم .

دامیانوس یالکز قالنجه حقیقت دوشوندی . باشی میدانه باقان
جامه دایادی درین درین دوشوندی . ایچنده غریب شیلر اولیوردی .
عمر افندی بی قالدیرمق لازمدی ، فقط عمر افندی بی قالدیرنجه هریمک
کوزلرندن بیله کندیسنه باقان ، کناهکار وخسته روحی هر آن تعقیب

ايدن قىزدن قورقيوردى . بونىكلە برابر ھىر حالە ھىر افندى قالقار
 قالقماز او كوزلرنە شىمشىكلە قوماندانە كلە جىكدى . اويوشمش ،
 ذوقك ، سفاھتاك سىواءىستىمالار ك يوردىنى جملە عىبىيەسى بو خىيال
 قارشىسىندە او قدر قوى و كىنج بر لرزە ايلە تترەدىكە در حال باشى
 چو يردى ، ماسەنك اوستىندەكى ذىلى چالدى ياورى چاغىردى . ياورلە
 ملاقاتى اوزون و محرم اولدى صوكرە اوتوموبىلنە بىندى قىصبەنك
 ايچىندە كىزمەكە كىتدى . ھىر درلو اعتىناسنە رغماً مەكتىبدىن عودت ساعىتى
 بىلدىكى عىيەنى بوكون اوزاقىدن بىلە كورە مەدى ، باشى ساللادى .
 — شىطانك قىزى كوزىندە جەنم علولىلە مطلق يارىن اوطەمە
 كلە جىك ، دىدى .

- ۹ -

كاربان عشق اىسىز بر بىاباندن چىكر

شىطانك قىزى داميانوسك بركون اولىكى تخمىنى كى كوزلرنە
 جەنم علولىلە يونان قراركاھنە كلدى . ھوا بر آز صغوق و ياغمور
 ياغىوردى . و بوكا رغماً او صباھ داميانوسك پارلاق اونىفورمەسى
 كىمش ، چىزمەلىرىنى مەھموزلىرىنى پارلاتمش و ھىر كوندن فضلە اعتنا ايلە
 تراش اولمشدى . اوداسىندە كوزل قوقولى برچام اودونى بويوك اوجاقىدە
 ودمىر صوبادە چىتردايەرق يانيور . ميدانە باقان نىجرەلر ك جاملىرى يارىيە
 قدر قويو رنك پردەلرلە اورتولمشدى .

نفر بر قادين كنديسي كورمك ايسته ديكني سويله ديكي زمان
بوغازيني طيقايان برهيجانله «كلسون» ديدى .

عليه نك صيق سياء اورتوسي ايصلانمش ، روزكار يموشاق صاحلريني
شقاقرندن سوكمش صواغون يناقلارينه دوكمشدى . حالا اوستنده كي
اوزون سياء پالطوسي روزكارله ياغمورله دالغالانيركن اينجه وجودندن
آلديني شاكليني محافظه ايدييوردي . عليه نك دوداقلري بيله آل
و آتشرين رنگيني غائب ايتمش يالگىز اويقوسىز و كدرلري كوزلري
بوتون وارلغنىك علويتني دريندكلارينه طوپلامشدى . بوكونكي قدر
كوچك يوزى كنج وروحانى كورونمه مشدى . بوكون هر كيرلى وسفيه
برظالم كى ، (نهرون) ك (وستال) باكره سنه دويديني احتراض كى
بوكوزل وروحانى يوز داميانوسك بوتون اراده سىنى آلت اوست
ايتمشدى . كنج قيز آغزيني آچادن او چوشغون وبوتون قابا وجوديني
صارسان بر رقت وابتلا لرزه سيلاه :

— مادموازل اولاشو اوجاغك ياننده اوستوكزى قوروتيكىز ،
صكره بن دن نه ايسته يورسه كز اونى ديكار وياپارم ، امرمده كي بو
يونان فرقه سى امين اوليكىز سىزك آرزوكزى هر زمان يرينه كى تيرمه
حاضر در .

عليه ده سس سىزجه بر آزا فكاريني طوپلامش بر آزده حقيقت صفوقدن
ياشلقدن تترمين وجودينه سكون ويرمك ايچون اوجاغك چا تر دايه رق
يابان كوزل قوقولو علولرينك او كنه كى تمش ، اينجه اللريني ، ايصالق
اتكلريني علولره اوزاده رق قوروتىغه و دوشونمكه باشلامشدى .
عليه قورونوركن او بر آزا اوزاقده تترمين برسيله :

— نه كيز وار ، بر كدريكمي وار ؟ ديهه صوردي .
عليه نك كنچ روحي اك كدرلي ، اك درين و دالغهي آنلرندن
برني ياشايوردي . اونك ايچون چوق آچيق و صميمي بر آجيلفي
واردي . بردنبره آتشك قارشوسنده پنبه لهشن يوزيني داميانوسه
چويردي .

— بابامي نه ياپديكمز قوماندان ؟ ديهه صوردي .
— بابا كزيمي ؟ بابا كزه نه اولدي ؟ عليه نك كنچ دوداقلري
اطرافنده آجي و فضله تجربه كار ايكي خط بليردي . بر سنه ده كچرديكي
اضطراب و تجربه دوره سي ، بيك برخدعه ، انتريقه ايله يشايان درلو
درلو انسانلرله تماسي اونك چوق ذكي باشنده ، حساس روحنده
كنديس-نك ده حيرت ايتديكي بر بيلكي و آكلاليش اوياندرمشدي .
داميانوسي شاشيرتان بر قدرتله كوزلريني يونان قومانداننك كوزلرينه
چويردي ، آجي براستهزا واستحقارله باقدي ، صكرا طاتلي سسيلاه ؛
— چوق رجا ايدر قوماندان بن بابامي توقيف ايتديكمز
بيلورم بوني بندين صاقلامايكمز . اوني دون كيجه ميدانن كچرگن
يونان نفرلرينك كوتورديكيني كورنلر وار .

— كيم كورمش بكا خبر ويره بيليرميسكمز ؟
عليه نك كوچك كوزينك او كندن دورمشك جسور كوچك يوزي
اوچدي درحال باشي صاللا دي .

— خاير قوماندان ، سويله يه نم .
— اوحالده سزه يالان سويله مشلر .
— خاير يالان سويلمه ديئر .

بر آن قوماندانلق روحي كوزلرندىن خىتلى ، آمىرىتلى كىنج قىزە باقىدى فقط يىنە اونىڭ ياشلى و آتشلى كوزلىرىنىڭ طاتلىقلىقى ، كوزللىكى ايله اريدى . چارە يوقىدى بو كوزل قىزىڭ او كىندە اريىە جىڭ اولەجىكىدى . بر آن ايچون او كا يونانلىقندە ، پارە و شان شىرف احتىراضندە قدرىنىڭ اولدىن وىردىكى ذوقندە دەها حاكم اولان بو حىسە كىندىنى ترك ايتىڭ ايچون چىلدىرىيوردى . اوندى دەهە عليه نىڭ بىكلەمدىكى صىمىمى بر حىس قابا يوزىنى دىكىشىدى .

— مادموازل اوطورىكىز ، سىزكلە اوزون اوزون قونوشماق اىستەيورم . ھىم بابا كىز ايچون ، ھىم سىزىڭ ايچون ھىم دە بنىم و نشانلىكىز ايچون ، قورقمايىكىز سىزە بر ضرر كىز . مادموازل بابا كىزى مطلق قورتارماق اىستەيورمىسىكىز ؟
— طىبىى دىكلى قوماندان .

— او حالدا بنى دىكلەيىكىز . بن سىزى طوسون بىكدە دە قىصبە دە سىزىڭ ايچون بر برىنى يىەن كىنجىلردە فىضالە سويىيورم . سىزدە باشقە حىياندە بر شى اىستەيورم . قاچايسىكىز ، جواب وىرمىكىز ، كورىيورمىسىكىز يا سىزدە نىقدىر اوزاقدا دەورىيورم وىرمدەن قىلدا مىجە ، سىزىڭ اوستىكزە ھىجوم ايدىرم ظن ايتەيىكىز ، يالىكىز صوصىكىز . و بنى صو كىنە قدر دىكلەيىكىز . آتشىڭ ياندىن نىچون اوزاقلاشدىكىز .

— سىزى پىخىردەنك او كىندە دىكلەيىكىم قوماندان يالىكىز چابوق بىتتىرىكىز .

— چابوق بىتتىرىمىڭ مەمكىن دىكل . بن يونانىستانىڭ كىزنەكىن آدمى يىم . حىياندە اىستەدىكىم ھىرشى اولدى . فقط شىمدى يە قدر بر شىئى سىزىڭ

قدر ايسته ديكمی خاطر لاميورم . اكر سز ايستر سه گز بن سزی آلیر
بورادن کیدرم . بوتون عمر يک زده انسته ديك گز یرده الك بويوك دبده ايله
ياشار سگزه . بکا اويله نفر تله باقايکزه . بن سزی برکويلى گي سوييورم ،
بنم بورادن گيتمهم يالکزه بابا گزي نشانلکزي قورتارمقله قالماز .
مملکتکزه ايچون ده بر ايلک اولور . چونکه تورک طوپراغنده حرب
ايدن يونانليلر آراسنده بندين داهاجسور داهاقانلى بر قوماندان يوقدر .
نيچون اويله گوزلريکزه قاتلاشدی و دالدى . گورميورميسکزه سزک
ايچون هر شيشمی مملکتی ؛ ملتى فدا ايدييورم ، بن که بوتون عمر مده
کوزياشى ، قان کوردم و برشى دويمادم شيمدى

چوق شايان حيرت برشى اولدى ، بوقابا ، قوجامان وقانلى قوماندان
ماصه نك اوستنه ا گيلدى آپولتلى صارصिला ، صارصिला آغلامنه
باشلادی .

عليه وجودينك ، روحنك ذره سيله الك شديد بر استكراد و نفرت
دويدينى بو آدامك صارصیلان قوجامان اوموزلريه ظالم باشنه باقاركن
بيك بر دوشونجه ، بيك بر حسه ذهني پریشان اولدى . بوتون دبده
شهرت و ثروتنى تورک قانى و تورک مالی ايله الله ايدن بو قهار تورک
دشمنى نهايت هر شيشی کوچوک بر تورک قيزينك آياقلىنه آنيوردی .
دنیا نه غريب ، نه غريب بر شيدى . بعضاً آدام يکرمى اوچ ياشنده
بردنبره نه قدر اختيار ، نه قدر بوتون دنيايى قاورايان بر تجربه يه صاحب
اوليوردی ، فقط بر آز شعر ، بر آز فلسفه اولان بو حس و فکر
چابوق اوچدی ، حقيقى وضعيتى بوتون مملکتده تفرعاتيله اوينانان
فاجعه يى کوردی .

آياقده طوران عليه ماصه نك اوزرينه اكيلمش آغلایان قوماندان،
 بو اودا، چيتردايان، تمیز بر قوقو نشر ایدن چام اودونلری، ماصه نك
 اوستنده روجه یازیلرله دوران نوطلر بونلرك هپسینه کنج قیزك وجو-
 دندن آیریلش روحی، هویتی اوزاقدی، او بو اودایی، بو اودانك
 فاجعه سنی ترك ایتشدی. اوتشیل ایدمه دیکی بر طرزده روحنك توسع
 ایتدیكنی، أثیری بر هوا کی مملکتی باشدن باشه استیلا ایتدیكنی
 دویوردی. عین دقیقه ده اوجاغی توتمه ی، کرپیج اولرك هپسینك
 ایچنده آغلایان قادینلری، سوقاقرده متمادی بر قورقو ایله دولاشان
 اختیار هیولالربی، ویرانه لرده آياقلری چیپلاق نهایتسز بر اضطراب
 و مشقت ایچنده آغلایان، سورونن آواره و كمسه سز چوجقلری کوریوردی.
 او یوزلرجه یرده عینی دقیقه ده حبس اولانلری، دایاق یدنلری،
 اولنلری یونانلیرك، قوای ملیه نك، حیاتك بیک بر کور قدرتنك
 متمادی محنت و اشکنجه ایچنده طوتدنی خلقك هپسینی تکر تکر گوریور
 اولنرله برابر کی سسلرینی ایشیدیور. یوزلرینك درین و دیکشمن
 اذالرینی کوریور، هپسی ایله برابر دویور و یاشایوردی. بو او یله
 معظم و قورقونچ بر هائله ایدیکه بو او یله بشری بر یانغین و صالغین
 ایدیکه بونك ایچنه بردنبره دالان قفاسنی و بناکنی قورتاروب بر شی
 دوشونه میوردی.

صوکره بوتون بو معظم صحنه ایچنده کندینی، کنج و زواللی یالکز
 علیه یی آیری بر انسان کی حس ایدیور بو عجائب و روحانی دقیقه نك
 علیه دن طلب ایتدیکی شیئك، بوتون وجودینك ذراتی اضطرابله،
 اشکنجه ایله پارچه پارچه آیران و قوپاران بر حقیقتله بیننده مشعله

كې يانديغنى كوريوردى . بوتون تاريخده ملتى ايچون اولن واضطراب
چكن قادينلر ازلى كوزلرنده مقدس بر ايشقاه ، ملكانه دوداقلرنده
عصرلر ك سياه مهديكى ظفر تېسىمه عليه باقيورلردى . ديمك حياتنك
بو خارق العاده دقيقهسى عليه دن ، زواللى ، اسمىز معلمه دن اوچن
قادينلر ك برينك ياپاميه جنى قدر آغير وچير كين برفدار كارلاق ايسته يوردى .
بو فدا كارلاق نه ايدى ؟ واضح برشى دكلاى يالكنز بىلىكنك مرفرهسى
استكرا هله عصيانله ، اضطرابله آيرى آيرى تتره يوردى .

داميانوس باشنى قلديرديغى زمان برالى پنجره يه داياشمش كنج قيزك
يوزينى بر بياض واولو مرمر كې دونشمش بولدى بوسياه اورتولرايچنده
دوران قيزك جاني وروحي بو دونشمش وجووده اولامازدى . يالكنز
مرمر كې بياض يىناقلرندن دامله دامله ياشلر يره دوشيوردى .

— آغليورسكنز مادموازل نه كز وار ، ديه او كادوغرو كيدر كن
عليه كوزلرينى داميانوسه چويردى . خاطره ، حيات هرشى يواش يواش
كليوردى . بو قدر روحانى و كوزل برشى گورمه مش اولان داميانوس
دون آقشام مريم رسمنك او كنده كى قورقوي دويدى . ايسته قيزك
كوزلرى اولو بر رسمك كوزلرندن كنديسنه بويله باقشدى . نهايتسز
برقورقو نهايتسز براضطراب وعشقاه اللرينى قلديردى :

تا چو جوقلغنده ، انسان قاننه اللرى دوقونمادىغى معصوميت
كونلرنده ، قويتوو قراكلق كايسانك كونلك قوقولى محرابنده ، اولكون
قديللارك او كنده مبهم خطوطيله غائب اولان مريملره ناصل دعايتديسه
عيني حسله :

— پنايا ، پنايا ، دييوردى .

داميانوس ايدهميه جي بزمغا قيتله كندى عشقى لهنه اولديغنى حس
ايدر كې اولدى . بو حسك ويرديكى جسامرتله بر آز داه قيزه دوغرو
ايلرله دى . او كنه صارقان ، حقيقت بيزانس مرملينىك اوزون پارماقلىرىنه
بكره ين نارين اللرىنى آلق ايسته دى . علميه داميانوسك قابا وبويوك
اللرىنىك صيچاق ، محترص تمانىنى الارنده حس ايدنجه طبيعى وابته داي
بر قورقو ايله اوياندى ، داميانوسك چيركىن يوزى يوزينه او قدر
يقتديكه مستكره بر ييلاندن قاچار كې بردنبره كرى صيچرا دى . خاير
خاير كنديسى ساده جه كوچك وبسيط بر معلمه ايدى ، بو قصبه ايچون
هرشى ياپايلىردى . فقط داميانوسه تحمله اقتدارى يوقدى . بوتاريخى
وبويوك فدا كارلقلره او مستعد دكلدى . عيني دقيقه ده اولغون آلتون
صالحملرك آراسندن سوزولن آلتون ضيا ايچنده كنج ، تميز آتشرين
بر تماسك دوداقلرىنى ياقديغى آنك لذيذ لرزه لرىنى دويدى . آرتق
اوندن باشقه تماسه حتى شهرت حنى اك بويوك برشان مقابله ده بيه
راضى دكلدى . پك غريب بر طرزده قارشى نيسنده آياقلىرىنىك آلتنه
يالكرز شخصى دبدبه و پرستشى دكل كندى مملكتنك سلامتتى آمان
بو غليظ وقورقونج آدامك قورقونج عشقى طوسونك خاطره سنى اك
اك ياقيجى بر خاطره كې تكرر اويانديرمشدى . كوزلى بويومش
يوزى روحانى خيالار ودوشونجه لرك ويرديكى فوق البشر حسنى غائب
ايتمشدى . بردنبره كندىنى وساده جه عشقى مدافعه ايدن آتدن ، قاندىن
كميكدن متشكل بسيط بر كنج قيز اولمشدى . داميانوسى آلت اوست
ايدن قودورتان بر قطعيتله :

— سزى هيچ سوممه احتمال يوقدر قوماندان ، هيچ بر شى

مقابلنده ، حتى بابامك و نشانليمك و مملكتكم سلامتي مقابلنده بيه
سزى سوهم !

— فكريكزى دكيشدير سگىز ظن ايدرم .

خاير احتمالى يوق .

— مثلاً عمر افندي يي شو ميدانده آصفه قرار ويرهك ...

عليه صاپ صارى اولدى .

— بنى تهديد ايتمك ايسته يور سگىز . فقط يمين ايدرمكه بويله بر

شى ياپاماز سگىز . چونكه بن بونى كورمه مك ايچون در حال كنديمى
اولدورورم . هر هانكى قوت اولوم قارشيسنده عاجز در بردها سزه
سويليهيم . اولولر نه قونوشور ، نه سوز نه سويلير .

داميانوس قىزك سسنده كى يأس و قطعيتله براز اريدى فقط يواش

يواش بو قىزى الله ايتمك ايچون قوت كفايت ايتمه ديكنى حس ايدى يوردى .
عليه بردنبره صورتى .

— بابامى بكا كوسترميه جكميسگىز ؟

— خاير مادموازل ، كيدك دوشونك ، بابا كزى قورتارمق

آنجق بر آز دها لطفكار اولمقله اولور ، سز بوكون بندين نفرت
ايدى يور سگىز . فقط يارينه قدر فكريكزى دكيشديره بيلير سگىز .

نه منحوس و قرا كلق بر كيجه كچيردى . كاښوم خاله اولو و ما يوس

كوزلريله برشى كورميور كى ساعتلرجه داليور ، صكره بردنبره باشنى

اللى ايچنه آليور ، باغيره باغيره آغلايوردى . بعضاً اونك بويينه

آتليوردى .

— بىم كوزل قىزم بوباكى او كافرك الندى سن غورتار ، دىيە
يالوارىيوردى .

زواللى قىز نه اوزون ونه درين دوشونيوردى . بو ايكي اختياريك
حياتىندە افادە ايتديكي محبت و حمايە ؟ صىجاقلىق و وفا قلىنى ازييور ،
پارچاليوردى . ايلك دفعە بونلر برزنجير اولمشلاردى . نه اولوردى
استانبولدن هيچ جيقماسە وبو ايچىندن حيقيلماز بر فلاكتە دوشمىسە
ايدى .

داميانوسلە ملاقاتىنىڭ ايرتسى كوني مطلق عمر افندى ايچون برشى
ياپىق لازم كلدىكىنى حس ايدىيور . فقط داميانوسىك طلب ايتديكى شكلى
دوشونمىكە بىلە تحمل ايدىيور . مەكتىبە چوقوقلرلە مشغول ايكن
بوتون صباح شقاقلرنە ايكي چكىج اورييور ، باشىك ايچىندە آتلى بر
بورغو بىنى اويدييوردى ، يەنە اوكون پرشنبە ايدى . اوكلە وقتى چوقو
قلى آزاد ايدوب چيقىنچە متحير و متردد اۈە بر درلو كيدەميوردى .
كوزىنىك اوكنە كاشوم خالانىك اي يوزى اضطرابلە متقاص ،
مشفق كوزلى ياشلى آراسىندن اوكا امداد بىكلەين ، غولوركن
الار ، اوزادان بچارە كى دولاشيوردى . نە ياپاقىدى ؟ آغرا آغىر ،
آياقلىرى كرى كرى كيدەرك قالدېملرك اوزرنە باشى اوكنە يوروركن
كوچكلر اللرنە چانطىلرى ، جزۋ كىسەلرى ياندىن قوشوب كچيورلدى .
هر كوچك يوزدە تجسس و شفقتە بىكزر برشعلە واردى . بوتون قصبە
عمر افندىنىك توقىفنى خبر آلمش يەنە ايلك كونلردە كى كى بعض عائىلردە
عليه دن اجتناب تمائلى حاصل اولمشدى . بوتون بونلر يەنە عليه قارشى
چوق درين بر مراق و علاقه اوياندىرمىشى .

عليه تام گوشه يي دوزكن كوچك بر آل كادي . ياننده مايوس
 بروضه يته دوشوك دوران النى ياقالادى . يواشجه بر قباحه ايشلر كى
 اوپدى در حال دوندى و اكيلدى كوچك دورمش يانه صوقولش النى
 آلمش آچيق مائى گوزلر نده ياشلى بر تصدله او كا باقيور بر آز بو كولش
 چوجق دوداقلرينك اطرافنده كى چيز كيلر . رغماً كيرلى يناقلىر نده كى
 جاذب چقورلر بر چوجق تازه لىكى و كوزللكنى محافظه ايديوردى .
 دورمشك يوزى عايه يه قراكلق بر اودايه كيرن بر ايشيق ايزى كى
 ناثير ايتدى . بو كوچك يوز قصبه حياتنده بيلميه رك روحنه يرلشهن
 محبت و كوزلك خاطر انك اك سويليلر ندن برى ايدى . دورمشك
 نشرينلر ك صوغويان روزكارلرينه رغماً كوچوك آياقلىرى چيلاق ،
 منتانى خيلى اينجه ايدى . فقط بوتون بو فرسوده و پيرانمش قيافته
 رغماً اويله كوزل بر قوت و ايمان ويرن كوچك يوزى وارديكه عليه
 تحايل اتمه دن بوصقنتيلى وضعيتده اونك بردنبره كورونشنى بر خلاص
 مرده سى كى تلقى ايتدى . كيرلى كوچك النى كندى اوزون بيضاى
 پارمقلى آرمهنده صيم صيقى حبس ايتدى ، منكشه كوزلر نده
 كوچوكه اعتماء ايدن ، آندن يارديم بلكه ين بر چوجق صفوتى ايله
 دورمشك كوزلرينه باقدى ، كندى كوزلر نده كى ياشلرله تضاد ياپان
 اينجه بر تبسم قيزك دوداقلر ندن اوچدى .

— سن سوبله دورمشجغم بودفعه بابامى قورتارمق اچون نه يابالم؟

— داميانوسه كيدهلم .

— براقايور .

— نچن سفر براقدى آما ،

— بو سفر براقايور .

— ايستىرسەك حاجى فتاح افندى يە كىدەلم . بوسباح ميداندا
كوردىم اوزون حسين افندى ايله قرار كاھدن چىقيورلردى . ايكىسىنىڭ دە
يوزى كوليوردى .

— يوزلىرى كوليورسە چوق فنا دورمشىجىم مطلق بابامە فئالىق
كلەك .

كوچك متردد اونك يوزىنە باقاركن بردنبرە قرار وىردى .

— ھايدى دورمشىجىم . نى حاجى فتاح افندى يە كوتور .

يارم ساعت صوكرامە عىنى سوقاغك باشىندە اندە دورمش
باشى اوگىندە دونيوردى . حاجى فتاح افندى ايله ملاقات بىنىندە بر
حجالت وعصيان لوحەسى كى قالمىشى . اختيار باشىندە صارىنى اندە
تسبىحى اوجاغك قارشىسىندە ساللانە ساللانە عبادت ايدىيوردى .
اختيار قارىسى باشىندە اورتو اورتو اوستىنە بر كوشەدە دىشسىز وچوكوك
اغزى قىمىلدايەرق افندىسىنىڭ عبادىتىنى اشتراك ايدىيوردى ، ايكى كىنج
اورتاغى دىشاردە بر طرفدن خور آچيورلر بر طرفدن خفيف ترتيب
غوغا ايدىيورلردى .

اولا عىلەنى افندىنىڭ يانە كوتورمك اىستەمدىلر . افندى عبادت
ايدىيوردى . ھىرھانىكى قادىن يانە كىرەمزدى . فقط عىلە اولاسكونلە ،
رجا ايله باشلايان طلبىنى بر آز يوكسىتىدى . افندى يى طوسون بك
آصاجنى زمان بويە يامامىشلردى . مكىتىك اوگىندە كوپك كى اولومىشلردى .
نھايت اودايە صىو كوتورن كىنج قادىنلار كىرەك بىرىنىڭ آرقەسىندىن اودايە
كىندى كىندىسەنە دالىيورمىشىدى . فتاح افندى دە اختار قادىن دە اونك

کیریشنی سسز فقط تحقیر آمیز بر لاقیدی ایله تلقی ایتدیلر . علیه
اولا دونمش کی دوران ایکسینک گوزلرینی نافله آرادی ، ایکسی ده
تسیدخلرینک اوستنده دها قوتلی بر میریلدی ایله « سبحان الله »
« الحمد لله » لری بر برینه قاتیشدیر یورلردی .

نهایت علیه بر دبره فتاح افندینک اوکنه قدر کیتمش ، دیزچوکش ،
منکشه کوزلرنده زورله و صرف عمر افندینک سلامتی طوپلانا
شفقتک ویردیکی تواضعه عمر افندی ایچون حاجی فتاح افندینک
یاردیعی ایسته مش و یالوارمشدی .

کنج قیزک با کر کوزلریله ، تترهک و صمیمی سسیله صیارسیلان
اختیار شیطانی اغواآتک تأثیرینه عطف ایتدی و دها شدید بر کینله
وغیظیه زوالی علیه عمر افندینک اوچ کونه قادر صلباً اعدام ایدیه .
جکنی بو صباح قوماندان دن دویدیغنی و علیه نک بوفلا کتدن متنبه
اولسنی توبه واستغفار ایتمه سنی ، یوزینی مسلمان قادینلری کی اورتوب
آرتق ارککلری کنهه سوق ایدن کنجلیکنی ، کوزللیکنی قیامسنی
توصیه ایتدی اولک ده سیاه بر دلیک کی دیشسز اچیلان آغزنده ،
ایکی متعصب خدعه کار کوزلر بده شریعتی یونان الیه بیله اولسه عمر افندی
کی ، علیه کی ایمانسزلری تأدینه بوتون روحیه شهر آیین یاپدیغنی
کوسترن آیتلی ، حدیثلی نطقی علیه نک قابنی دلیک ده شیک ایتدی .
اختیارده اوپله بر قورولق ، بوتون انسانیتده حتی دینده ملجأ واستناد
آرامانک بوش بر خیال اولدیغنی کوسترن اوپله خاٹن و مستهزی بر غدر
واردیک علیه اولا آغزینی آچوب حاجی فتاح افندینک تمثیل ایتدیکی
هرشیئه لعنت ایتک آرزوسنی دویدی . صکره کنیدیه ناصل اولدیغنی

تەيىن ايدەمىيەجى بىر فېكىر تىسلىلى ايله مولود آقشامنى خاطرلادى .
خاير دىن بو دىكلىدى ، بوچىركىن و غايىظ حاجى فتاح افندىنىڭ تەمىل
ايتىدىكى شى دىكلىدى . دىن نورلر ايچىندە نىھايىتىز برىرھتەك ؛ شىفاعتەك
تەجلىسى ايدى . قونداقەدە امتى ايچون شىفاعت طلب ايدىن پىغمبەرك ،
عاصى امتىنە ملەجاً اولان بويوك محمدك دىنى ايدى . حاجى فتاح افندى
دىن پرەسەنە بورونمىش دىنيا يوزىندە شىطانك انسانلرى تەزىب ايچون
كوندرىدىكى بر مىثلىدى . عليه آياغە قالقىدى . كوزلرئىندەكى ياشلار
قورومشىدى . عنايىتىز براستىحقار واستىكراھلە :

— سىن كەبەدن كان برىر حاجى دىكلىك ، سىن شىطانك ىر يوزىندە
برىر ئوع ايلچىسىدىك ، دىدى . وفتاح افندى دەسا درىن بر غىيظ
و كىندىندە كچىن برىشەتەلە اونك آرقەسىندىن .

— سىن ابلىسىك خالص قىزىسىك يىقىندە ناپاك وجودىكى شىرىعت
آتشىلە تەمىزلىەجىز دىە حايقىردى . و عليه چىقاركن كىنج اورتاقلىر
بر آغزىدن يومروقلرىنى صاللايەرق :

— قىجىيە ، قىجىيە ، دىە اونى تشىيىع ايتىدىلر .

عليه داميانوسە كىتمەدن صوك بر چارە اولارق روھىندە حىقىقى
برىر جەننەم عصيانىلە كوچوك دورمىشك الندىن طوتدى . قىنطارجىلرك
اوزون حىسەن افندىيە كىتدى .

قىنطارجىلرك بويوك قايسى اونىندە دورمىشى براقىدى ، كىردى .
فوجامان طوپراق اولوي كىنجە اوزون حىسەن افندىنىڭ قارىسى ايله
قارشى قارشىيە كەلدى . كىنج قىصبەلى قوجەسىنك عليهي آلمق ايچون
تەشەببۇلرىنى بىايور عليه قارشى درىن برىر نىفرت دوىيوردى . كىرچە

عليه اوزون حسين افنديك اوينه داها هيچ كلمه مشدى . فقط قادين
اونى لطيف آغالرده گوردكجه بويننه صاريلير دعا ايدردى . طوپارلاق
يوزلى ، قرمزى يناقلى ، سياه ابي كوزلى گنج برقاديندى . عليه يي گورونجه
النده كي چاشير طور به سنى براقدى بويننه صاريلدى . فقط عليه آياقده
درحال اوزون حسين افندي يي گورمك ايسه تهديكى سويله نجه انى
وآچيق يوزى كولكه لندى . عليه بونك فرقنده اولمادن صرف شخصى
برتحفظ نقطه نظرندن :

— قرده شم ، سنده مطلق برابر بولوڭ . بكا يارديم ايت ، بابامى
يونانلير آصاجا قلمش حسين افندي ايسترسه قورتارير كل برابر رجا
ايدلم ، ديدى .

قادين بسيط برغرورله دها بوصباح قوجاسنى ايكي نفر يوللايوب
حسين افندي يي قوماندانك چاغيرتديغنى ، اوه كلديكندنبى اوداسنده
قبالى اولديغنى سويله دى .

اوزون حسين افندي اودايه بردنبه كيرن برألما كي طوپارلاق
وقرمزى قاريسنك آرقه سنده عليه نك صارى يوزنى گورونجه قلابى
اوچوروملردن بوشلغنه دوشويورمش كي غريب بر سقوت هييجانيه
صارصيلدى ، ديزلرى پلته كي اريمشدى . قادين كولكه چاليشه رق .
— عليه خام بوباسى ايچون سكا ايريجايه (رجا) يه كلش برديسينده
باخ ديه باشلادى . او قادينك لقرديسنى بيتيرمه دن :

— سن گيت قهوه پيشير هله ، بويوروك عليه خانم ، نهايت
بزلرده رجا يه تنزل ايدييورسكيز ديه آتلدى .

بوملاقات عليه ايچون او گوك ايكنجى بويوك حجابى وعذابى اولدى .

اولا اوزون حسين ده صباحلين داميانوسك كنديسنه اوچ گونه قدر ميدانده آصاجقنى سويله ديكنى تكرر ايتدى. عليهك بوتاكيدله يوزى اوقدر صاراردى ، بويوك گوزلى اوقدر صولدى و بويوديكه اوزون حسين در حال بوندن استفاديه قالكشدى . حسين افندى عمر افندى يونانليلك الندن قورتارامازدى. فقط عليه ايسترسه جزاسنى تخفيف ايتديرير اوني يالكىز يونانستانه نفى ايتك ايچون قوماندانى اقناع ايدردى . يالكىز ، يالكىز بونى ايسته ميسى لازمى . ذاتا عليه ايسته سده ايسته مسده حسين افنديك اولاجقدى . قوماندان اويله وعد ايتمشدى . فقط حسين افندى ايني يوره كلى واصل بر گنججى ، عليه مثالا شيمدى ...

عليه حاجى فتاح افنديك اونده حس ايتديكى عذاب واستكراهدن چوق فضله بر ايكرمه دويدى . قارشيسنده بو اوزون بورنى گيتدجه اشتها ايله چارپيلان ، اوزون يوصونلى ديشلىرى صولوق و چيركىن دواقلرى آراسنده معيندار و كبرى بر تبسمه صيرتاران ، بولانيق گوزلى اك باياغى بر شهوتله پرده لنه بو آدم اونده نهايتسز برتيكسمنه ياپدى. حسين افندى بلاغتيله اقناع ايدم ميوبده ده متعرض وضعيته كچديكى زمان عليه عمرنده اونوتاميه جنى بر فورايله حسين افنديك صيصة وجودى اويله بر ايتديكه راقى ايله ، سفاهتله ، اك چيركىن و يوروجى برا كلنجه حيايله ذاتا متردى و بيك بر خسته لك صاحبي اولان وجودى ييلدير ملامش گي پنجرديه قدر فيرلادى . قارىسى النده قهوه فنجانى قپوي آچدينى زمان حسين افندى پنجرهك كنارينه چارپاراق يارالان قفامسك قاتى سيله يوردى . يوزى اويله

كىندار و قورقونچ بر نەرتلە اويلا متقلصديكى قادىن اچرىيە كىروب
كىرمەمكە تەرد ايدىيوردى. فقط عليه كىندىك اوليان غريب و بوغوق
برسىلە حسين افندىنى تەقير ايدىيوردى .

- بن ، دىيوردى ، بابامى بويلا قورتارمىق اىستەسم سىكانيە
كلەيم، سىن تەدر اولسە برتورك و مسلمان دىيە كلىم . سىن داميانوسىدن
چوق فنا دها چوق كافرسىك ، ا كر بن فنا بر قادىن اولسەم ھىكزى
داميانوسە سويلر شو ميدانده آصديرىدم .

عليه اودادن سلام وىرمەدن كىذر كن اوزون حسين افندىنىك
آغزىدن كوپوكار كلىور، عجاب بر صرعه نوتىلە بار بار باغىيوردى.
اودە طبقى اوتە كىلر كى عليه يە « ابايسىك قىزى! قىچبە ، قانى اچە جكمە
تقراتى ھذيانى آراسىندە تەكرار ايدىيوردى . قايدىن چىقدىنى زمان
يوقاردە عصيانك غليانك وىردىكى آتشى سونىك اوزرە ايدى . عمر
افندىنىك يووارلاق اى يوزىنى ، كاشوم حالەنك اضطرابى اولانجە
حقيقتى ايلە كورىيور ، بونك قارشىسىندە زبون وفائەسىز اولمىق اونى
چىلدىرتىيوردى . دىمىك كە سودىكى بو اىكى انسانى آنجىق داميانوسىلە
حسين افندىيە قارشى استەكرانك آراسىدن اتخاب يامىقلە قورتارا .
بىلىردى . فقط بونى دوشونور دوشونمز وجودىنىك ھەر ذرەسىندىن
اويانان بر خاطرە ، كوزىنىك او كىندن آلتون صالقماردىن سوزولان
آلتون ضيادە دوداقلرىنە دوقون دوداقلرى ، بر آز صغوق فقط
قلبنە قدر كىدن آلتون كوزلىرى ، سياه منتانى آلتىدە اوزانان قوى
اركاك قولنى اوياندىرتىيوردى . آم نە اولور بو بىك بر بلا و محنت
ايچىندە تىك باشنە ، ياسىلە ، چارەسىزلىكە دىدىشەن كىنج وجودىنى بو

ايكى قول دنيادن دنيامختندن آلسه كوتورسه ؛ اونك ارڪك اوموزلرى
بو زاواللى ضعيف قادينك بوكلىنى آليويرسه ايدى .

— دورمش . ديدى « سنكله بزم باغچهك آرقه سنده كى انجىر
باغچه سنده كيدىم اوطورالم . بر آز باشم دونيور ، سنكله برابر بر
دوشونىم اولماز مى ؟

دورمش بردنبره دورولان ، جديلىشه ن كوزلريله اوكا باقدى .
— سنك قارنك ده آجىقمشدر خوجانم . سنى اوراده قويام ده
سكا برازا كمك قاتىق كتيره يمى ؟ حياتده يكانه سوكى واستناد نقطه سى
كى ياننده يوروين كوچوكه نهايتسز بر محبتله صارملق ايسته دى . فقط
بيليورديكه بو كوچىك آدم بويوك بر ارڪك كى اهميت ويريلمكدن
خوشلانير واونك ايچون ساده جه كوچك كيرلى الى صيقدى . غريب
بر رقتله چوجفك چوق قارنى آجىقمش اولاجغنى دوشوندى .
كوزنده ياشاه :

— صاحى (صحيح) دورمشجغم ، كيت سىن اكك پىز آل
باغچه كىر اوراده سنكله بر مجلس قورالم و دوشونىم .
ميدان قرارمىشدى ، هنوز داميانوس قرارگاهنك لوكنى
ياقامشاردى . عليه دورمشدن آيريليركن اونك درحال دونوب اوه
كىتمه سنى تنبيه ايتمىشدى . حتى قرارگاهه كىردكدن صوكره مرديون
باشنك جاملرندن دىشارى يه باقىش قابنده طاشيدىغى نهايتسز كسل
واضطرابه رغماً چوجفك كىدوب كىتمه دىكنى كورمك ايسته مىشدى .
چوجق حالا آياقده باجاقلىرى ايرىق ، يوزى قرارگاهه متوجه دورىيور .
دى وميدانك قراران هوا سنده چوجغه دوغرو يوروين بر كولىكه

كورور كى اولمشدى . بىلكە كچىردىكى اندىشە وفلاكت ساعىتلىرىنىڭ
تائىرى ايدى . فقط هر حالده بو كولىكە وھمى اونك قىلىندە آشنا
وسو كىلى بر ھىجان وخاطره اوياندىرمىشى . اونك ايچون قوماندانك
يانە كىركن حس ايتدىكى استىكراھ وقور قويە رغما صارى يوزى
پىنەلشمش ، كوزل كوزلى اك طاتلى آتشرىلە يانيوردى .
كوچك دورمش كوزلى قرار كاھدە عليەك غائب اولدىغى قاپويە
كوچك قىلىنى قوتلە چىرىپىندىران بر ھىجانلە باقىوردى . آناطوللىنىڭ
اون اونبر ياشىندە اك مسعود ، اك مرد ، اك دىيانك كىمسە سىزلىرىنە
كىندىنى ياردىم ايتىمكە مجبور بىلەن غرىب چوققۇلرىندى . عليەك مەكتەپتە
كىتمەدن ايىكى سىنە اول اولمش باباسىنىڭ دكانىدە عمجەسىنە چىراقلىق
ايدەرك آئەسىنە كوندەلىكلىرىلە باقمىشى . نھايت آئەسى لطيف آغارك
اوينە كوندەلىكە يىلشمش اوغانى تحصيل ايتدىرمكە قرار وىرمىشى .
چوچىنى دكانىدە چوق مفيد كورن عمجەسىدە اونك براز حساب فلان
اوكرىمەسىنى ايلردە كاتب طوتمىقدن مستغنى اولمىچون اىستەمش اذن
وىرمىشى . عمرىنىڭ اك تازە سىنەلرىندە عزيز آناسىنىڭ بوتون يوكىنى
اوموزلرىندە طاشپاغە آلشمش اولان بو كوچك ارىك قىلى دىيانك اك
جسور اك عالم اك خارق العادە مخلوق دىە تلىق ايتدىكى معلمەك كىندى
معصوم قىلىلە اك ضعيف ، اك كىمسەسىز واك قاردش طرفنى سىزمىشى .
اونك ايچون غير شعورى بر طرزىدە اوكا معاونتە كىندىنى سوق ايدىن
اعتىاد يانندە برىدە بو فوق العادە محبت واردى . ذھنىدە قرار كاھك
لو كىلىرى يانجىيە قدر بىكلىمكە قرار وىرمىشى . فقط قراكلق درىنلە
شىيور ، لو كىلىر يانمايور ، سونكولو يونان نفرلىر كىلپ

كچيولرلردى . كوچوك قلى بر آزدها آتيور ، ديزلرى بر آز
تتره يور و چوجق روحنك اوزاقلاشمق ارزوسيله ، عليه قارشى دويدىنى
مشفق بر كوپك ياوروسى قدر قوى اولان باغى ، او قورقو نقطه سندن
آيريلوب ايريلامق ايچون بر بيله مجادله ايدىوردى .

وجودينه بردنبره صاريلان بو قدر تلى شى نه ايدى . بردنبره كلا-
مادى . قورقودن باغيراجق قدر بيله درمانى قالمامشدى .

- قورقما ياوروم سكا بر شى صوراجم .

آهنكدار و آشنا كلن بو كوزل اركل سسنگ كيمه عاڭد اولديغنى
دوشونمىدى بيله ؛ قراركاهك لو كسلرى ياندى و او كنديسى عجله ايله
چكن و آيدىنلق ساحه سندن اوزاقلاشدىرمق ايسته ين آدمك ياننده بر
كوچك چوجق اعتماديله يورودى .

- عليه نيچون يونان قراركاهنه كيتدى ؟

بردنبره كوچك يوزىنى قالديردى . باشنده كى سياه باشلق آراسندن
باقان قمرال يوزى ضيايك آرقه دن كله سنه رغما كولاكله لرايچنده طانيه جق
كى اوليوردى . بردنبره قلى داهاقوتله آتمغه باشلادى . قورقوسى ياننده
چوجق قىلبرينه چوق قيمتلى اولان بر نوع فوق العاده لك و ماسال
هواسى سزر كى اوليوردى . اوت طانيمشدى . بو عىنى ميدانده چوق
اسكى كونلره عاڭد كى كورونن و بوتون مكىتب چوجقلىرىنك اونوتا .
مادىنى بر حادثه نك كوچوك ذهنندن اوچديغنى كورىيوردى ، هيچانله
تجسسيله بلكه ده سوينجلاه :

- سز طوسون بكسكيز دكلى ؟ ديهه صوردى .

- نردن بيلك ياوروم ؟

— ھىچ بىلىمزاۋلورمىم ! سىكرە ياۋاش ياراش اونىكلەيدىلر كن يونانلىلر كىردىكى زماندىن بىر كچن وقايى آكلاندى . عمر افنديك صوك فلاكتى وعليهك قوماندانىموشاتىق ايچون اورايە گيتدىكىنى ، صباحلىن كچن او آجى وفائىدەسىز مراحىتىلر ھپاكلاندى . طوسون بك بونلر دىكلر كن ياندىكى گوچوكى اونوتىش كى دالمش واوزاق كورونپوردى . اوزمان دورمش واونك اندە گوشەين قوى آلنى چوجق پارمقلىلە صىقدى .

— سىز شىمدى عىكرىكىزى كىتيرىكىز . يونانلىلر قورويكىز ، عليه خانىك باباسنى قورتارىكىز اولمازمى ؟ دىدى . چوجىك لقردىلرلە اويانان طوسون گوزلرندە قاتىلاشان صىغويان افكارە رىغما چوجىكە ، محبتە كولمكە چاليدى .

— شىمدى بكا باق سىك آدك نە كوچوك عىكر ؟

— دورمش .

— اعلا دورمش . سىن شىمدى ميداندى دولاشىر عليه خانىك چىقماسنى بىكلىرىك ، او چىقنىجە ياننى كىدرىك ، اونى اوينىك آرقە سوقاغىدىن كوتورمكە چاليدىرىك ، بىن انجىر باغچىلرندە بىكلىجىك . فقط صاقىن بىر شى سويلە ، يالىكىز آرقە سوقاغە كلنىجە سىن قاچ !

— نىچون دىە صورارسە

— بىن بىلىمەم ، سىن بىر چارە بول اونى اورادىن كىتير ، هايدى

باقالم يونانلىلر بىن قورونجە سىنى چاۋوش ياپاجىم .

— يا عليه خانم ؟

— او... او نه اوله جق او زمان كوررسك ! هايدى آرش باقالم .

كوچك باشى او كنده يواش يواش اوزاقلردن قرارگاهك قاپوسنى كوزتلهمكه پاشلادی . صیغندینى دیوار كوشه لرندە كوچك وجودىنى لو كسك آلتندەكى سونكولو نوبتچیلر كوریور ظن ایدیوردی . فقط بیننده بر ایشیق ، خارق العاده بر اویونی آیدینلاتان بر ایشیق واردی . طوسون بك سواریلری او كندن بوتون بو قدر قورقدینى سونكولو یونانیلر قاچاركن كندیسی چاووش نشانلریله سواریلرله برابر قوشیوردی و اوزمان علیه خاتم نه اولاجقدی ، ذهننده بو جمله ساعت كی ایشله یوردی .

— او... او نه اولاجق اوزمان كوررسك ! و اوزمان حقیقت كورولور .

ینه بیننده بو جمله بر ساعت كی ایشله دی . فقط او زمانه قدر ده خیل اوزون حادثه لر و وقعه لر واردی .

دامیانوس علیه یی قرق سگیز ساعتدنبری مدهش بر صبرسزلقه بکله یوردی . ایکی آقشام همان صباحه قدر ایچمش صوك صحنه نك تفرعاتی تکرار تکرار یشاه شیدی . کرچه عمر افندی نی اعدام ایده جکنى حاجی فتاح افندی یه و قنطار جیلرك اوزون حسین افندی یه مخصوص سسویله مش قصبه ده شیوعنی علیه نك قولاغنه کیتمه سنى ایسته مشدی . فقط او قرارینه رغماً قلبنده بر قورقو واردی . تورکلر عمومیتله غریب و حسلرینی اظهار ایتمه یی آدم لر دی . قیز اوکا باباسنى اولدورسه انتحار ایده جکنى سسویله مشدی . قفاسنده قیزك : — یمین

ايدرمكه بونى ياپامازسكىز ، چونكه بن بونى كورمه مك ايچون مطلق
كنديمى اولدورورم ، ديديكنى خاطرلايوردى . وكندى كندينه
شيمدى يه قدر دويمادىنى بر آجيه عليه نك اولو وجودىنى تخيله قالدشور
صوكره بر دلى كى .

« اولولر نه قونوشور ، نه سور ، نه سويلر » ديه خايقيربيوردى .
خاير ، خاير امكانى يوقدى . فقط ايكنجى گون كچوب ده عليه كورو ، نيجه
تلاشى وعصيتى آرتدى . بو گون كچرده كلزسه مطلق ياورى كوندره جك
صورديراجق ، اونى تطين وتسلى ايدمكدى . بلكه بر ساعتدن
فضله ميدانه اينمكه باشلايان آقشام قرانلقنه كوزلرى ايكي اوق كى
داليور ، كان ، كچن هر كولكده عليه نك نارين وكوزل اندامى
آرايوردى . نهايت اوده اميدى كشمش وماصه سنه دونمشدى كه
شدتله قاپى اورولدى وياور تورك قىزى ، كوزل تورك قىزى كلدى .
ديدى .

عليه نك كليشى داميانوس كچرديكى انديشه وقورقودن صوكره
بويوك بر هييجان وحيرانلقه قارشيلادى . شاشقين و صوك درجه عليه
صاغ كورمكدن مسعود :

— چوجغم ، چوجغم ، نهايت كلديكز ، ديدى .
عليه قوماندانك بو عجب قبولندن بر شى آ كلاماش اولمقه
برابر باباسى ايچون خير عد ايتدى .

— بابامى براقاجقه يسكىز . قوماندان ديه صوردى .
او اللارنى اوغوشدريور ، جام كوزى ينه ميخلانمش كى دوروركن
اوته كى سونجندن فيرل فيرل دونيوردى .

— سز ايسترسه كز مادموازل ؟

عليه نك كنج وايجه قاشلرى چاتلدى .

— بابامى براقق ايچون بنم سزه تكيلىف ايده جكم برشى يوقدره ،

ايسترسه كز تارلارنى آليكز ، صاتار پاره ياپارسكز جاني بزه باغشلاييكز .

بنم نه قدر زنكين اولديغى بيلمه يورسكز ، مادموازل . بن عمر افندي نك تارلاسى نايپايم . باقك بنم نقدر اى آدم اولديغى سزه اثبات ايده جكم . بلكه او زمان بر آز بنى سـورسكز ، بزم ديوان حرب بابا كزى مطلق آصمق ايسته يور ، بن اولسه اولسه اونى يونانستانه نفى ايتديره بيليرم . بونى ده ياپارسهم اك بويوك ايملك اولور . فقط سز بكا تشكر ايتزميسكز ...

عليه بي اوداده كورمكدن يهوش چوجق كى اللارنى اوغوشديره رق آشاغى يوقارى يوريوردى عليه ينه قاشلرى چاتيق :

— هيچ اولمازسه بابامى بوكون كورمكه مساعده ايتزميسكز .

— خاير چوجم ، يارين بوزمان كليكز ، كوسترمك ايچون امر

ويريرم .

عليه چيقمادن دوردى . قوماندانه كوزل كوزلرينه ويره بيلديكى اك

قطعى وسرت نظرلرله باقدى :

— بابامى صاقين آصمغه قالقميك ، بوندن برشى قزانا مازسكز .

چونكه تكرار ايدييورم . بن مطلق او زمان كنديمى اولدورورم .

صوكره بردنبره قايى قياى قوماندانك يانندن چيقدى .

عايه يونان قراركاهندن چيقاركن عمرافندي نك سريى براعدامدن

قور تولق امكانىڭ قىلىندە بويۇك بىر مەسرىت ياپماسى لازىم كەلگەننى دوشۇم
 نىوردى . خالىو كە اويىلە دىكەدى . اونىڭ يونانىستانە نى ايدىلەسى ، اورالردە
 سورونەرك كچىرە جىكى حىيات ، بورادە كلشوم خالايله كىندىسەڭ بىچارە لىكى ،
 اوزون حىسەن افندىنىڭ دىشمەنلىكى ، قوماندانىڭ مەستكەرە عشقى ، بوتون
 بونلار تفرعاتىلە تھمىل ايدىلار اشكىنچە واضطراب دىققەلەرنى كوزلەرنىڭ
 اوكنە كىتىرىپ يوردى . حىياتىدە بو قدر يورغون ، بو قدر مائۇس اولما .
 مەشدى . آقشام كلشوم خالايله نە دىيە جەكەدى . سوكرە ايرتسى كون يونان
 قوماندانەن عمر افندىنى كورمەك ايچون اذن آليركن كچە جەكە صەنە
 ھىپ بونلار تترەدىكى قورقۇدىنى آنلردى . بوتون حىياتى بىلەكە بوندىن
 صەكرە بو قورقۇ وصىقنى دىققەلەرىلە كچىوردى . اساساً اوزون حىسەن
 افندىنىڭ انە دوشمەنسى قوماندانىڭ كىندىسەنە قارشى دويدىغى بو مەستكەرە
 عشقدىن ايلرى كلىوردى . حىيات چوق زور ، چوق زور اولمەشدى .
 او اوزون ميدانى كچركن كىنچ قىلىندە شىمەدى يە قدر حىس اتمەدىكى
 بىر كىل بىر بىققىلەقەلە طاشىيور وأولمەك حەقىقت أولمەك ايسەتە يوردى .
 حىياتىڭ كزىدە سەئادەتنى بو قاصرغەلى ، قورقۇنچ فلاكت آردەسەندە بىر
 آن پارلامش چاقش كچەشدى . نە بىكلىوردى ؟ نە بىكلىە بىليردى ؟ بو
 طوسون بىك نەصل آدمى ؟ عىيا بو اك اوزون حىياتىدەن اوزون اولان
 سەئادەت سەئەتتە باغلاندىغى بىر آدم كىندىسەنە ھىچ كىمەسە ايله بىر تەك
 خەبەر كوندەرە مەنمەيدى ؟ عىيا اودە صاغمەيدى ؟ نە غەمى وازلى بىر امدەسەنلەك
 وقرانلىق واردى . شەھە يوق . أولمەك ايسەتە يوردى .

— آرقە سوقاقدىن كىدەلم خوجانم .

بىردىنەرە دوردى . دورمەش دىوارك كولىكەسەندىن صىچىرامەشدى .

— سن كېتمەدكى دورمش ؟

— خاير سزى بىكەدم ، آرقە سوقاقدن كېدەلم .

او قدر بورغون و بزكىندىكە چوجغە نىچون اولدىغنى صورمدى بىلە ، انى چكن كوچك نچە يە طاقيدى يورودى كېتىدى و كېدركن دورمش عليه نك اعتراضىز ، سؤالسز يورويوب كەلسەنە هم حيرت ايدىيور هم چوق سوينيوردى . سوقاغە دالدىلر وىر آز قراكلەلاشان يامرو يومرو طاشلر اوزرىدە سەندەلەر ك ايلرلەدىلر . انجىر باغچە سنك كرىپچ ديوارىنك بىقيق برىرى وارديكە كوندوز دورمشلە برابر اورادن باغچە يە كېرەش پىنير اكەك يمشلردى . اورادە عليه دە چوجق دە غير طبعى بر حەلە دوردىلر ، اىچردە آغاچلر ك قويو قرانلغندە بر ظلمت كومه سى قلدانيور كې ايدى . برسس ، آشنا برسس يواشجە چاغىردى : دورمش ، دورمش بورايە كېرىكز .

حياتك بعض ازلى انلرى واردر كە نە مدتى نە شكلى نە تعريفى واردر . سادەجە بر تحسس ، سادەجە بر حيات صارصينتيسى در . انجىر باغچە سنك قرانلق اغاچلرى آلتىدە عليه طوسونك دەمىر قوللارى اراسىندە بران اول اولوملر تىنى ايتدىرن بوتون قىغولرندن ، يوكلرندن ، اضطرا بلرندن صيرلش بر قوت ، هيچان و بروجدا ايچنە كەندىنى ساليورمىشى . نە دوشنيور ، نە كەندىسنك وجودىنى صاران قوى و قادر وارلقدن آيرى بر وارلق اولدىغنى حس ايدىيوردى . حتى بر چوجق كې بوغولە بوغولە آغلادىغنى ، كوزلرندن او قادار اوزون كلن الم كونلرىنك طو . پلادىنى زهرلر ك آقديغنى ، بوشالدىغنى حس ايدىيوردى . قرانلقدە يك بر كابوس ايچندە خىرپىنان يىچارە بر چوجغك فنا روئادىن اويانوبدە

آناسىڭ قوللىرىنى دويدىڭى زىمان بولدىن دىھا امىن ومىسعود اولمىسى قايىل
دەكلى .

آغاچك دىيىنە يان يانە چوملۇپ قونۇشمىغە باشلايدىقلىرى زىمان
ايكىسى دە سويلەدكارى شىيدىن زىادە بىرلىرىڭ سىنىڭ اوياندىردىڭى
وحشى سىددى دويىور و آ كلايورلردى . طوسون نە شايدان حىرت
شىلر سويلەيوردى مطلق پك يقىندە تعرض اولاجق تورك اردوسى
قىبىي قورتاراجقىدى . اوزمانە قدر عليەنك يونانلىلرك شىيەنى تىرك
ايمەدىن بورادە قالمىسى ، قىبىي احوالىدىن اونى خىردار ايمەسى لازىمدى .
عليە اوزون حىيىنك ادبىزلىكىنى ، حاجى فتاح افندىنك خىيانتى بىر
بىر آ كلاتمىش حىي داميانوسك كىندىسە قارشى آلدىڭى وضعىتى
اكلاتمىشى نىھاي نىھاي تىھملى قالمادىڭى كىندىسىن آلوب بورادىن
قاچىرماسىن رجا ايدىيور . طوسونك امىرى كى چالىشاجقىنى وعد
ايدىيوردى ...

طوسون بو قورقىش بىر كوچك قىز كى باشى قوللىرى اوستىتىدە
يالواران سوكىلىنى نىچون آلوب درحال كوتورمىيوردى .
عليە قىبىيەن چوق ، حىيادىن چوق بىلكە بىلكە (دوداقلرى تىرمىيوردى)
مىلىكىتىدىن چوق طوسونى سويىيوردى . فقط عليە بونلىرى سويلركىن
اوقانى وقوى اليە كىنج قىزك يىمشاق دوداقلرىنى قىيامشىدى . چوق
قىصق فقط قىطى بىر سىسايە :

— سىن نىم نشانلىمىسك عشقىمىزك مىلىكىتىمىزدىن آيرى بىرى اولاماز ،
بورادە قالاچقىسك ، بوھفتە ظرفىدە يونانلىلرك عىسكىرىنى ، قونى ،
جىبخانىنى قويدىڭى بىرى اوكرەنەجىكسك . بورادە بىرھفتە سوكرا

عینی ساعىتدە بىلكە بن بىلكە قايدان سىلىم بولمىچى ، سىن كىرىسك ياخود
بركاغدى بازار دورمىشە كوندىرىسك دىدى . صوكر اداھا قىصىق رىسەلە
علاوۋە ايتدى .

— اللھە ايسمارلاق عليە قورقا ، سنى بن بىليورم . دىيانك اك
قوى قوماندانى سكا برفىنالى يامغە قادىر دىكلەر ھايدى ياۋروم كىت .
عليە كاشوم خالەنك قوللارى آراسىندە عمر افندىنك حىياتى مەسون
اولدىغى سويلر كن برداھا كوزياشى فىرطنەسى ايچىندە بوغولور كى ھىنچەيدى
چوق مەسعوددى . كىنج وجودىنك ھەرزە سەندىن حىيات بىلدىرىمى
چىمشىدى . فقط كىندىسنىك طوسونە قارشى عشقىلە طوسونك كىندىسە
قارشى عشقىندە چوق مەھتى برفىق واردى طوسون اولك ايچون
يكانە شىدى . فقط عليە طوسونك حىياتى سارسان بويوك احتراض
ايچىندە سادەجە بىر پارچە ، ذرە ايدى . زواللى كوچوك قىز بىلمە يوردى كە
عینی قدرتە بىر رىنە اولان بىوك عشقلىك ھە مەھاللىردەدر . كىندى
با كر قلىنك تاشىدىغى ، بوغون دىياسنى دولدىران عشق سحر اسىندە تك
ويا لكىزدەر . غرىب برحس قبل الوقوعا كىندىسنىك طوسونە ھەرشىتى
(ھەرشى نەدر ھەنوز بىلمە يوردى) وىرەجەكنى ، طوسونك كىجەچىن
كىلر كى اولك ايسىز حىياتىندە بىر دفعە ايشىغى كوستردىكن صوكر
كچەجەكنى حس ايدىيوردى . بىلمە يوردى كە :

« كاربان عشق ايسىز بىياپاندن كچر »

— ۹۰ —

فرطنه دن اول

عمر افندی آتیه نفي ایدلمش ، تارلارینک برقسمنه حاجی فتاح
 افندی صاحب اولمشدی . قنطار جیلارک حسین افندی علیه صاحب
 اولغی بکارکن بو ، دامیانوس آنجق طوسون بکک اله کچیرله سندن
 صوکر ا قابل اولاجغی سویله مشدی . بوندن دولابی حسین افندی
 خیلی یونانلیرده کوسکون وکیلیدن کیزلی به کندیسنه قوای ملیه سوی
 ویرمهک باشلامشدی . براز ملی حرکت طرفدار تلقی ایتدیکی هر آدمه
 یونان اداره سنی ، دامیانوسی چکیشدیریور ، بونک آراسنده ده علیه نک
 یونان قوماندانه یوز ویردیکنی ، باباسی اعدام ایدیلحک ایکن اونک
 نفي ایه قورتاردیغی ، بناء علیه شاید نورك قوتلری کلیرسه اولاعلیه نک
 جزا کورمسی لازم کلدیکنی سویله بوردی . بونکله برابرینه دامیانوسک
 عالمینه دوام ایدیور ، اوکا هر درلو ذوق مالزمه سی وزمین حاضر .
 لایوردی . دامیانوس علیه نک حاجی فتاح افندی و اوزون حسین
 افدینک دشمنلغی قارشوسنده ، ایرکچ کندیسنه دخالت ایدجکته ،
 ایتزسه اونی آتیه کوندره جکته قانع بولنیوردی .

فقط دامیانوس علیه ایچون قوردیغی خیلار تحق ایتمه دن آسیای
 صغرادن یونان وضعیتی حقه ده آنده ده ایضاحات ویرمک اوزره پایتخه
 دعوت ایدلمشدی . بوکاسبب یالکیز آناطولی یونان اردوسنده الک
 ملیتپرور احواله واقف قوماندانیه طانمش اولماسندن دکل رازده

مەيلىنىڭ سۈك زىمانلىرىدە داميانوسنىڭ ئادەتتە ئىتتىپاقى ئىسبى مەنتەزىم ئادەتتە
 كافي دەرىجىدە چالامادىلاردىن ئىسلىرىنى ئاتىيە ژورنال ئىتمەلىرى ئىدى .
 داميانوس بىر تۈرك قىزىنە عاشق بولۇش بىر ئىنسان مەنەئى فەدا ئىتمەش ئادەتتە
 بىر ئىنسان ئوردۇسىدە ئىلمەن پىروپاگاندا ئوردى .
 داميانوس قىسبەدىن ئىرىلىرىكن ئىلمە ئىلمە ئىلمە قارىشىنىق ئىشخىس
 ئىلمەن بىر خىستەلىقنى ياتىئوردى . داميانوس ئىلمەن چاغرىدى . چوق
 سىقى ئىلمەن ئوردى . ئولا ئىلمەن سىر سىر بىر ئاقوب ئىسبىن ئىلمەن ئىلمەن
 بىر ئىنسان مەمۇرىيە تىرىشچانلىقى بىر ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن
 ئىلمەن ئىلمەن ، سۈكرا قىتار جىلار ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن
 ئوردۇلا چوق سىر سىر ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن
 ئىلمەن . قىسبەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن .
 جىلار ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن
 ئوردۇسى بىر ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن . كىندىسى
 قول ئوردۇ قىتار ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن .
 بىر ئىنسان ئوردۇسى ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن .
 مەكەت كۆرەجىكى . داميانوس ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن .
 قىسبەن ئىلمەن ئىلمەن . داميانوسنىڭ چوق ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن
 ئوردۇ ، ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن .
 حەقىقەت قول ئوردۇ قىتار ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن .
 قورقۇق شەتلىرىدە ، خىسزلىرىدە مەن بىر ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن .
 قىتار ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن .
 قىتار ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن ئىلمەن .

الله ايتديكى ثروتى مطلق الله كچيرمك ايتته يورلردى . دامياوس
 كيتدكن بر آي صوكره قنطار جيلرك اوزون حسين افندى عليه
 طوسون بلكه تشريك مساعى ايدىيور ديه ساحتە راپورلر ايجاد ايتديلر
 و بهاره قدر طوسون بكي الله ايدە منزلرسە اونى توقيف ايدە جكارىنى
 سويلەديلر . حاجى فتاح افندينىك دە قصبەدە يونانلار واسطەسىلە الله
 ايتديكى نفوذى قيرمق ايچون اوکا دشمن اولان لطيف آغاي طومغە
 حاجى فتاح افندى يونانلار نامنە اهالى يە ظلم ايدىيور ديه اونى دە تضييقە
 باشلاديلر . چوق غريب اولارق بهاره دوشور قصبەدە اك قويو يونان
 طرفدارى و يونانلار قصبەدە دعوت ايتمش اولان حاجى فتاح افندى
 ايله قنطار جيلرك اوزون حسين افندى يواش يواش هم ثروتلرني هم دە
 شخصلارني محافظە ايچون تورك اردوسنە طرفدار اولمق ، اولرك
 كلمەسنى تمى ايتمك ضرورتنە دوشديلر .

بوتون بو تحولات و قاريشيق منفعتلرك ، سياستلرك چارپشمەسندن
 عليه بر آز سورى بر راحتە ايريشىدى . عمر افندين منتظم خبر
 آليورلردى . بوندن باشقە او كوچوك دورمش واسطەسىلە طوسون
 بلكە منتظماً مکتوبلاشيوردى . حتى ايكي دفعە بشر دقيقە عيني انجیر
 باغچەسندە طوسونلە ملاقات ايدە يلمشىدى . بو قدر كوچك شيلار بيلە
 حياتنە خارق العادە بر سعادت كيترمشىدى .

وضعيتك نه قدر متحول اولديغنى ، كنديسنك نه يامان تهلڪەلرلە
 محاط اولديغنى ، حس ايدە ميهجك قدر يكي حياتنك جاذبەسنە قاپش
 بونك دنيادە اك امين ، اك ابدى بر شى اولديغنى هر همانكى زواللى
 بر عشق خستەسى كى قائل اولمشدى .

بهار وياز ، قصبه يه اك محتشم ، اك شعشعه لي كوزلاكي باغچه لرينك
اولغون و آلتون اوزوملري ، باك آقان انجیر زنگينلکي ايله کلدی .
هوالر اويله ايچندن آقان صیجاقلقله ، مسك قوقان انساني بايستان بر
تماسك مطلق جاذبه سيله عليه ي احاطه ايتشدی که او ، داميانوسك
قورقونج کولکه سنك سيلنديکي بو عنایت و کوزلاک مملکتک دشمن ده
مصیبت ، فلاکت ده فنا بررؤيا کي اوچوب کیده جک ظن ايديوردی .
هيچ بر زمان بو قدر چوق سومه مش ، هيچ بر زمان بونک آتيسي
سعادتي ايچون بو قدر امیده دوشمه مش هيچ بر زمان چوجقاري ،
اختيارلري و بوتون خلقيله بو قدر علاقه دار اولمامشدي . فقط بوتون
بو کونلر آراسنده اوزاق فقط مدهش بر تهلكه نك علامتاري بليرديکني
کورميوردی . حاجي فتاح اقدی ايله اوزون حسين افندي بي خان
بيلن خلق اونلر اطرافنده يونان عايه داري ديه ياپيلان تلقينانه قاپيليور ،
عليه نك شبه لي بر مخلوق اولديغنه دائر بو ايکي آدامک کيجه کوندوز
نشر ايتديکي ماصالار اهلينک آشاغي طبقه سنده تاثيريني چوق آز
بيله اولسه کوسترمکه باشلايوردی .
ايشته قصبه بو وضعيت ايچنده آغستوسه قدر بوجالادی دوردی .

— ۱۱ —

جيخانه نك ايتلديغي آقشام

ينه صاري بر صوك بهار آي ايليق وراق مائي بوشلقدن قصبه نك
داملرينه باقيوردي ، ينه آچيق بياض پرده لر آراسندن اولغون آلتون
صالقملري پارلاييوردي و يرده کي يتاغنده اويانيق عليه قصبه ده صوك

هفته کی غریب معنوی هوایی تحلیلہ چالیسیوردی . نه اولیوردی ؟
 هر حالده یونانیلیرده بر اندیشه ، بر دوشونجه واردی .
 قصبه دن خارجه ، خارجدن قصبه یه یونان عسکری کیروب
 چقییوردی . فیرطنه دن اول طوتیلاجق قدر ، دوقونیلاجق قدر
 آغر وجودی حس ایدیلان غیر طبیعی بر سکون واردی . بوندن
 باشقه قهوه لرك ، دکانلرك اوننن کچرکن حتی آلیش ویریش ایدرکن
 اهالی یی ذهنأ مشغول وکوشه لرده بر برلرله فیصیلداشیر بولیور . حتی
 کوچوک چوجقلرك یوزنده بیله غریب بر تجسس وانتظار واردی .
 صوک بر آیه یقین طوسوندن ده هیچ بر خبر آلامشدی . بوتون
 بولری بر برینه قاتارق ایچندن بر دویغو ، اوکا تورک اردوسنک
 یونانیلرله چارپشمغه باشلامش یا باشلامق اوزره اولدیغنی سویله یوردی .
 بو حس ، چوجقلرك کی اونک ایچنی شدتندن آجیدان بر سوینج
 چارپینتیسی ایله متادیأ صارصیوردی . تعرض باشلادیمی ؟ هر حالده
 بوندن آجیق بر صورتده بحث ایتمه مکله برابر بو حس ، غیر شعوری
 برطرزده اطرافنه یاییوردی . کزلی کزلی قصبه ده استقبال حاضر لقلری ده
 اولیوردی . علیه مکتب چوجقلرینه یواش سسله منظومه لر ازبرله دیور .
 قزلرك آنالرینه بیاضلی قرمزلی اثوابلر یاپدیرمق ایچون ایمالرده
 بولنیوردی . هر حالده قصبه اهالیسنک ررحنی قیص قیوراق صارمش ،
 دریندن استیلا ایتش مقدس بر سوینج واردی . علیه بوتون قصبه نك
 روحنده اویانان قدرتی تشجیع ایدرکن ، اونلرله برابر بر برلرینه
 اعتراف ایتمه دن مشترک بر سوینج یاشارکن اوده بر بایراق ، ایک
 بایراق ایشه یوردی . بوکا کلثوم خالای صیقتی یه صوقمامق ایچون

وېرديكي معلمه لك آياغنىك بر قسمنى فدا ايتمشدى . فقط يتشمه ديكي
 ايچون انه سندن يكانه يادكار قالان يوزوكنى لطيف آغالره ترهين
 ايتمشدى . بوتون بويكي سوينج هواسى باشلايدىغندىرى حاجى فتاح
 افندى ايله قنطار جيلرك حسين افندى يونانليلرك قهرينه اوغرامش برر
 انسان كې كندىلرني كوسترمك ، تورك اردوسنه كندى خان وجودلرندن
 باشقه لرني قوربان ايتك ايچون محيطى حاضر لايورلردى . طبيعى اولارق
 ايتك قوربان قجهلر ، يونانليلرله مناسبتده بولمش قادينلر اولاجقدى
 وبونلر آراسنده عليه ي قارغشه لغه كتىروب محو ايتك براز مشكلدى .
 باباسى آتنده ايدى . فقط اونك ده عليهنده ممكن اولديغى قدر شيطاني
 وايجه بر پروباغاندا شبكه سى واردى . يالكىز داميانوس اولسه وعليه ي
 باباسنه عايد بيايه اولسه بعض ايشلر ايچون كورسه بونلرك بو آرزوسى
 قولايلاقله تحقق ايدم جكدى . عليه دن نفرت ، غذه يي پارچه پارچه ايتك
 آرزوسى فتاح افندى ده ناصل كندى ذهنيته كوره دىنى بر احتراص
 ايسه قنطار جيلرك اوزون حسين افندى ده او قدر بوتون جمله عصبيه سنى
 صارسان چارپيق بر احتراصدى . ايچر كن ، دوشنور كن ، دولاشير كن
 هپ عليه نك اولومنى دوشونور ، قصبه اهاليلى ايله برابر كنديسندن
 قاچان كوزل وجودنى پارچالايه جغنى شهوانى بر وجد ايچسندم تخیل
 ايدىوردى . نه پنجه سندن گنج معلمه نك مکتبه كتىروب چيقديغنى
 كندىن كچمش ، آغزى متقلص ، صارى يوزى اوزامش ، جاني
 كوزلرینه طوپلانمش گوزتله يوردى واونك بعضاً سسياه اورتوسندن
 ديشارى چيقان ايتك دالغلى سياه صاچلرينك طاتلاشديرديغى نفيس
 ياناقلردن اوزون گيرپىكلردن كوزلرى قايسور ، اوزون ، ظريف

بوينه ، ناربن فقط يوارلاق ، كنج گوگنه كيديوردى . اوزمان
بوغازى طيقانيور آغزى كوپوريوردى . قورو اللربله بوييادرمه
پارلاچالايه جغنى بياض اينجه بويى پارمقلى آراسنده صبه جغنى
دوشنوركن تامماً عليه تملك اتمش اوله نك ديوانه ايدن قودورنان
ذوقنى طاديوردى .

عليه ده بوتون بو مستشا هوا و محيط ايچنده گيجه لرى گچ و ته
قدر بايراغنى ايشله يور ، طوسون بلك قوتلى ينه او ميداندن
گيركن ناصل بو بايراقله اولرى قارشىلايه جغنى روياسنده گورمك
ايچون اوييور ، ايركندن فوق العاده بر چارپنتى ايله اويانيور ، ساعتلى
ونلر بويله كچيوردى .

صوك هار اينك ، آصمه لردن سوزولوب عليه نك با كر ياتاغنه
باقديغى كيجه كنج قيز سببى بيله مديكى برتائره اويانمش ايضاح ايدى .
مديكى مبهم رشي بكه يوردى ، نيچون اويانمشدى ؟ ناصل اويانمشدى ؟
يك بيلمه يوردى يالكز ايشله ديكى و اويقوسى كلكيكى ايچون مندرك
اوستنده براقدىغى ايك بايراق ، آلتون ايشيق ايچنده قرمزى موشاق
زمينى خارق العاده بر قان رنكى آلمش هنوز كموش ييلديز اوستنده
يارم قالان ايك براوجندن ايكنه سيله بياض ايك بر كموش تل كى
مندردن آشاغى ساللا نيوردى : عليه نك چوق ، پك چوق چارپنتيسى
واردى آرقه سوقاقده فضله آياق سسى ، بلكده لقردى واردى .
اويويالى پك چوق زمان اولمامشدى . ياننده كى گوچك ساعت اوداك
اويويان هوا سنى ييرتار كى شايان حيرت بر كورولتو ايله ايشله يوردى .

اكيلى باقىدى هنوز ياتىلى برسات اولماشدى . نه غريب پنجره دن
 آيدن باشقه بر قوشده ياتاغنه باقىوردى .
 ياتاقدن قالقدى پنجره يه ، او آلتون ايشيق ايچنده آلتون سالقمارك
 خيله سنده افاده ايتديكى خياله دوغرو كيتدى . قوللرى چيلاق بياض
 گيجه لىكى اوستنده اوموزلرينه دوشن دالغىلى سياه صاحلرينه بياض ،
 ييقامش ، اينجه كيجه لىكك آلتنده تموج ايدن كوزل خطلى نارين
 انداميله آيك آلتون ايشيغنده خارق العاده بر طيف كى يوريوردى .
 يوزينى جامه دايدى آصمه ياپراقلىرىنىك ، يشىل و تازه كوزللكلىرىنىك
 زنكىن كوزللكلىرىنىك آراسى منكشه كوزلريله آرادى برشى كورمه دى
 و پنجره دن چكىلمكه قرار و بردى . باشنى چكر كن ياپراق قلدادى ،
 آرالرنده بىم بياض سوكىلى بريوز ، بال رنكى كوزلريله عليه يه باقىوردى .
 ايلك دفعه طوسون بك عسكرلىكنىك ، وظيفه سنك ، دنيانىك هر
 شىئىك فوقنده كنج و جوشغون بر وجد ايچنده قوللرينى كنج قيزك
 بر آز چيلاقلغندن اور كر كى قاچان وجودينه صاردى . اوموزنده
 دالغىلانان و نفيس كوچوك يوزينى اورتن سياه و معطر صاحلارك
 آراسندن كوزلرينى ، يناقلىرىنى ، نهايت قيزل دوداقلرىنىك آتشنى بولان
 طوسون ذاتاً كندىنىك اولان روحى قيزك يموشاق ، مىلى ، علولى
 آغزندن بوتون بكارتى و وارلىقى ايله تسليم آلىدى .
 قصبه نك داملىرى اوستنده آلتون ضيا سيله كولان آى ، عمر
 افندينىك متواضع چارداغنىك يشىل آصمه سندن سوزولارك كيرديكى
 بو اوطه نك او كيجه كى كوزل و كنج عشق صحنه سى صيچاق ، رحمتىز
 حزمه لريله آيدىنلا ندى . ديزلرينىك اوستنده كنج قيزك نارين اندامى

قاورامق ايچون اوزانان قوي و قادر قوللريله طوسون بويارم و خيالي
 ايشيق ايچنده كنديسنه باقان نفيس و با كر باشك ، طاتلي كوزلرك ،
 نازه و آتшин دوداقلرك حظوظنى كوزلريله ايچيور ، ايچيور و يالكر
 باقماق هر آن آرتان سعادتنك ، حظنك سر خوشاني ايله يواش يواش كىندن
 كچيوردي . او قدر بو صاحپلرى اسرار انگيز كيجه چيچكلرى كي
 قوقان قيزك كوزللكي ايله بهوش اوليور و طاقى كسيلىوردى كه نهايت
 كنج قيز ، اونك زنجيرلنمش بر آرسلان كي دوشن باشنى قالديريور ،
 الندن چكيور ، ايلك بوسه لرينى آلدقلى صالقملرك كولكه سنده ،
 بايراغك ديدنده قلملرى و دوداقلرى معظم كرداب ، ايكي مدهش
 قاصرغه شدتيله بربرينه قاريشيور و تماماً دنيانى اونوتمش كي بربرلرني
 سويورلر ، سويورلر .

اودايى نازك و مبهم ايشيق ايزلريله آيدىنلاتان آيك ضيائنه دها
 بياض كونك و حقيقتي دها كترين طاكيرينك ايشقلى قاريشيركن بربرلرينك
 وارلغنده غائب اولان ، بهوش بىلكلرينه بر آز آكلاديش كلكه باشلادى .
 شمدى عليه آرقه سنده ديوارده كي آصبلى سپاه مانطوسنى كيمش ، چيپلاق
 آياقلىرينه ترلكلرينى كچيرمش مندرك اوستنده طوسونك ياننده يان يانه اوطو .
 رسيورلر . طوسون اونك يكي سعادتنك لرزه سياه بردنبره خارق العاده درين
 بر معنا آلان يوزنى قالديريور ، بعضاً دوداقلريله ، بعضاً كوزلريله بربرلرينى
 آليور ، باشلادقلى و حيات و محبات مسئله سى اولان موضوعى اونود رسيورلر .
 ايلك بياض ضياء نيه لشمه دن عليه اودايى طوپلادى ، پنجره نى
 آچدى ، باشنى ساردى . گشوم خاله نك كلمه سى احتمالنه قارشى حاضر .
 لاندى ، قصبه نك اويويان باغچهلرندن يوزلرجه خروس صباح نشئه سياه

اوتركن كلثوم خالده قارشىيكي اوداده قىپردادی . او زمان طوسون
 بردنبره عليه يه وضعيتى آكلاتدى . بوكون عليه نك ياننده قلاجق ،
 آقشام قراناغنده چيقاقق ، كیده جكدی . اوت تورك تعرضى باشلامشدى
 و ايلرليوردی . وقصبه نك خلاصى برقاچ كوناك مسئله ایدی . طوسون
 قوتاريله پيشدارلق ايدييور وبوقصبه ده پك مهم بروظيفه آلمشدى .
 بونی كنج قیزه سويلك پك ايسته ميوردی . چونكه اوزوله جكدی .
 طوسون بكك قوتارى يونانليلر ك بورادن قاچاركن ياپمالرى محتمل اولان
 مظالمه مانع اولاجقدي يتركه طوسون وظيفه سنده موفق اولسون ،
 يونانليلر بو قصبه نك جنوبنده تحشيد ايدييورلر و قوتله مقاومت
 ایده جكلردی .

داميانوس دوندنبرى قصبه يه قول اردو قوماندانى وبوحوالى يونان
 قوندينه حاكم وضعيتنده دونمشدى . ايسترسه ، چوق قورقيورسه
 عليه يه ده آقشام برابر قاچيراييلردی چونكه ديگر رجعت ايتدكلرى
 يرلرده كنج قيزلره پك فجميع معامله ايتمشلردی . عليه قاقچق ايسته ميوردی .
 قصبه نك خلاصنه ، كنج طالعه او قدر اميندى كه هم اوصوك دقيقه يه
 قدر فلاكتارنده و خلاصلرنده مطلق اولرله برابر قاله جقدی .

طوسون ياپاجنى بويوك ايشى ياپارسه ذاتا يونانليلر چنكانه كي پریشان
 اولاجقار وقاچه جقلردی . هپ بونلر قونوشولوركن وبركونك اونايكى
 ساعتى بوتون برحياتدن اوزونمش كي كنج مستقبل پلانلرندن امنيتله
 بحث ايدرلر كن كلثوم خاله چيقدي و عليه صارى يناقلىرى ايكي كول كي
 اونی خبردار ايتمه حاضرلامغه كيتدی .

يتميه جك ظن ايديلن اوزون ساعتلر نهايت صولدى ، قاراردی .

هوا قاراردچه طوسونك قوتلى يوزى اندیشه ايله بولوطلا نیور. كندی
كوزلرینی آرایان كوزل منكشه كوزلره درین بر اضطراب ، شفقت
ورقتله قاریشیق بر حیرانقله دالیوردی .

طوسون نه زمان و ناصل چیقاجقدی ؟

چیقما سی موضوع بحث اولونجه قادینلر کندیسنه ناصل کیردیکنی
صوردیلر . قصبه یه بر کویلی صمان آرابه سنك صمانلری آراسنده
کیرمشدی . قصبه نك اطرافنده چوق قوتلی قره غول ترتیباتی واردی .
صوكره کویلی دورمشی بولش ، چاغرمشدی . طوسون بلك یونانلیلرک
الكچوق آرادقلری بر آدم اولدیغی ایچون اعتنا ايله صاقلانسی ، کورو-
نمسی لازمدی اولادورمشی کوندرمك قانی چالهرق کلك ایسته مشدی .
فقط دورمش قانی اطرافنده اکثری اوزون حسین افندیك آدملری
ویونانلیلرک دولاشدیغنی خبر ویرمشدی . دورمش آرقه سوقاقدن ،
ایکده آغاچندن کندیسنك یونان نوبجیسی اولسنه رغبما ناصل کیردیکنی
حکایه ایتمشدی . بونك اوزرینه طوسون عینی یولدن کلمکه قرار ویرمشدی .
کیجه نك ایلر یله مهنسی ، قصبه نك او یوماسنی علیه ايله ایلاک برلشدکلری
انجیر باغچه لر نه بکله مشدی . کندیسنی کیررکن کیمسه نك کورمه دیکنه
امیندی . هر حالده علیه نك بر دمبره مدھش بر قورقو ايله کوزلرینی آچدیغنی
کورنجه بونی دھا قوتله وکوله رك تأید ایدیوردی .

قرانلق باصنجه اوك اوکنی آرقه سنی کاثوم خاله پنجره دن ، قاپیدن
تدقیق ایتدی ، سوقاقدن هنوز آیاق سسلری وچکنلر واردی . آرقه
سوقاقدن هر نه قادار فنار وارسه ده ایشیغنی اوزاقلره کیده مزیدی . ینه
ایکده آغاچندن چیقما جق اولان طوسونی آی چیقما دن قاچیرمق لازمدی .

فقط قرانلق باصماسىنە و آرقە سوقاغىك ھەر زمانكى تىھالغىنە رىغما بو
 آقشام مەئادى آياق سىلىرى باردى . كاشوم خالە اعتىسا ايله اوزون
 ارزون دىكلەيور ، بەمضاً اون دىقە سىس كىيليور ، صوكرە دىوارك
 آرقە سىندەكى فىصلدى و مەلرد آياق سىلىرى باشلايوردى . بو آياق
 سىلىرىندە عىسكىرى بر اطراد و انتظام باردى . زواللى كاشوم خالە بونى
 فرق ايدىنچە كىندىنى قورقودن باغرىمەقەن مەشكىل مەنە ايتدى . باغچەدن
 يواش يواش دوندى . عليەنك الى النده اوچان دىقەلرك سعادتى اىچىندە
 بېھوش اوطوران طوسونە ، سىندە قورقوسىنە غلبە چالان بر مەرحەت
 و مەجبۇتلە وضعىتى آكلاتدى .

بوندىن صوكرەسى اصل استىكەنچەنك باشلانغىچى اولدى . طوسون
 اولابونى سىكونتە تالق ايتىش ، قالقەمش كىندىسى قاپىلرە قدر ايتىش ،
 اوك آرقەسىنى اوكنى دقتلە تەدقيق ايتىشدى . اوت ھىچ شەھە قالمامىشدى
 او ايكى طرفدن عىسكىرى بر محاصرە اىچىندە ايدى . بوكا قناعت كىتىردىكى
 آن طوسونك يوزىندەكى تحوول عليە فاجىئەسىنك ايلك صحنەسى اولدى .
 عليەيى اك آتلى و صمىمى بر درىنلىككە سون طوسونك يوزىندە
 ھەرشىدن اوزاق ، مەفرد و قورقونچ بر دوشونچە ، بىلكە بر ياس حاكم
 اولدى . بر قاچ ساعەت اول عليەنك كوزلىرىنك تەماسىيە سىرخوش و مەنقاد
 كىندىن كچن طوسون شىمەدى بىنىندەكى حاكم فەكرە خارچىندە ھىچ
 بر شى حس ايتەيور ، آكلاميور ، ھىچ بر لىقردىيە مەقابىلە ايتەيوردى .
 ادارە لامبەسىنى ياقىشنىر ، پردەلىرى ايندىر مىشلىر قادىنار غايت يواش
 يورويورلىر ، نەفس آلمىغە قورقويورلىردى . حالبو كە طوسون تەماماً اطرافىنە

لا قيد باشنده كي مدھش فكر ك تأثيري آلتنده كورمه ين كوزلرله بوشلغه باقيوردی .

عليه طوسونك بردنبره كيندنن اوزاقلاشان ، ييانجي اولان حالتدن ، تهلكه دن فضله متأثر اولمش ، يارالانمشدی . بر دفعه دهه حس ايدييوردي كه طوسون اولا كندی دماغنده كي حاكم فكر ك اسيري ، بنده سيدر وبوتون ایده نأليست آدامر ، معين بر مقصده وارلغنی وقف ايدنلر ك ظلميله ظالمدر . چونكه بونلر ايچون انسانی رابطهلر ، اك قوي وقادر عشقلر مقصددن صوكره كلن شيلردر و مقصدلري ايچون هيچ بر آلمدن ، هيچ بر فداكارلقدن هيچ بر قرباندن قاچمازلر . بونلر ك بو قدر تيدر كه اختلاللري ، ملت تاريخنده هر هانكي يكي دونومي هر هانكي صارصنتي بي ، قان و فاجعه مقابلنده وجوده كتير برر ، فقط ويل او قاديننه كه قلبي بويله بر آدمه ، اراده سنی بويله بر فكر اسيرينه منقاد ايتمشدر . چونكه فكريله سوكيليسي قارشى قارشى يه كلديكي زمان هر نه اضطراب و كوز ياشى مقابلنده اولورسه اولسون مطلق فدا ايديله جك سوكيليدر .

طوسونك يوزى ال دوقونسه ملوكه جق قدر صغومش ، صارا - رمشدى ؛ بال رنكنده كوزلري آيك صارى ضيالريني عكس ايتديرن ايكي كوزل بوز بللورينه بكمزه يوردی . كوچك قمرال بيقلري آلتنده قره زى قوي دوداقلري بيله يوزينك عمومي برودتى ، صاريلغنى ا كتساب ايتمشدى . بردنبره اولمش كي صغويان بويوزده قارتال بورنى ، يكانه جانلى ، متجاوز و مجادليه مهيا بر حاله اودانك مبهم ايشيقلري ايچنده قورتلى كورنيوردی .

عليه اوکا دایاق یمیش کوچک بر قیزک قورقاق کوزلریله باقیوردی .
 قلبنده آقشامدنبری اک بشری بر سعادتک ازلی آنلرینی بر تک قاب
 کی ، بر تک وجود کی یشادقلری بر آدم بردنبره اوزاقلاشمشدی .
 فقط بو عشقی انکساری ، المی چوق سورمه‌دی . اوده طوسونک بر
 فاره کی یونانلیلر طرفندن قاپانه طوتولماسنک فجاعتنی دوشونندی .
 طوسونک یاننه کیتدی اللری آلمق ایسته‌دی . تسلی ایتک ایچون ؛
 — بو محاصره صرف بنم ایچون اولاییلر طوسون ، سنک بورایه
 کیردیکنی خبر آلامشلردر . مطلق برچاره بولور سنی بوراده صاقلارز .
 — چاره می علیه ؟ بنم بوراده صاقلانم برچاره اولاماز که بنم
 مطلق کیجه یاریسنه قدر بوأودن چیقمام لازمدر . یونانلیلرک مطلق
 بنم قصبه‌ده اولمادیغمه قناعت کتیرمه‌لری لازمدر یوقسه بوتون اردونک
 سلامتی موضوع بحثدر . آکلادکی ؟ هم بو فلا کته صرف کندی
 ضعفم ، سنی کورمک ایچون قلبمک چوجق ضعفی سبب اولدی . اکر
 بورایه کلیه ایدم وظیفه می یاپمام محققدی . اکر قلبمده بوخودین عشق
 اولماسه‌یدی . مملکتی ، اوردومی بیکلرجه تورکک جانی تهلیکه‌یه
 قویمايه جقدم .

دیدي صوکره آشاغی یوقاری باشنی پارچه لایه‌رق ندامت وچاره .
 سزلاک ایچنده دولاشدی . کندینی اولدورمک بیه اونک ضعفنک تولید
 ایتدیکی فلا کتی تمیزلیه مزدی . شیمدی دعواسنه خیانت ایتش رمفکوره
 مجاهدی ، اردوسنی تهلیکه‌یه دوشورمش برعسکردی . ضعفی یوزندن
 ناموسنی ، مملکتنی آتدینی محقق هزیمتله قارشى قارشى به قالمشدی .
 و اولدکدن صوکره روح ایچون ابدیت وارسه روحی بوججالتی ، بو هزیمتی

ابدیاً صمدانی بر جزا اولارق چکمه محکومدی. نه قدر زمان دولاشدی،
 قادینلر نه حالده ایدی پک بيلمه یوردی. یالکیز دماغنک جهنمی اضطرابی
 آراسنده غیر اختیاری دوردی. کندیسنی چکن، کندی اضطرابنه
 حکم ایدن غریب بر نفوذک تاثیرینه کیردی. آی دوغمشدی، اینجه
 بیاض پرده لرك آرقه سنده تترهشن آصمه یپراقلرینک کولکه لرندن
 سوزولوب، لوش اودایی آیدینلا تیوردی. آی ایشغنک ایکی آلتوز،
 ضیادار پرده کی یالیزلادیغی پنجره نك اوکنده علیه آياقده طوسونه
 باقیوردی. اونکده منکشه کوزلری تماماً دکشمش درینلکلرنده یکی
 و روحانی بر قدرت پیدا اولمشدی. اوده مقدس جنتلرک آنی کوزلکی
 و اطرافنی منقاد ایدن قوتيله طوسونی، اودایی، هر مادی شیئی ده لوب
 کچور، ابدته باقیوردی. قیزیل دوداقلری، صاری اینجه یناقلری
 اوچ نارچیچکی کی روحنده کی صتمه نك علولرینی کوچک یوزنده
 طوتوشدیرمشدی. بردها علیه کندندن حیاتک ایسته دیکی معظم فدا.
 کارلغی اولانجه مشکلاتی ایله دویمشدی. دامیانوسک اوداسنده اشکنجه
 ایچنده کوردیکی تکمیل بر ملت ایچون قلبنده طوتوشان عشق و مرحمتک
 اونی سوق ایتدیکی ظالم و قورقونج وضعیتدن بردها قورتولمق امکانی
 یوقدی. بودفعه بسیط بر معلمه، زواللی اتدن، قاندن متشکل بر قیز
 دییه حیاتنک مقدر اضطرابندن، فلا کتندن قاچه میه جقدی. بودفعه
 وجودینک هر ذره سنی آری آری استکرا هله، عصیانله تتره تن فدا.
 کارلقدن قاچامازدی. ینه دامیانوس یاننده اولدیغی زمانکی کی کنج
 قیزک یوزی کوزل بر اولو کی بیاض بر صرصره دوغمشدی. اک غریبی،
 قرار ویردیکی بو بویوک فدا کارلقله یواش یواش وجودی طوکار و روحی

تجربا ايدركن ينه تاريخده ملتي ايچون اولن و اضطراب چكن قادينلر
 ازلي كوزلرندە مقدس بر ايشيقله ، شاهانه دوداقلرندە عصرلر ك سيله .
 مهديكي ظفر تبسميله عليه يه بافيورلردى باواشجه كوزلرين قالديردى
 بردنبره كزينتيسنى براقش كندينه باقان طوسونى كوردى . عليه ده
 اوڭى قارشيسنده ياريم آيديناقلرده ، دار سياه قوستومى ايچنده كوزل
 ارلك وجوديله كنيش اوموزلري اوستنده كنيش آلنلى ، منتظم چيزكيلى
 قمرال يوزيله هر زماندن باشقه برمغنوى معنا ايله كوردى . ايشته سعادت
 خليا سنىك اليوكسكنى برابر قوردى ، قصبه ساعتلرده جنتى ، جهنمى دودا .
 قلرينك تماسيله عليه نك روحنده ياشاتان بوخارق العاده مخلوقدى . بوتون
 سومك قابليتى ، بوتون حيات معناسى بونسه طوپلانيوردى . بونك ايچون ،
 بونى اولومدن ، خجالتدن قورتارمق ايچون آتليه جنى اولوم واضطراب
 يوقدى . شيميدىن دامارلرندە شهادتك حماسنى ، غير طبيعى فقط درين
 و اسرارلى هيچانى دوييوردى . فقط اك غريبي قورقونچ قرارينك
 صيتمه سي اوكاشيميدىن چوق غريب شيلر دوشونديريوردى اوكنده
 بو قدر نفيس ويوكسك بر حيات تابلوسى كي دوران بوسوكيلى وجود
 براز چكلسه آرقه سنده بوتون مملكتى باشدن باشه هائله سي ايچنده
 قيورانيركن كوره جكدى . روحى ينه بر اثيره انقلاب ايدە جك ، غريب
 وطنى باشدن باشه استيلا ايدە جك هر اضطراب ، مشقت ايچنده
 ايكله ين ، هر سورون ، اولن آوارە نك قلبنه قدر كيره جكدى . طوسونه
 حيرت ويرن آجى وقيصق برقهقهقه قرمزى دوداقلرندن فيرلادى .
 يوزى او قدر روحانى كوزلاكله يانان بوقيزك قلبنده عجبا شيطانى واردي ؟
 عليه داميانوسك او طه سنده كندى فدا ايدە مهديكي ملت وقصبه شيمدى

اوکا اوکلرینه اک چوق سودیکی شیئی کتیررەرك اوندن اک مشكل ،
اک فجع بر فدا کارلق طلب ایدیوردی دیمک بوقصبه ایچون «طوپراغکز
طوپراغم» دییه بعضاً کولەرك تکرار ابتدیی لقر دیلری صمدانی برال
قید ایتش ، شیمدی اوندن وعدینی طلب ایدیوردی . دیمک «هیچ
برشیدن قورقمايەجغم ، واللہی باللہی !» یی دوداقلری تکرار ایدرکن
روحندە نەقدر قورقونج شیلر اولدیغنی تقدیر ایدەمەمشدی .

علیه علولر ایچندە بویون ، درینلەشن کوزلری ، طوسونک
طوکمش کی ثابت نظرلرلە کندینە باقان حاکم کوزلرندە بر آن صباحی
سعادتك لرزەلرینی آرادی ، صکرە محکوملرک مقدر و قورقونج
تسلیمیتی ایله طوسونک بویزنە آتیلدی . زمین قوللری بویندنە ، باشی
کنیش و قوی ارکک کوکسندە ، گوزلری قوپ قورو ، فقط وجودی
زواللی بر کوچک صیتەلی کی صغوق بر رعشە ایله تترەدی . فقط
أولوملرە قدر سودیکی بو قوی و ارکک کوکی کندیسەنک دکل ،
داها بویوک و داها مجرد بر عشقک بوکارینی طاشیوردی . طوسون
مفکورەسەنک ، مقصدینک عسکر بر عاشقی ایدی و زواللی کوچوک
علیه سادە اونک ، تماماً اونکدی .

بوضعفی ودوشونجهلری چوق سورمەدی . باشنی روحانی کوزلالی
ایچندە قالدیردی . تترەین دوداقلری و یاشلرینی ایچنە آقینان کوزلری
کولمکە چالیشیوردی . طوسونک الی طوتدی ؛ چکدی . مندرك
اوستنە ، یاننە اوطورتدی . اوزون ایجه پارمقلرینک ایچندە اونک قوجامان
الی برچوجق الی ، کی اوقشایەرق قونوشمەغه باشلادی :

— بن خلاص چارەسینی بولدم . طوسون ، سن دون کیجه بکا

داميانوسك كلديكنى سويلهدك . بن شيمدى قايدن چيقارم داميانوسه
 كيدرم و قايدن بوعسكرى محافظلىرى قالديرتيرم . داها اول سكا
 دورمىشى كوندره جكم . او آشاعيدن . بالخاصه آرقه سوقاقدن عسكرلر
 چكيلنجه ، سنى قاچيرمانك يولنى بولور بن هان كيديورم . نه ابي
 ايتشمده صباحدن اورتونشم . هايدى آلمدن اوپ طوسون !
 شمدى اضطرابك باشقه برشكليه اشكننجه نك هنوز يى طاندينى
 بر آجيلغيه قيورانمق صيراسى مملكت و اردو حماسيه يانان عسكره
 كلىدى . او بردنبره زواللى نارين قىزى كميكلرينى بربرينه كچيره جك
 برشدتله صيقدى :

— سن داميانوسه هرشيئى ياپديره بيليورسك اويله مى عليه ؟
 ديدى . عليه گوزلرنده آچيق ، صميمى برتأسفله :

— اوت طوسون ، يالكلز اوکا برشى ياپديرمادم ؛ حتى بابامى
 منفادن بيله قورتارمادم . چونكه اوندن برخدمت ايسته مه نك نه يه مال
 اولاجنى پك اعلا بيليوردم . اوت ، اوت طوسون ، گوزلريمك ايچنى
 اى آرا ، بلكه بردها بربريمزى گورميه جكز . اوبكا بابامى قورتارمق
 ايچون كيتديكم گون ازدواج تكليف ايتدى و بوكا مقابل بورادن
 چكيله جكنى ، اونك چكلمه سى بوراده كى يونان عسكرىنى ضعفه
 دوشوره جكنى و بلكه آناطوليدى كى يونان اردوسنك انحلال ايدى جكنى
 سويلهدى . رد ايتدم ، طوسون . چونكه سنى ، سنى مملكتىمدن
 چوق سوييورم غالبا ! هايدى بردها اوپ طوسون ... باق شيمدى
 آغلاميورم بيله ...

طوسون ، برلظه ايچون يالكلز اشنى بيلن بر ارلك ، يالكلز

سوگيايىنى وعشقنى طانيان بر روح اولدى . فقط اوده طبقى كندينه
 چيچك دوداقلرندن جتى وجهنى ويرن بوقادينك آرقه سنده يوروين
 اردوسنى ، مشقت و زنجير آلتنده اضطراب چكن ملتى كوردى .
 ديمك مملكت و مقصد انساندن يالكز وجودىنى ، يالكز حياتى
 ايسته ميوردى . بونلرك بىك دفعه فوقنده ، بونلرك هيچاتى اويونچاق
 ياپان عشقك بهاسنى ايسته ميوردى . فقط او چوق دوش-ونمهدى .
 رعشه بر آن ايچون كلدى كچدى ، كنج قيزك ميكلرني بربرينه كچرن
 دمير قوللري كوشهدى . اكيلدى ، مندرك اوكنه ديز چوكدى ،
 اللرى قيزك ديزنده ، كوزلرى اك درين بر حرمت و خشوعله زواللى
 قيزك كوزلربنه ، اك قهرمان برعسكرك مزاري باشنده كوزلرينه باقار
 گي باقدى :

— عليه جكم ! ديدى . يارين بزم اردو اوكلهيه قدر بورايه .
 كله جك ، بن مطلق بوكيجه صباحدن اول يونان جبخانه سنى آتمغه ،
 ايلريده كي كوپروي تخريره مأمورم . بونك اولمامسى معاذالله بوتون
 اردو ايچون فلاكت اولاييلير . سنى اولومدن بدتر برشيئه كوندر بورم .
 فقط سنك ذكاك ، سنك قهرمان قلبك يوفلا كتمدن ده بر يول بولوب
 صيريله جقدر ، هر حالده سكا ناموسم اوزرينه يمين ايدى بورم كه سندن
 دها جسور ، سندن دها قهرمان بر تك عسكر طانيماورم . حتى
 تورك اردو سنده بيله ! آكلادكى ؟ چونكه سنك چكه جكك اضطرابى
 سنك فدا ايتديكك شئي فدا ايدن كيسه دها بن كورمدم !..
 صوك اوزون بوسه دن صوكرا عليه ايندى . آشاغى قاپوي آچدى
 همان سوقاغه فيرلادى . فقط بر دمبره قاپينك اوكنده دوردى . سوقاغك

ایکی باشنده محافظلر دولاشیور، کندی قاپسنگ تا یاننده ایکی عسکرله برابر قصبه‌لی به بکزه‌ین آشنا بر آدم دورویوردی . آی ایشنی سوقاغه چوق قوتله کلیوردی . قصبه‌لی آدام ده پک میدانه چیقماق ایسته میوردیکه درحال فنارک آلتندن اوزاقلاشمغه چالیشدی . فقط علیه اکیلدی ، یوزینه باقدی . اوزون حسین افندی ایدی . صکره عسکرلره دوندی قوتلی سسیله قولای رومجه سیله :

--- سز بورانی بکله یورسکیز ، آ کلادم ؛ فقط بو آدم نیچون بنم قاپمده دورویور ، بو بزم دشمنمزدور . قاپمزدن اوزاقلاشیدیریکیز دیدی . نفر :

--- قوماندانک امری وار کریا دیدی .

--- قوماندانک یانه بی درحال کوتوریکیز . اوکا یونان اردوسنگ سلامتی ایچون بعض شیلر سویلیه جکم وبو ادامی بزم اوه قطعاً صوقاییکیز .

نفرلر دامیانوسک کنج قیزه ضعفنی بیلدکری ایچون فضا به براعتنا ایله آرزوسنی یرینه کتیرمکه چالیشدیله .

قطار جیلرک حسین افندی آداملری واسطه سیله قیافتی طوسون بکه بکزر بر آدامک قصبه یه کلش اولدیغنی خبر آلمشیدی . بونی کیدوب یونان قومانداننه خبر ویررکن دامیانوسک اوکون عودت ایده جکنی اوگر بمشدی . هر حالده دامیانوسک وکیلی طوسون بکک طوتولماسی ایچون اوکا لازم اولان قوتی پر ضابطه تامین ایتمشدی . یالکیز اعتسالی داورانمسی ، یوزده یوز طوسونک علیه نک اوندی اولدیغنه قناعت کتیرمده دن اوی باصمامسی تنبیه ایتمشدی . او وسوقاق

او قدر اعتنا ايله محاصره ايدلمشدي كه عليه نك دكل ، بوتون اوصره لرده كي
اولردن قوش اوچاسنه امكان قلامشدي .

عليه سوقاغه چي قنجه بر آز وضعيتي اولديني كي آ كلامشدي .
اونده شيمدي قرار ویرمشارك ايدنوتيزه حالي واردی . داميانوسي
كورمك ايسته ديكي نفرلر ياقينده كي ضابطرينه سويلديلر . اوده نفس
نفسه كلدي عليه ني استنطاق ايتدي . اوت عليه نك وقت غائب ايمه دن
داميانوسي كورمسي لازمدي . ضابط قيزي او قدر قطعي وسا كن
بولدي كه او كا محفاظه ايچون اوچ نفر ویردی قرارگاهه كوندردی .
قيز بر قاچ آديم كيتدكن صوكره دوندي ، ضابطه باباسي عمر افندي
كيتدكن صوكره كندی ايشلرينه باقان ، بالخاصه چارشيدن لازم اولان
شيلري آلان دورمش اسمنده فقير بر چوجق اولديغني او چوجني
بولوب آنه سینه كوندرمك ايچون مساعده ايستهدی . ضابط بوني
اعتراضلر قبول ايتدكن صوكره چوجني اوندی بولوب كلثوم خالايه
كوندرمك قاليوردی . دورمش عليه نك اوينك كوشه سنده بر اوطه لي
باصديق بر قله ده اوطوريوردی . عليه قاپوني اورديني زمان هنوز
گوندوز لطيف آغارك اوندی ايشدن دونمه مش اولان آناسني بكه يوردی .
عليه نفرلر ك شه سني جلب ايمه مك ايچون كندی باشيله بر آلچق
يخره ني اوردی . سنسلندي .

— دورمش ، سني كلثوم خاله ايسته يور چوجم . سن همان كيت :

— خوجانم كلثوم خالا خسته مي ؟

— اوت بر از خسته ، بن دو قتوره كيديورم . هايدی چوجم .

بوني چوجني قورقو تمامق ايچون سويلك مجبوريتنده ایدی .

بوتون وارلغى یر تک نقطه ده طوپلایان ، یالکیز طوسونک سلامتی
ایچون کوزه آلدیغی فدا کارلغاک شکلی دوشونن علیه کندیسنى اک
منفعتسز وپوروزسز بر تسلیمیتله سون بو چوجق ایچون قلینده
کوزلرندن یاش شکنده چیقماق ایچون طوپلایان بر رقت بر ضعف
دویدی وچوجغک کندیسنى گورمه سى ایچون سرعتله نفرلرله
اوزاقلاشدی . میدان کلدیکی زمان آرقه سندن ایکی کوچک ، چپلاق
آیاق قوشدیغى دویدی . دونوب باقادن بو آیاقلرک کیمک اولدیغى
بیلیوردی . اونک نزمیه کیتدیکنی ، نه اولدیغى آ کلامق ایچون
آرقه سندن قوشیوردی . بوندن یاننده کی ایکی یونان نفرینک سیکیر .
لندیکنی وسونکولریله اوینادقلرینی کورونجه سا کن بر سسله :

— رجا ایدرم بو چوجغه دارلمايیکیز بو، کوچک براوکسوزدر.
بنی توقیف ایتدیکنز ظن ایتدی . باقک بن اونى کرییه دوندریرم .
[سسلندی] دورمش ، چوجغم ، کری دون ، کلثوم خالا یالکیز
سنی بکله یور .

او کوچک چپلاق آیاقلر ایلک دفعه اطاعتسزک ایتدی ،
قوشدی ، کلدی ، او قدر آشنا اولدیغى ایکی کیرلی کوچک الارینی
یاقلادی . سسى قیصیق ، یاشله ، عصیانله دولو ایدی . علیه ، غریب
بر صورتده بو میدانده حاجی فتاح افندیکن کندیسى علیه وعظ
ایتدیکی گونک تهلیکه سنى واکون دورمشک عینی هیجانی خاطرلادی .
بو دفعه بلکه بو کوچوکی الكصوک کوروشی ایدی . نزمین الاریله اونک
کوجک یناقلرینی اوقشادی .

— سکا نیده جکلر خوجانم ؟

— بر شى اېتمە جەكەر دورمىش ، سەن ھان اۋە كىت ، اۋىلە
لازم ، ھايدى بر كوچك عىسكر كې .
اطاعتە آلمىش بر كوچك عىسكر كې كوزلىرى و بوغازى دولو
دوندى . عجىبا طوسون طوتولدىمى ، نە اولدى ؟ ھىجائى ، كدرىنى
عليه نك اۋىنە دوغزى قوشەرق تىكىنە چالشدى . عليه نك يانئەدى
بو ايكي يونان نەفرىنك بوغازىنى صىقمىق اىستەيوردى . يەنە ميدان يېڭى
چىقان آيك ايشىغىندە بياض بر كىنبد گې ، بياض ايكي قول كې مېھم
بوشلقدە جامع منارەلرلە قىزارتمە بر طيفە بىكزەيوردى . فقط اللرنە ،
فنازلرلە سىياھ خىيالىتلر بورادە دولاشمايوردى . يالگىز مەئادى عىسكرى
بر فعاليت ، يونان سىۋونكولرى ، نەقىلەلرى طوپلرى كچيوردى .
يالگىز بونلرك ھېسەنك اۋستەندە يەنە كىنج و آجىقلى بر سىس اذان
اوقىيور ، قەسبەنك سىسسىز داملىرى اۋزرىنە كوكدن دوگولور كې
اميدك صەمدانى تىلىدى ، « الله اكبر ، الله اكبر » دىيە اللھك بىۋكلىكىنى
ھىچ بر استنادى اولمايان اسير وىد بخت خەلقە تىكرار ايدىيوردى ،
بو سىس عليه نك دە طوكش روحنە تىلى و محبت كىتىردى .
مولود كىچەسەنك الھى ھىجائى رەكەجەكى تەخسىلرىنى خاطرلادى .
اۋ كىچە قاندىنلەك ك درىن و مقدس رەشەسەنى دويمىش ، اۋ كىچە
رحمت و شفاعەتنى انسانلرە ابدىاً وعد ايدن دىنك تەھلىل ايتەدن واصل
اولدىغى تىلى و ايبلىكىنى آ كلامشىدى . مولود اوقويان دەنك روحنى
يوزى مېھم ايشىقلر آرمەسەندە اۋكا باقىيور ظن ايدىيور ، اۋ انسانك
ضعفى و چارەلىكىنى بىلان نەفىس و گوزل سىسك ، قولاغىنە سو كىيىسى
ايچون فدا ايتدىكى كىنج حىياتى تەقدىس ايتدىكىنى تەھلىل ايدىيوردى .

عینی دینک قوی بر مؤمنی اولان حاجی فتاح افندیك احتراصله ،
 خدعه ایله ، کین و غیظه ، وظلمه دولو چیرکین یوزی بر زبانی خیالی
 کبی قفاسندن کچمک ایستهدی ، فقط علیه اونی آرتق دوش-ونمک
 ایستهمیوردی . ذاتاً شیمدی بر آن سوکره حاجی فتاح افندی ،
 کبی ، اوزون حسین کبی بلکه اونلردن چوق قورقونج بر تأثیرله
 حیاتی افنا ایدمک اولان دامیانوسله قارشى قاوشی به کله جگدی .
 علیه یی قرارگاهک اوکنده براقیدیلر و خبرویرمکه یوقاری کیتدیلر ،
 فقط زمان کچور کیمسه علیه یی چاغیرمایوردی . یوقاریده مهم بر
 حرب مجلسی واردی . مجلس بیتنجه به قدر کیمسه نك کیرمه می
 ایچون اودا قاپوسسندنه نوتجیلر واردی . علیه نك درحال یوقاری
 چاغیرلامسندن جسارت آلان نفرلر کستاخ اولق اوزره ایدیلر .
 لوکس فنارینک دیره کنه دایانمش دوران سیاهلی کنج قیزک اطرافنده
 داهایقین دولاشیور ، اوکسوریور ، بیقلرینی بوریور ویواش یواش
 روجه سوز آتیورلردی . فقط علیه بونلری هنوز آ کلامیوردی .
 کندیسک دامیانوس طرفندن هان جلب ابدلمه می عجبا نه به دلالت
 ایدردی ؟ اکر دامیانوسک قلبی اوزرندکى تأثیری زائل اولدیسسه
 نه یاباجقدی ؟ طوسونک یونان عسکرلری طرفندن سوروکاندیکنی ،
 بو میدانده آصلدیغنی ، سوکرا اردونک جبهخانیه یی آتیش ، یونان
 اردوسنک مداخله سی کسيلمش ضمیمه کیررکن یونانلیلرک فائی بر قوتله
 اردوینی ده ، قصبه یی ده محو ایتدکلرینی تخیل ایدیور وقلبنده بونک
 اویاندردیغنی اضطرابی اونوتمق ایچون طیرناقلرینی کندى اللری اوزرینه
 باتیریوردی . دونه قدر دامیانوسک عشقنه الک شسید استکراه ایله

نفرته باقان قيز شيمدى او عشقك ضعيف اولماسى احتماليه متأثر اوليوردي . نه غريب ، نه غريبدي !

نهايت يونان نفرلرينك چيركين تمايللارى قيزك اتكنى چكك قولنى چيمديكله مكمه منجر اولونجه آزيحق افكارىنى طوپلادى . اولدجه سرت بر سسله :

— مطلق قوماندانه بنم كلديكمى سويله ييكنز . چوق مهم برشى سويله جكم ديدى .

كنديسنه يوقاريدى مجلس اولديفنى سويلدكلرى زمان :

— اويله ايسه ياورينه خبر ويريكز ، ديدى .

عليه ياورك اوداسسندده افكاريله يالگنز قلاميور ، داميانوسى كورونجه آلاجنى وضعيت وسويله جكى سوزلرى ذهنده حاضرلايه . ميوردى . كنج ياور اوكا متاديا يارى رونجه يارى كوستريشلى بر فرانسزجه ايله آتهدن و آتهدده كچردكلرى حياتك دبدبه سسندن ، ششمه سندن بحث ايديوردى .

آى يوكسليور ، پنجرهدن چيلاق وضيادار ميدانده يونان عسكرلرى حالا كلوب كيديورلردى .

نهايت ياور بر آراق غائب اولدى برقاني آچلدى قاپاندى . صوكره كندى اوطوردىنى اودانك قاپيسى تلاشله ايتلدى ، صوكره داميانوس بويوك برتهالكله :

— مادموازىل فاصلسكنز ؛ بنى كورمكه بوزمان نيچون كلديكنز ؟ دييور وقيزك اللارنى صيقاركن هر زمان ال ويرمهين عليه دهكى سكونه وكنديسنه نفرت كوسترميهن حاله حيرت ايديوردى . فيصلدار كى :

— بر مهم مجلس وار ، بوني داغيتمق امكانى يوق ، نه ياپام
مادمو ازهل ؟

كنج معلمه نك اينجه يوزى پنبه لشدى .

— ممكن اولديغى قدر سزى چابوق كورمك ايستردم قوماندان ،
ديدى .

حرب مجلسى چوق سرعتله و چابوق نتيجه لندى . تورك اردوسى
آفيونه مظفر آكيرمشدى . يونان اشغالى آلتنده كى تورك قصبه لرندن بو
حقيقت ، چوق اعتنا ايله صاقلانيوردى . داميانوسك قوتلى بر مدافعه
ايچون حاضرلانيور هم ده اردونك داخلده سلامتى ايچون يرلى اهالى يى
چوق صيقى بر كوز حبسى ايچنده طوتيورلردى . هر قصبه ده كى عسكر
بوزولديغى تقديرده توركلره اعظمى ضررى ويرمك ، قصبه يى ياقمق
و واسع مقياسده يغما ياقمق ايچون تشكىلات ياپمىشدى . ذاتى ثروتى
چوق ايسته ديكندن فضله قبارتمىش اولان داميانوس قصبه ده كى يغممايى
عونه سنه ترك ايتمك ايسته يوردى . بالخاصه كنديسنك منكوب اولماسنه
از دها سببيت ويره جك اولان قنطار جيلرك ثروتى مطلق معيته براقمق
اونلرى قزانمق ايسته يوردى .

بوتون بونلرك آراسنده داميانوس كلديكى دقيقه دنبرى اك اهميته
ياپديغى پلان عليه يى الده ايتمك وقاچيرمقدى .

كليركلز قيزك قصبه ده اولديغى خبر آلمىشدى . اساساً آتنده بولنديغى
مدتده قيزك بالواسطه كوكنى قزانمق ايچون عمر افندى يى يونانستانده
تورك سيويل اسيرلرك اوغراديغى سفالته ، مشقته دوشورمه مىشدى
اونى درحال سربست براقديرمنش وعائله سيله مخابره ايتمه سنه اذن آلمىشدى .

آته ده مليتپور محيطده بر قهرمان ديه يونان قيزلرينك ، قادينلرينك اطرافنى آلدیغى وييك بر اكلنجه ايله اشغاله چالیشدقلى داميانوس عليه ي اونونامامشدى . بو او قدر غريب و غير طبيعى بر خستهلق ، بر عذابدى كه «نمروده» ك باشنده كى سينك كى داميانوسنى قفاسنى پارچا لاته جق قدر تعذيب ايدىوردى . بوندن اونى آته ، قادين ، ذوق ، نه ده كلاسيه دینه بر كناهكار احتراصيله التجا ايتدىكى آنلر خلاص ايدىيلدى . نه قدر درن يشار ، نه قدر شدتله جمله عصبیه سی اهتزاز ايدرسه او قدر بوتون وارلغىك عمقندن كندیسنى پریشان ایدن قیزی خاطر لایوردی اك نهايت بونی بر خستهلق كى تلقى ايتدی و آته نك اك بويوك اعصاب متخصصنه كيتدی ، دوكتور اونك سفا هتدن ، سوء استعمال دن شیشمش ، صارقش عجایب و ظالم یوزینه ، شهوتله تتره ین مستكره آغزینه ، قانلى كوزلرینه باقدی . مطلق بو قدر آرزو ویرن قیزی الده ایتمه سنى ، آنجق بو قیزه مالكیت اونى رهایاب ایدىجكنى سويلدى . قصبه ده دوندیكى زمان عليه ي مطلق الده ایتك چیلدیرمادن قودورمادن یشایه بيلمك ایچون الزم اولدیغنه قناعت كتیرمشدى . فقط از میره آياق باصدیغى دقیقه ، تورك اردوسنك تعرض ایتدیگنى خبر آلمشدى وقصبه ده كلدیكى زمان يونان اردوسى اك بحر انلى وانديشه لی دقیقه لرینی یشایوردی . حتی علیه نك اوینك قنطار جیلرك حسین افندی واسطه سیاه محاصره ده اولدیغنى كافى درجه ده مهم بولمقلى ایچون اوکا سويله مه مشلردی . اساساً یوكسك رتبه ده ، كوچك رتبه ده بوتون يونان مأمورلری قنطار جیلرك اوزون حسین افندینك ثروتنك هر هانكى خدمته مقابل مصون قلماسنه راضی دكلردی . طوسونك قصبه ده كیردیگنى ده

يالكىز بر تواتر تلقى ايدىيورلردى . چونكه قاج دفعه بوروايت اوزرينه ترتيبات آلتىش بر نتيجه حيقمامشدى .

داميانوس مجلس داغياير داغيلماز كنديسى ياورينك اوداسنه قدر كيتدى وكنج قىزى چاغيردى . اوداده لو كس لامبه سنك آلتنده قارشى قارشى يه كلنجه اللرىنى طوتدى فقط عليه اللرىنى بردنبره چكدى .
— قوماندان ، ديدى . سزه چوق جدى بر قرارىمى سويلكه كلام . سز بورادن كىتمه دن بكا ازدواج تكليف ايتمشديكز .
— اوت مادموازل .

— بعض شرائط مقابلنده اونی قبوله قرار ویردم .

داميانوسك او قدر باشى دوندى ، او قدر كوزلرى قراردى كه ماصه سنه دايا ناسه ايدى . بويلى بويىنه دوريله چكدى . بو سسك افاده ايتدىكى سعادت وهيجان اويله مدهش و اويله ، شیطانى ايدى كه بونك قارشوسنده نه عسكرى ، نه انسانى و نه ده ملي هيچ بر دوشونجه و آرزوسى قالمامشدى . بونى نورك اردوسنك ظفرى عرفه سنده ياماسى اوكا اويله باش دوندوريجى خيالر ويريوردى كه قىز اوندن حتى يونان اردوسنه خيانت ، حتى تورك اردوسنه التحاق تكليف ايتسه قبول ايدى چك قدر بيهوشدى .

قوماندانك بو سعادت شرخوشانى ايله بش دقيقه سورن سكوتى عليه ي فنا حالده قورقوتدى ، ياننده كى پنجره دن كوردىكى آيك غريب ضيا سنده كى بوش هواده طوسونك بياض وكر كين يوزىنى اولوم اضطرابى ايچنده كوريورم ظن ايتدى . بو اولماسى ايچون هر شيئه ، كنديسى ايچون اولومك هر شكلنه راضى ايدى . داميانوسك جواب ویرمه .

مسندن متأثر آغیر و جاذب سسیله، منکشه کوزلرینک مصر و قارشیدیرنجی
بر نظریله تکرار صورتی :

— بکا جواب ویرمیورسکیز قوماندان .

— هر نه شرط اولورسه اولسون بیلمه دن و صورمادن در حال
قبول ایدیورم مادموازل .

دامیانوسک متهاک قوجامان اللارینی ، قادین چوجق قانیله ملوث
اللارینی ینه ایتدی .

— اولاً بنم اومک اطرافنه ایکی کوندر عسکری بر محافظه واره
بو محافظه نك باشنده دشمن قنطار جیلرک حسین افندی وار. بو محاصره یی
در حال قالدیر اچق و بو آدمی حبس ایده جکسکیز. صوکر ا برسنه در قصبه یه
هر دور لواشکنجه یا پلاسنه آلت اولان حاجی فتاح افندی یی قالدیر اچقسکیز.
دامیانوس ذیله باصدی .

یاوری چاغردی . بویوک بر شدتله بو ایکی آدامک در حال توقیفی
وعلیه نك اوینک اطرافنده کی محافظه نك قالماسنی امر ایتدی. صوکر ا
تک قانی کوزیله بر کوپک کبی قیزه باقدی .

علیه یاورک ، طوسونک او اوده صاقلی اولدیغنی حسین افندی ادعا
ایتدیکنی سویلرکن اوزون وعصبی کولدی :

— اکر طوسون بنی حالا سوسه اکر طوسون بنم یا نمده اولسه
کایر سزکله اولنمکه سوز ویررمیدم قوماندان، دیدی، سسی او قدر آجی
وصمیمی ایدی که ایکی یونان بر برینه باقدیلر و یاورد در حال اودادن چیقدی.
حقیقت او آن ایچون علیه یالان سویله میوردی. طوسون کندیسنک دکلدی.
طوسون صرف وظیفه سنک، طوسون روحیله بوتون وارلخی ایله مقصدینک

عسڪرى ايدى . بو بچاره قيز مملكتى ايچون آلتى آى اول رد ايتديكى
قورقونچ فداكارانى ، اونك قلمبنده كنديسنه رقيب اولان مملكت عشقنك
ظفرى ايچون ياپيوردى . فقط اضطراب صتمهسى آراسنده مملكت ،
اردو ، قصبه چوققاغندبرى لك ابتدائى بر تعبدله سوديكى هر شى ،
حتى دين و حيات طوسونك ارڪك يوزنده تمثالنى بولمشدى . كيتدكجه
صاراران اينجه يوزينك ايكي بارلاق كوش كى يانان كوزل كوزلرني
ينه اصرارله داميانوسه چويردى .

— اودن محاصره قالقديغنى دشمنلريكم جزا كورديكنى خبر
ويردكارى آن لك صوك شرطى سويليه جكم ، ديدى .
تله فونله ، پوسته ايله كوندريلن امرلر و فعاليت يارم ساعت سورمه دن
اوكا ايسته ديكى نتيجه يى تاامين ايتدى . صوكره كندى داميانوسه دوغرو
كيتدى اللرينى طوتدى و كوزى كوزلرنده :

— از دو اجز عقد ايديلنجيه قدر بزم مسلمان و تورك عادتنده
اولديغى كى بكا معامله ايدجكسكز ، سوز و يريورميسكز ؟
ديدى . هم داميانوسك شهبه ايتمسنه امكان ويرمه مك هم ده او
كيجه كى حادثاته حاكم اولايلىمك ايچون :

— بن آرتق سزك يانكزده قاله جغم قوماندان بكا بوراده براوطه
حاضر لاييكنز اولمازمى ؟

نه اوزون وقورقونچ دقيقه لر ، نه ابديت كى كچمه ين ، ثابت آنلرك
متامدى اشكنجهرى واردى . عليه داميانوسك او طه سنده بر قولتوق
اوستنده ، قارشيسنده ملتلك قاتلك مطلق سعادتى كندى دينه ين ،
سونمه ين آجيلرينك بهاسيله اوده ييوردى . اوچيچك كوزلرى وچيچك

دوداقلريله داميانوسه كولر كن قولاقلىرى هپ جبخانه نك آتلايغنى
 بكه يور ، هپ سا كن ديلسز كيجه نك اسرارينى ديكه يوردى .
 نه قدر ساعت ، نه قدر ييل نه قدر عصر كلوب كچدى بيلمه يوردى .
 فقط نهايت ، نهايت ايشته ايلك طراقه ، ايشته قرارگاهك پنجره لرى
 صارصان بوتون قصبه يي جهنمى سسيله ييرتان ، تضيقى ايله جاملرى
 پارچه پارچه ايدن الهى موفقيت : جنبخانه آتليور ، جبخانه آتليوردى .
 صوكره بويوك برپانيق ، قاجيشان عسكرلر ، بربرينه كرن قرارگاه
 و داميانوسك نفرلر آراسنه قدر (پانيق) ي تسكين ايچون قوشديغنى
 قارغه شالق دقيقه لرى و بوتون عسكرلرله اهالى ايله قوشان ، قاچان عليه
 صباح تتردك بياض ايشيقلرله قصبه نك ظلمتنى داغيديور و خروسلر
 اوتيوركن عليه ، كلثوم خالانك قوللرى آراسنده بر اولوكي كوس
 كوتوك ، قاص قاني برداها اويانميه جقمش كي بايغين ياتيوردى .

— ۱۲ —

اوروك قجبه يه

داميانوس ، جبخانه نك آتلاسييله باشلايان « پانيق » ي تسكين
 ايدمدين ايكنجى برخبر قصبه ده كي يونان قوتلرينك معنويتلرينى آلت
 اوست ايتدى . عسكرك خطر رجعتى اوزرنده كي بويوك كوپرى ييقلمشدى .
 بوزغون باشلارسه طوپلرى و آغلرلقلرى كوتورمك امكانى كيتمشدى .
 بويكي حادته اوزرينه داميانوس اركان حربه سييله يكي برقرار آلمغه زمان
 بولمهدن بكه دكلرى تورك تعرضى باشلادى . اوزمان بوتون فجاعتى وهائله

قدرتی ایله قصبه نك فلاكتی باشلادی . داغیلان و انضباطی تماماً
مختل اولان یونان عسکری باشند باشه قصبه یی یاغمایه و یاغمه باشلادیلر .
قصبه نك اوستندن معظم وقیزل بر آتش داغمه سی هرشیئی صاریور ،
یالایور ، یوتوب کچیوردی . بو آتش داغمه سی آراسنده انسالر قاجیشیور ،
بوغوشیور ، یانیور قیامته بکزمه بر و اوایلا ایله چیغیریشیورلردی .

دامیانوس ، آنجق یونان اوردوسنك تماماً الندن حیقیدیغنی ،
انهزامك مطلق و قطعی اولدیغنی آ کلادیغنی زمان کندی فرار و سائطنی ،
محافظه هیئتنی طویلادی و قرارگاهه دوندی . علیه قارغاشالقدن استفاده
ایدرك قاجالی برقاج ساعت اولمش ، کیسه اونکله مشغول اولمامشدی .
هرشیئك محو اولدیغنی بو آنده علیه نك ده الندن قاجاسندن دامیانوس
او قدر صارصلمش او قدر چیلدیرمشدی که انضباطسزلخی ، « پانیق » ی
بهانه ایدرك ایله برقاج یونان نفری اوردی . صوکرک کوچك بر قوتله
اك چوق آتشار ایچنده اولان علیه نك محله سنه قوشدی . علیه نك
اوینك اولدیغنی محله کوشه ده دورمشك کوچك بالحق قلبه سی مستثنا
تماماً یانمشدی . کندی زرده ایدی ؟ ناصل قاجمشدی ، صاغمیدی ؟
تحقیقی غیر قابلدی . تعریفی غیر قابل بر بوغوشما ، بر فلاکت برقان صحنه سی
اولان بو قصبه یه تورك عسکرینك کیرمه سی کون دکل ساعت مسئله سی
ایدی . دامیانوس ده تورك طوپلری قصبه نك اتسکاربینه دوشرکن و بو
آیاقده نهایتسز بر قورقو و اشکنجه ایچنده چیرپینان خلق موقت
برجنت ایچنده قایناشیرکن ، بوتون بو هائله متمادی بر آتش و دومان
ایچنده غائب اولورکن کندیسی ده معیتی ایله چکلدی کیتدی . دامیانوس

چككدكن برساعت سو كرا قصبه نك ياريسندن فضله سى يانغين و قتال
 خرابه سى اولان سوقاقلرنده برتك يونان نفرى قامشدى .
 بوتون بو هائله نك اورتاسنده عليه ايله كلثوم خالا اولار قه سوقاقلده كى
 انجیر باغچه سینه التجا ایتشلردى . بر دیوارك قسماً ییقق انقاضی اراسنه
 صاقلانان بو ایکی کیمسه سز قادین دوداقلری ، بوغازلری قورقودن
 قوپ قوری وجودلری تهیجین مفلوج بر حالد بوزولدی لر بکله دی لر .
 اولار کیمسه نك او غرامادیغی انجیر باغچه سى جانى قور تارمق انجین قاچان
 ارککلرله ناموسنى و چوجغنى قور تارمق انچون قوشوشان قادینلره ،
 قیزلره ملجأ اولدی ، چوق کچمه دن یغما کرلر و یونان عسکرلری بوراده
 خلاص آرایان قوربانلرینك ایزینی بولدی لر و صالدریدیلر . نهایتسز
 برکابوس و فجاعت صحنه سى بر ساعت بوراده علیه نك قورقودن فضله
 مر حمتدن ، عصیاندن بویومش ، دونمش کوزلری اوکنده جریان ایتدی .
 اوستلری پارچه پارچه ، صاحیلری لیمه لیمه قاچان قادینلر ، کیمسه سز
 و آواره ، آناسنى باباسنى غائب ایتش چوجقلر ، بونلرک آرقه سنده
 کوزلری دونمش ، اللرنده توفنکلرینی سبیلی سبیسز بولتان ، سوکن الکچیرکین
 براحتراض و جنتله زواللیاره سالان یونان نفرلری آغاجلر آراسنده ، قیزیل
 برهوا اورتە سنده بر برینه قارشمش ، بوغوشیور ، متادیاباغیر یشیورلردی .
 آقشام یاقلاشدقچه ، قرانلق آرتدقچه علو داها محتشم بر فیزللغله فاجعه
 صحنه سنى تنویر ایدیور طوپ سسلری ، اوزاقدن کلوب کچن تک نعل
 سسلری ، عمومی آهنگه داها صیق اشتراك ایدیوردی .
 علیه ده اوچ کوندر دورمادن دوام ایدن قورقونج تهیج اونى باواش
 باواش طوکدریور ، کندندن کچیریور ، شقاقلرنده ، بوتون دامارلرنده

حما ايله طوتوشمش ، زهرلنش قانى قفاسنى پارچالايمىز دىمارلارنى
قوباراجق كېي آتيور ، آتيوردى .

يونانلىلار چىكەنگەن سوكرە كلشوم خاله كەندەن كچمىش كېي ياتان
كەنج قىزى آرقەسەنە آلدى ، كەندى مەھەلرى كول اولمش ، قىزلىق آزالامشىدى
بر آلك سەكوتەندەن سەستەفادە ايدرك اونى آرقەسەنە آلدى ، دورمىشك
قلەسەنە كوتوردى ، كىمەنك نەطمەنى ، نەدە نظر دقتى جلب ايدىن
بوطاوانى باصىق ، بالچق قلىبەنك منفرد اوداسەندە عليە براولو كېي اوزانمش
ياتيور ، اطرافندە كلشوم خالا ، دورمىش و آئەسى ، اك مەجتلى و وفاكار
اوج قلىب اونى بىكلەيوردى . بىلكە زواللى قىزك سەكتەلەرنى باشايوردى .
اوقدر قورقونچ ، اوقدر قالى سەكتەلەردەن سوكرە يونانلىلار كەتمىش
اولماسەندە بىلە بىكلەنگەلى سەمەدنى حس ايدەمەيەك برحالدە ايدىلر .
اساساً قەبەدە يونانلىلار بىرە يىل سەرسەيلر ، يىغما كرلر قائمىدى .
هېچ بر حكومت ، هېچ بر تشكىلات ، هېچ بر امنىت يوقدى موم
ياقەدن ، جەننە زىنجىرلەش كېي اوج چفت مەصوم وزواللى كوز عليەنك
يانەدە اوطۇردىلر اردونك انتظامك ، سەلامەك كەسنى بىكلەدىلر ،
بىكلەدىلر .

كەچە يارىسى قەبەدە هېچ يونان قىلامەيغە قناعت كەتەن اھالى
جەسەخانەيە هجوم ايتدىلر ، مەبوسەلرى سالىيورديلر . يونانلىلار ظلم
و اشكەنجەسەندە تەخلىص ايدىلار ، برنوع مى قەرمان كېي ايلك تەقدىس
ايدىلار آراسەندە جەسەخانەيە برقاچ سەكتەن برى آتلىش اولان حاجى
فتاح افەندى ايلە قنطارجىلارك اوزون حسەن افەندى دە واردى . ايلك
اھالىيە يونانلىلار عليەنە نطق ايراد ايدىن ، تورك اردوسنى سەلاملامق

ايچون برهيئتك قصبه نك حدودلرينه كيدوب بلكه مكي تكليف ايدن حاجي
فتاح افندي اولدى . يونانليلارله تشرىك مساعى ايدن، يونانليلار اولدينى
زمان هيچ اولمازسه مى اوردويه عليهدار اولان قصبه نك اك آشاغى
طبقه سى اك بويوك ولوله و نمايشلا كوناك مليتپورلرى و قهرمانلرى
اولمىشلردى . هپسى بردن بوهيئته حاجى فتاح افندي نى ، يونانليلارك
دها اوكون كوندوز اوندن آلوب ايتە قاقە كوتوردكلرى حاجى فتاح
افندي نى رئيس اولارق تكليف ايتديلر . او ، رد ايتدجكه اهاالى اونك
قبولنى اصرارله طلب ايديوردى حاجى فتاح افندي بونى شدتله رد
ايتدى . تورك اردوسى قصبه يه كيرمه دن آرالرنده تميزلنه جك اداملر
واردى . مطلق قصبه يه كندى چككلكرينك جزاسنى بريره اوده تمك
احتياجنى محس ايديوردى . حاجى فتاح افندي بويوك برقابليتله بوفلاككتك
بهاسنى اوددته جي قوربانلرى اك مدافعه سز ، اك يچاره لردن انتخاب
ايتك ايسته دى .

— بزكندى اردو من كيرمه دن بوراده شريعتك ناموسنى تميزليه جكز ،
عزت و شرفنى يوكسلته جكز . اول بوراده يونانليلار ناموسنى صاتمىش
نه قدر قجهيه وارسه تميزليه جكز ، شو بويوك جامع ميداننده ، اللهك
يىتى او كنده اونلرى اولديره جكز ، اسلامه اسلامك ناموسنه خيانت
ايتىش بر تك قجهيه براقمايه جغز .

ديه حايقيردى . بر قسم كندى كندينه اردوين قارشىلامغه كيدر كن
حاجى فتاح افندي ده بومقدس ايشى كوزه جكلارك باشنده اك آتشيپن
نطقلريله غلبه لنى غلبانه كتيره رك قجهيلرى بولمغه كيتدى .

صباح اذانى اوقونور كن عليه نك ياننده دالمش اولانلرك اوچى ده

اوياندىلر . عليه حالا دالغين ، حالا كچن قورقونچ ساعتلك دامارلرنده
 طوتوشديرديغى حما ، صارى خسته يوزنده قيزل دالغهلرله دولاشيوردى .
 اوچى ده كوزلرني آچنجه عليه نك ياننه كيتدىلر سو كيلي يوزينه باقدىلر .
 قورومش دوداقلرى متماديا قىلدانيور ، متماديا سياه كيرپىكلرينك
 ايكدن برر صاچاق كى اتمام ايتدىكى چورومش كوز قياقلرى تتره يوردى .
 نه سويله يوردى ؟ عليه نى ديكلمك ايچون بويوك بر حساسيتله
 كريلن مشفق قولاقلى اذانله برابر اوتوشن نامتناهى خروس سسلرينه
 اوزاق و درين بر « الله اكبر » آهنگنى قارشىديغى ، مجهول سسلر
 و مجهول آياقلىك ياقلاشديغى دويدىلر هپسى بردن آكلامان « الله
 اكبر » لرك هييتندن اور كدىلر . بر قربان بايرامى هواسى ، بر قان
 قوقوسى دوييور كى ايدىلر . عيني زمانده تتره ين دوداقلريله :
 --- طوپراغىكز طوپراغم در سزك چوچقلىكز ايشق
 اولاجم واللہ باللہ ، قورقمايه جغم ديه صايقلايوردى .
 فقط هائله باشلايدىغى زمان كنج روحنك بو كوزل يمينه رغماً
 حاسندن اوياندى و طاتلى كوزلرندن آرقده براقديغى اوچ انسانك
 اولونجه يه قدر خاطر لادقلىرى ، بر قورقو كچدى .
 عليه حاجى فتاح افندينك شريعت اوغرىنه قربان ايتديرديكى ،
 قنطار جيلرك اوزون حسين افندينك مليت نامنه پارچالانديرديغى ايلك
 خان قجبه ايدى يونان قوماندانك قرار كاھنده صوك كيجه كورولان
 بو استانبوللى قجبه نك ، اتندن كيكندن برذر براماق حاجى فتاح
 افندينك دين و ملت نامنه اقناع ايتدىكى خلق عهد ايتدى .
 آلاجه قراكلقدن ايلك صيريلان بياض و تتره ك ايشيق قصبه

ميداننده ، بياض جامعك كولكسندە خلقك بويوك بر شجاعته يونان قوماندانيه مناسبتى اولان ايكي قاديى پارچه لادقلىرى، جهنمى برفورانله انسانلرك قوللرى، يوسروقلرى، صوبالرى ايله قايناشدقلىرى كوردى. بوتون قصبه نك افقلرنده ايكي سس چيركين فقط محتشم بر آهنگه قاريشيوردي .

— اوروك قجبه يه ، اوروك قجبه يه .

— الله اكبر ، الله اكبر ...

عليه ني دورمشك اوندن سوروكله دكلرى آن قورقونك طوتيلور، حس ايديلير دهشتنى، مقاومت ايدلر قدرتى بوتون وارلغنده دويمشدى. حمادن يانان ال قدر كوچوك يوزى اولو كى صارارمش ، شقاقلرندن موراران دوداقلرى اطرافنده صفوق تر دانه لرى فيشقيرمش، ديزلرى تماماً كميك اقسامى اريمش كى پلنه اولمشدى . حاجى فتاح افندي نك كومبورده ين سنى، اهالينك هيچ طانماز حاله كلش يوزلرني گورونجه بوتون يوزنى قاپلار كى بويون منكشه كوزلرني قيامش كندندن كچمشدى . اوزون زمانلردن برى مدھش براحتراصلك شهوتله غيظله و جنتله طوپلانان قدرتى بردنبره انفلاق ايتمش و اوزون حسين افندي ده حاجى فتاح افندي نك دين و اخلاق نامنه اداره ايتديكي جنايتى مليت نامنه اداره ايدن كنج زباني اوليورمشدى . عليه اوزون حسين افندي نك صارى و مستكره يوزنى بوزنده مردار نفسنى اك غليظ بر غليانله قولاقلرنده ، قورو كيرلى اللرى باشنده كى اورتويى ، اوموزلر لرنده كى مانويى پارچالار بولونجه كوزلرني آچش بردنبره زبون بر قورقونك اورته سندن عصيانك اك قادر دالغەلرى يوكسلمش و هر

مظلومى ظالمىنه ، هر شهيدى جلادلىنه فائق ياپان مقدس قدرت
 اونك ده عاجز قلبنى يوكسەتمەشدى . براز اوتەدە اولمك اوزره اولان
 پك طانىدىنى بر بىچارە قادىنك پارچە لائىمش غىرتلاغىندىن صوك نەسك
 قايناپان بر صوكى قانلر آراسىندە مطرد بر آھىنكلە اينوب چىقىدىغى ،
 ذاتاً صوبادىن ، يوسىروقدىن پلەتە اولان وجودى اوزرىنه قوى براركك
 قوللرى صوبالرىلە حالا ايشلەدكلىرىنى كوردىكى زمان كىندىسەنك دەخلىق
 او كىندە عىنى قاقبەتە محكوم بر قىجبه ، كاوورلە زنا ايتەش بر كىناھكار
 دىيە اتھام ايدەلىكىنى آكلامەشدى . اولانجە سىيە ، سىسەنك الكطاتلى
 و قىصبەنك ھىچ اونو تەمادىنى صىمىمىتى ايلە :

سز دون يونان قوماندانك اداملىرى ، قىصبەنك ظالملىرى
 اولان بوخانىلرك سوزىلە بنى ناصل اولدىر يورسكز ؟ دىيە حايقىردى .
 بونلر يونانلىلرى قىصبەيە دعوت ايتەدىمى ؟ بونلر بابام عمر افندىيى
 اردومزى ايستەيور دىيە سوركون ايتەدىمى ؟ بكا دكل حاجى فتاح
 افندىيە ، اوزون حسين افندىيە اوروك !

عليه نك سىيە واتھام ايدىن كوزل كوزلرندە كىندى درىلرى ايچون
 تەلەكە سزەن حاجى فتاح افندى ايلە اوزون حسين افندى غىظ
 وانتقاملىرىنە قارىشان جان قورقوسىلە داھا كرىيە داھا قورقونچ اولدىلر .
 — قىجبه يى داھا سويلەتيور مىسكز ؟ دون آقشام داميانوسك
 قوينىندىن چىقىدى . دون بىزى حبسە آندىردى ، يونان ضابطالرىلە
 جنبش ايدىن ، دىننى ملتى تەزلىل ايدىن بو قارىيى سويلەتمىكز ، بونى
 دىكلەينلر كافردر . اوروك ، اوروك ، اوروك ، قىجبه يە اوروك !
 قفاسنى ، حالا سوز سويلەين دوداقلرىنى پارچالايىكز ؛ ار كىكلرى

باشدن چيقاران حرام صاحپلرني پارچالاييڪز ، يوليڪز ، اوروڪز ،
اوروڪز !

بردنبه عليه نك تام اطرافنده كي حسين افندي نك ساري احتراميه
قودوران ، اك چيركين آرزولريله انسانلخي غائب ايدنلر عليه بي اك
فجميع واك كيرلي اوضاعله پارچالاركن غلبه لك خارجنده اونى طانيان ،
قادينلرني وقتيله طوسون بكه شفاعت ايچون كوندرنلردن برى :

--- حاجي فتاحك سوزيله داميانوس خفيه سى حسينك سوزيله
عمر افندي نك قيزينه طوقونماييكز اولا بوخزيرلري كبرته لم .
ديه حايقيريور و اهالى ايكي يه آيريليوردي . فقط عليه تماماً
كندندن كچمش آلتندين ، بوينندن ، چيلاق اوموزلرندن صيزان قانلر ،
موص مور ازيلن چيلاق وجوديله اولومك ، ظلمك ، غيظك و فناءك
كنديسنى تعقيب ايدهميه جكي حدودلرينه ياقلاشيوردي . صوك اسرار
و كچيد يرنده روحى حياتنك اك كوزل دقيقه سنى او ميداندىن مولوده
كيتديكي كيجهدن خاطرنده قالان پارچه لري تكرار ايتدى ، ينه طوب
قنديلك آلتنده يوكسه لن دومانلر ، قنديللردن اينهن اوزون ،
تترهك ايشيىق حزمه لريله آراسنده روحانى يوزلى دده نك
ازلى بر رحمت و شفاعت عد ايدن كوزل سسنى دوييوردي . بيك بر
حيات خيالنك قارشدينى بو آنده جامعك اورتاسنده كنديسنى حاجي
افندى ياتيرمش كسمك ايسته يوردي . قربان بايرامى ايدى ، خلق
هپ بردن تكبير كتيرويور عليه نك اوراده جامعك رؤيايه بكمزمن
ايشيقلرى اورتاسنده كي چقوره اوزاديلان باشنك كسيلمه سنى تسعيد
ايدويوردي . وجودى بر كوچوك قوزى اولمشدى . بر دفعه كوچوكلنده

باياسى باغچەلرنده بويله قربان كسمش و كنديسنك بر آز بويومش
قوزوسنى ده بويله قربان ايتمشلردى . جامعدن چو جقلىق اولرنده كى
كوچك ، رطوبتلى باغچە يى كوربوردى . اھالينك بر قسمى :
— قوزودر ، يازقدر قربان اولماز ، ديهە جايقيريور ديكري

قورقونج بر واويلا ايله :

— كسيك ، كسيك ملت ايچون ، قصبەنك كفارتى ايچون كسيك ،

ديهە جايقيريوردى .

ملت ، ملت طوسوندى ، صوك عشق كيجهلرنده اك صوك سعادتى
انسانلره نصيب اولمايان لرزه و وجودى قوللريله دوداقلريله ويرن
كوزل طوسون ايچون اونى اولدوربورلردى . طوسونك آلتون
صالقملردن سوزولن آيك آلتون ايشيغنده كى كوزلرى بوتون ايمانى
بوتون قادينلاق و ايلك خياللرينى آلمشدى ، سومك مشقتدى ايلك
چوجق كې عذابدن ، فدا كارلقدن بلكە دە اولومدن دوغاردى .
اختيار و روحانى دةدە « قودوشمشلره دستكبر » اولان مؤمنلارك
پيغمبرينى سلاملاركن اوزواللى الى آياغى باغلى قورى اولمش كنج
وجوددە تترەدى . طبقى او كيجه دە كى كې اوزاق اولمايان بر یردە باشقە
بر قادين ، كنديسنك مرحمت و شفقتله كيدوب النى اوزاتدينى
كناھكار قادين واردى .

بر آن روحانى دةدە ايله حاجى فتاح افندينك كندى وجودينى
چكەكلرينى ظن ايتدى . قادين اركا قورقا ، قورقا ، دييوردى .
اوزمان ينە طوسون و طوسونك تمثيل ايتدىكى بيك بر رقيق و كوزل
شى روحندە تترەدى اوچدى .

معظم بر سس اوقىوردى :

دىدى كوردىم اول جىيەك آندىسى
بر عىجب نور كىم كونسە يردانىسى
برق اوروب جىيەدى اومدى نا كىرەنە
كوكلەرە دك نور ابد دولدى جىرەنە

نهایت هر یارادیجی مخلوقك اضطراب ومقدر شهادتنك مشقتلری
ومختلرینی کیدرکن آق قوش قنادلرینك اهتمام وحرارتی ، نوازش
ورقتیله علیهنك باکر روحی ، بر پىختی اولان ، ازىلش برأت پلتهسى
اولان وجودندن اوچدى .

« طوپراغىكز طوپراغم ، اویكز اویم ؛ بوراسى ایچون ، بو
دیارك چوجقلری ایچون برایشیق اولاجىم وهیچ برشیدن قورقایه جىم ؛
واللهی وباللهی ! »

علیهنك بو یمینى یرینه کتیریرکن ینه تارىخده ماتى ایچون اولن ،
اضطراب چکن قادىنلر ازلى کوزلرنده مقدس بر ایشیقله ، شاهانه
دوداقلرنده عصرلرک سیهلهمدیكى ظفر تبسمیه علییه باقیورلردى .

قصبیه ایلک کیرن بیکباشى عالی بکک قومانداسنده کی آلایدی .
ایلک کوردکلری شی میدانده غیر مطرد ، آنى حرکتلرله قباران
توز بولوطلری ایچنە صوپالر ، یومروقلرله بربرینه قارىشان برقالابالق
واونلرک اورتاسنده بیاض صاحلی ، بیاض صقاللی بر اجتیارک آوازی
چیقدیغى قدر حایقیره رق ، تکبیر کتیره رک اهسالى بی تشجیع ایتەسى
ایدی . عالی بک یاننده کیلره :

--- خلق مطلق شهرى ياقان ، مظالم ياپانلردن برىنى بولمش لينىچ

ايدىيور ، ديدى .

فى الحقيقه يكى دوغان كونشك ، قيزل ، مشمشع كوزلاىكى آلتنده
قسماً كول اولان قصبه نك ، ميدانده بوغوشان خلقك ، يوللارده
يونانلردن قورقوبده يكى دونن بچاره اهاالينك قلى قارىشديران بر
غرابتى واردى . قصبه يه اردونك كيرديكى حاجى فتاح افندى كورور
كورمز قنطارجيلرك اوزون حسين افندى ايله ايكي بچاره قادينك
ذاتاً بررات پلتهسى كى ازىلش اولان وجودىنى براقديلر ، هر كسدن
اول استقباله قوشديلر .

توز بولوطلرى ايچنده كان عسكر ك كنج قوماندانك اوكنده
باغىراق ، آغلايهرق ، آتك اوزنكيلىرى ، قوماندانك چيزمه لرىنى
اوپرك ظفرىنى تسعيد ايتديلر . باغىرمقدن بوينك دامارلرى ايكي
پارمق قبارمش ، اختيار يوزى قاصيرغه كى تهيجدن تقلص ايتمش ،
ديشسز آغزى هر وقتدن داها فضله قراكلق بر دليك كى آچلمش
حاجى فتاح ايله چارپىق صارى يوزى ، اوزون بورنى ، كوچك قانلى
كوزلرى انساندن باشقه بر ماسكه يه دونمش اوزون حسين افندى كنج
قوماندانك درحال نظر دقتنى جلب ايتدى :

--- چوق اذيت چكديكز غالباً افنديلر ، ديدى . عاٹله كزدن

كىمسه يي دشمن آلوب كوتوردىمى ؟ اولدوردىمى ؟

--- افندم نه حاجت بزي حبس ايتدى ، داياق آتدى اكر دون

اولكى آقشام جىبخانه آتلاسه ، سز تعرض ايتسه كز بزي اولدوره جكدى .

--- او جىبخانه نك آتلىشى ايچون طوسون بكه دعا ايدك ، آرسلان

آرقداش ، وجودىنىڭ يارىسىنى غائب ايتدى . بىكا باق خواجە افندى
اونىڭ بورادە بىر نشانلىسى وارمىش اولا اونی آرايە جىم .
ايكىسى اولو كى صاراردىلار .

— سكوت ایدیورسگىز يوقسە بىر فلاگىتىمى اولدى ؟ يونان قوماندانى
پىشنىدە طولاشىرمىش يوقسە بىچارە قىزى يونانىستانەمى كوندردى .
— دىھا فنا قوماندان بىك ، دىھا فنا ، كاشىكە اویلە اولسە ، كاشىكە
يونانىلار اولدورسىدى ھىچ اولمازسە شەھىد اولوردى .
— نە اولدى ؟

— قىجىبە اولدى ، صىوك كىجەيى يونان قوماندانىڭ قوينىدە
كچىردى ، بو صىباح اھالى يونانىلارە مىسلىمان ناموسنى ساتان قادىنلار
مىدانە پارچالادىلار .

عالى بىك ايكى قىصبەلىدن فضىلە صاراردى .
— صاقىن افترا ، غرض اولماسون .

— ناصل اولور افندىم . علىەنك كىجەيى يونان قوماندانىڭ ياننىدە
كچىردىكى محققدر . خلق حقىسز ايش كورمىز . بىز بونى منىچە چوق
چالاشدىق . اھالى چوق غايانە ايدى . افندىم چوق ملىمون بىر قىزدى .
بىزى او حبس ايتدىردى . داميانوسلە ايچىدكارى صو آبرى كىتمىزدى .
حريف اولرىنە بىلە كىدىردى . اىسترسە كىز قىصبەدن تحقيق ايدىكىز .
عالى بىك قوتلىرىنى اسكان ايچون حاجى فتىاح افندى ایلە اوزون
حسین افندى دلالت ايتدىلار ، تورك قراركاھنىڭ بوتون قىصبەجە لازم
اولان خىدمتلىرىنى بوايكى آدم سرىتەلە ياپيورلردى عاننا وقتىلە داميانوسە
اولدىنى كى شىمدى دە بىكى قراركاھە الكىقین والى نافع آداملار اولمشلردى .

بونلری ایلک شکایت ایدن ، علیه وقعه سی ایچون . بونلری اتهام
ایدن لطیف آغا اولدی . عالی بك بونلرله لطیف آغای قارشیللاشدیردی .
لطیف آغا علیه نك قصبه ده کی ملک کی کچن حیاتی هپسنى آکلاتدی .
فقط حاجی فتاح افندی :

— اعلا لطیف آغا ، دامیانوس اؤینه کلدیمی کلمه دیمی ؟
— سنك اوندن ده دامیانوس چیقمازدی حسین افندی ، دامیانوس
بر دفعه عمر افندی یه کیتدی . فقط عمر افندی اوده ایدی .

— یا کیجه اولسی کیجه !
— اولسی کیجه اؤینی اوزون حسین افندی یونان عسکرلریله
محاصره ایتمشدی ، قیزبوندن صیرلمش قاچمش ، قوماندانه شکایته کیتمش .
— اما کیجه یی اوراده کچیرمش !

— کیم بیلیر جانوار حریف نه یاپدی ؟ قیزی زورله قاپامشدر .
قوماندان بك بو قیز اولدی الله تقصیراتی عفو ایتسون . فقط بو آداملر
یونان جاسوسی ویونان آدامیدرلر . علیه نك باباسی عمر افندی یی ، داها
نه قدر قوای ملیه طرفدارى وارسه هپ بونلر خبرویردیلر . یونانستانه
سوردوردیلر .

ایکی آدام باغردی :
بزی محکمه یه ویرك ، شاهد کتیره جکز ، بزیونانلیلره اهالی یی
الارندن قورتارمق ایچون کیدوب کلیردك .

قصبه یه برآی صوکره کان استقلال محکمه سنك محاکمه ایتدیکی
آداملر آراسنده حاجی فتاح افندی ایله اوزون حسین افندی واردی .

خيانتلرى ثابت اولدى وقادينلرى اولدوردكلرى يرده كناهلرينى ايپ
اوستنده اودهديلر .

— ۱۳ —

طوسونك عودتى

بركوكچك اوغلان هركون قصبهك قاپيلرنده دولاشيور ، كلنك
كیدهك يوزلرينى آجى ومضطرب مائى كوزلريله آرايوردى . اللرى
كيرلى ، يناقلىرى صارى وضعيف ، كوزلرى صيتمهلى ، آرقاسى ليمله
منتانلى بركوكچكدى . اونى نه داياق ، نه قورقو قصبهك قاپيلرنىن آليوردى .
عمجهسى دكانده چاليشديرمق ايچون اونى دوكمكدن بيقمش ، آنهسى
هركون اينجهلن ، صاراران يوزك ويرديكى مرحمت وشفقتدن اونى كندى
حاله ترك ايتمشدى .

آتى آى صوكره طاشله ، صوپا ايله ، يومروقله عليهك پارچالاندينى
نقطهده بوكوكچك ايكي قولتوق دكنيكلى كنجلككنك خرابهسى سورو-
كلين ، قرال ومضطرب يوزلى برضايله هائله آكلاتدى .
— اولوركن نه ديدى ؟

— طوپراغكز طوپراغم .. چوجقلريكزه بر ايشيق اولاجغم ..
واللهى ، باللهى .. ديدى ، صوكره كلديلر ، آلديلر . بن بردها
اونى بوراده كوردم اما ..

دورمش جملهسى بيتيرهمدى . طوسون اونك ايچنده هيچقيران

كوجك قلبنى تسكين ايچون آرقه سنى صيغادى . بر از صوكره ينه
 صورتى :

— اونلر اولدوروركن نه ديديلر ؟

— هپ بر آغز دن باغريورلردى :

— اوروك قجبه يه ! اوروك قجبه يه !

— زرده كومولو اولديغنى بكا كوستره بيليرميسك ؟

چوجك يوزى دهاصراردى ، مائى كوزلرى بويودى فيصلداركى :

— بز كاشوم خالا ايله كيجه اونك وجودىنى اينجير باغچه سسنه

سوروكله دك اوراده هانى او سزك آغاجك آلتنه كومدك .

قصبه نك اوستندن ييلدزلرك براق قرانلق كوكده كوموش پاريلتى لرله

باغچه يي سير ايتدكلرى ايليق بر بهار اقشامنده طوسون دور مشله مزارك

باشنده اوطوريوردى . قانك يارىسى ، كنجلككنك چليك اعضاسنى

اوغرندة سقط ايتديكى مقدس جهاد بيتمشدى . فقط اونك ير يوزنده

وطنى ايچون آچديغى مجادله بيتمه مشدى . اوده اسكى متحكم وقدرتلى

سسندن باشقه ، نامتناهى متواضع ورحيم بر سسلاه عليه نك مزاريله

قونوشيوردى . بو ايليق ويموشاق طوپراقلك آلتنده كى عزيز شهيده

اونك شهادتنك اشارت ايتديكى فداكارلق وعشق يولنه كيرمش

اولديغنى تكرار ايتدى .

خدعه نك ، خيانتك تمثالى اولان حاجى فتاح افندى ايله حسين

افنديك عليه يي ابدى بر قجبه كوستره بيله چكى بو عزيز طوپراقلرده

عليه نك معصوميتنى ، بويوك حياتنى فداكارلغنى خلقه اوكرتمك ايچون

ايكنجى جهادىنى آچغه يمين ايتدى . كوزلرندة لك رقيق ياشلرله :

— طوپدن، سلاحدن باشقه اولان قورقونچ شيلاردن قورقمايه جڭم .
 عليه سنك گي سومكه ، سنك كى جسور اولمغه سنك ياپديغك شيلرى
 ياپمغه حياتى وقف ايده جكم . ناصل سن حياتده سنى آكلاميانلر
 آراسنده محبتك رحمتك ، دينك ، ايللكك تمثالى اولدكسه ، سن ناصل
 بو كوزل حيات آبدەسنك حيله كارلر النده ييقلماسنه قارشى جسور
 اولدكسه طبقى بنده سنك كى قورقمايه جڭم .

عالى بك اوچ كون صوكر ا طوسون امضالى بر مكتوب آلدى .
 ديوردى كه :

قرداشم

جىخانه يي آتمق ايچون ۲۴ آغستوس آقشامى قصبه يه كلنجه
 بويوك بر ضعف كوستردم وظيفه مدن اول سوكلمه كلدم . اوراده
 اولديغمدن شبهه ايدنلر اوى محاصره يه آلديلر . اوراده قالمق طوتورماق
 ديمك اردومزك بلكه فلاكتى اولاجقدى رجعتلى كسيلن كوپرونى
 آتاميه جق وجىخانه لرى قالاقدى . بو مدهش وضعيتدن بنى عليه
 قورتاردى . ديواردن آتلادى محاصره يي قالديرتدى . ناصل قالديرتدى
 بيلمه يورم . اونك چكديكى عذابك ، ياپدينى فدا كارلغك درجه سنى
 اولچه بيله جك قدرتم يوق . بكا بويوك فدا كارلنى تمىز قالارق ياپدينى
 تكرر ايده جك اولان كوزل دوداقلر آرتق ابدىاً صوصش بولنيوره
 فقط بكا يمين ايتدى واونك يمينى هر كسدن بويوك بر يميندر .

سكا رجا ايدييورم اونك مزارينى ياپديرو قصبه ده ايلك وفدا كارلق
 آبدەسى كى ياشاديني تمىز اسمى اعاده ايت . اردونك خلاصكارى ،
 جىخانه نك آتلاسنى حياتى مقابلنده ، اك خجيع بر هائله بلكه ابدى بر

لكه مقابلنده آلان بويوك بر قادين اولديغنى اعلان ايت سو كيلى
بن دكنكريمه دايانارق مملكت مجادله سنده داها درونى ، داها ايمان
وفدا كارلغە مستند بر جهاد آچا بيلمك ايچون قوت وصحت طوپلامغه
كيديورم. متواضع اوداسنك آلتون صالقملارندن سوزولن ضيا ايچنده
منكشه كوزلريله سوديكم بر قيز چوجوق قدر كوچك وزواللى فقط
اك بويوك بر قهرماندن قهرمان شهيد قىزى قلمده كوتورييورم. دودا.
قلمده اونك تكرر ايتديكى كملر وار. بن او كملرك بو طوپراقلر
اوستنده تحقق ايمهسى ايچون حياتى وقف ايدم جكم :

« طوپراغكنز طوپراغم ، اويكنز اوم ؛ بوراسى ايچون ، بوديارك
چوجقارى ايچون بر آنا ، برايشيق اولاجم وهيچ برشيدن قورقمايه جم ؛
واللهى وباللهى ! »

صوك

فہرہ کتابخانہ سنک یکی نشریاتی

غروش

۲۵	آرضیلر	عبدالحق حامد
۷۵	سیاہ اینجیلر	محمد رؤف
۴۰	کنج فیز قلبی	»
۵۰	سوکیلی یہ ماصالار	ارجمند اکرم
۵۰	بر کمی یلکن آجدی	علی ممتاز
۲۰	أوروچک آغی	نجیب فاضل

فہرہ کتابخانہ سنک نشر ایسلام اوزرہ اولادہ کتابداری

عبدالحق حامد

خاطرات

فینتن

ابن موسی

طارق بن زیاد

قیریق دال

پنبہ شفق

بری چشمہ سی

مایس قیزی

قولاق کمیکچکاری

رنکلی فنار

قاصیرغہ

جاناوار

صودہ حلقہ لر

کوچوکلرک کتابی

عشق قاپیسندہ

ہران دمتی

آمان خانم بر آزا صوص

بر نائیکوس راسیندن

اصحاق خیال

کوزہ لی کیم سہوم

پیہس

»

»

شعر

»

»

»

پیہس

»

ارطغرل محسن

»

فاروق نافذ

»

اورخان سیفی

یوسف ضیا

عبدالعزیز

سلیم زہت

عاقل قویونجی

شہبندر زادہ قلبہ لی احمد خلی

اسبق بیغا مہوئی دوقتور عارف عصمت

DATE DUE

TO RENEW CALL
422-3900

30 505 JOSTEN'S

PL248
A3U78
1926